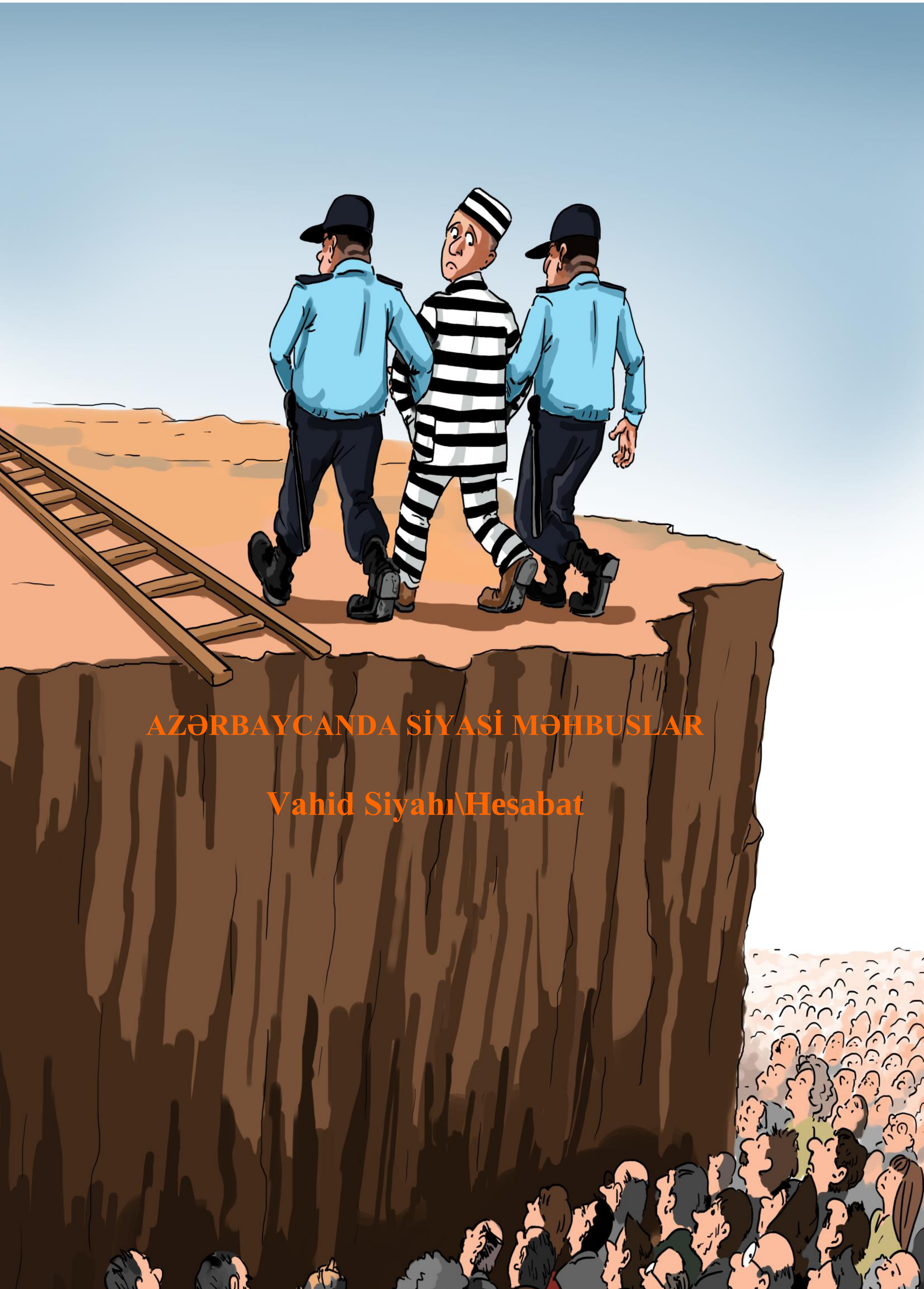

AZƏRBAYCANDA SİYASİ MƏHBUSLAR

Vahid Siyahı\Hesabat

Düzüm

GİRİŞ 3
SİYASİ MƏHBUS MEYARLARI 4
SİYASİ MƏHBUSLAR 5
A.JURNALİSTLƏR/BLOGERLƏR 5
B. HÜQUQ MÜDAFİƏÇİLƏRİ 13
C. SİYASİ VƏ İCTİMAİ FƏALLAR 155
D. İNANCLI FƏALLAR 255
(1) Müsəlman Birliyi Hərəkatının üzvləri və Nardaran qəsəbəsində həbs edilənlər 255
(2) 2012-ci ildə Masallı rayonunda həbs edilənlər 522
(3) Azərbaycan İslam Partiyasının Sədri və onunla birlikdə həbs edilənlər 544
(4) Digər inanclı fəallar 59
E. ÖMÜRLÜKLƏR 63
F. SİYASİ GİROVLAR 700
G. SƏİD DADAŞBƏYLİ VƏ ONUNLA BİRGƏ HƏBS EDİLƏNLƏR 711
H. GƏNCƏ İŞİ İLƏ BAĞLI HƏBS EDİLƏNLƏR 75
NƏTİCƏ/TÖVSİYƏLƏR 1000
ƏLAVƏ 1011

GİRİŞ

Azərbaycanda fəaliyyət göstərən vətəndaş cəmiyyəti qurumları və fəalları uzun illər ərzində çözülməyən siyasi məhbus probleminə diqqət çəkmək üçün bu hesabatla çıxış edirlər. Yerli və beynəlxalq təşkilatların ardıcıl çağırışlarına baxmayaraq, siyasi motivli həbslər aparılıb, problemin biryolluq həlli üçün hakimiyyət siyasi iradə göstərməyib, uzun illər ərzində bu kimi həbslər və azadolmalar və yenidən həbslər "qapalı dairə" kimi davam edib.

Siyahını hüquq müdafiəçiləri, hüquqçular, jurnalistlər və ekspertlərdən ibarət *Azərbaycanda Siyasi Məhbusların Siyahısı üzrə İşçi Qrup* hazırlayıb. Hesabat 2019-ci ilin sentyabr ayının 3-nə qədər həbs edilən və azadlığa buraxılmayan şəxsləri əhatə edir.[1]

Hesabat hazırlanarkən siyasi məhbus məsələsi ilə məşğul olan çoxsaylı yerli və beynəlxalq təşkilatlarla məsləhətləşmələr aparılıb, o sıradan nüfuzlu beynəlxalq insan haqları təşkilatlarının hesabatları, Azərbaycanın üzv və qarşısında öhdəlikləri olduğu təşkilatların, xüsusən də Avropa Şurasının uyğun sənədləri öyrənilib, mətbuatın monitorinqi, məhkəmələrin müşahidəsi aparılıb. Məhkəmə hökmü və başqa hüquqi sənədlər təhlil edilib, hesabatda adı olan siyasi məhbusların vəkilləri və ailə üzvləri, müdafiə komitələri ilə görüşlər keçirilib. Hesabatda hər bir siyasi məhbusla bağlı detallı bilgilər, həmçinin hər bir həbsin əsl səbəbləri, bu zaman yol verilmiş qanun pozuntuları və s. informasiyalar var.

Hesabatda siyasi məhbuslar aşağıdakı kateqoriyalar üzrə bölünüb:

A. Jurnalistlər/blogerlər

B. Hüquq müdafiəçiləri

C. İctimai və siyasi fəallar

D. İnanclı fəallar

E. Ömürlüklər

F. Siyasi girovlar

G. Səid Dadaşbəyli və onunla birgə tutulanlar

H. Gəncə işi ilə bağlı tutulanlar

Bir neçə kateqoriya da öz növbəsində alt kateqoriyalara bölünüb.

İşçi Qrup ev dustaqlığında olan 1 nəfərin (Siyahıda 10-cu olan Mirfeyzulla Seyidovun) də adını Siyahıya əlavə edib. Qrup o mövqedən çıxış edir ki, barəsində cinayət təqibi başlanmış şəxs cəmiyyətdən təcrid edilirsə, digər şəxslərlə ünsiyyət hüququ məhdudaşdırılırsa, yaşayış yerini tərk etmək imkanı əlindən alınırsa, ev dustaqlığının azadıqdan məhrumetmədən fərqi olmadığı üçün onu da məhbus saymaq olar.

[1] Siyahıda siyasi məhbusların adları hər bölmə üzrə tutulma tarixlərinə uyğun olaraq təqdim edilir.

SİYASİ MƏHBUS MEYARLARI

Hesabatın hazırlanmasında Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) 3 oktyabr 2012-ci il 1900 saylı Qətnaməsində təsbit edilmiş meyarlardan istifadə olunub[2]. Həmin sənədə əsasən, azadlıqdan məhrum edilmiş şəxs aşağıdakı hallarda siyasi məhbus sayılır:

a. həbs İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında Konvensiya (Konvensiya) və onun protokollarında təsbit olunmuş fundamental təminatlardan biri, xüsusilə fikir, vicdan və din azadlığı, ifadə və informasiya azadlığı, toplaşma və birləşmə azadlığı pozulmaqla həyata keçirilibsə;

b. həbs heç bir cinayətlə əlaqəsi olmadan sırf siyasi səbəblərdən həyata keçirilibsə;

c. siyasi səbəblərdən, saxlanmanın müddəti və ya onun şərtləri şəxsin şübhəli və ya təqsirkar sayıldığı cinayətə aydın şəkildə proporsional deyilsə;

d. şəxs başqa şəxslərlə müqayisədə siyasi səbəblərdən ayrı-seçkilik şəraitində həbs edilirsə;

e. həbs aydın şəkildə ədalətsiz məhkəmə proseslərinin nəticəsidirsə və bu, hakimiyyətin siyasi motivləri ilə bağlıdırsa.

AŞPA bu qətnaməsində xatırladır ki, “siyasi məhbus” anlayışını Ermənistan və Azərbaycanın Avropa Şurasına qəbulu kontekstində hər iki dövlətdə mövcud olduğu iddia edilən siyasi məhbusların işinin qiymətləndirilməsi üçün mandat verilən Baş Katibin müstəqil ekspertləri Avropa Şurası çərçivəsində işləyib.

Terror cinayətlərinə görə azadlıqdan məhrum edilən şəxs İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında Konvensiyaya və yerli qanunvericiliyə uyğun olaraq belə cinayətlərə görə məsuliyyətə cəlb edilib və məhkum olunubsa, siyasi məhbus sayılmır.

Hesabat hazırlanarkən *Amnesty International* təşkilatının kriteriyalarına[3] uyğun olaraq vicdan məhbusu kimi tanınmış şəxslərin işlərində bu təşkilata istinad edilib.

---

[2] http://bit.ly/1piq992
[3] http://bit.ly/18KQFUz

S İ Y A S İ M Ə H B U S L A R

A. JURNALİSTLƏR/BLOGERLƏR

1. Araz Faiq oğlu QULİYEV

© www.xeber44.com

Saxlanma tarixi: 9 sentyabr 2012-ci il

İttiham: CM-in 228.1 *(qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı (yivsiz odlu ov silahı və həmin silah üçün döyüş sursatı istisna olmaqla), partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və ya gəzdirmə)*, 233 *(ictimai qaydanın pozulmasına səbəb olan hərəkətləri təşkil etmə və ya bu cür hərəkətlərdə fəal iştirak etmə)*, 283.1 *(milli, irqi, sosial və ya dini nifrət və düşmənçiliyin salınmasına, milli ləyaqətin alçaldılmasına, habelə milli, irqi və ya dini mənsubiyyətindən asılı olaraq vətəndaşların hüquqlarının məhdudlaşdırılmasına və ya üstünlüklərinin müəyyən edilməsinə yönələn hərəkətlər, aşkar surətdə və ya kütləvi informasiya vasitələrindən istifadə olunmaqla törədildikdə)*, 315.2 *(hakimiyyət nümayəndəsinə qarşı müqavimət göstərmə və ya zor tətbiq etmə)* və 324-cü *(Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı və ya Azərbaycan Respublikasının Dövlət gerbi barədə təhqiredici hərəkətlər)* maddələri

Cəzasının müddəti: 8 il

Saxlandığı yer: 17 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

İş üzrə qısa arayış: Araz Quliyev Masallıda yerləşən www.xeber44.com internet qəzetin baş redaktorudur. Bu saytda yayılan məqalələr əsasən hakimiyyətin dinlə bağlı siyasətinin tənqidinə, o sıradan Masallı rayonundakı sosial problemlərə həsr edilirdi. Bu saytdakı fəaliyyətinə görə A.Quliyev həbsindən öncə də dəfələrlə polis bölməsinə aparılıb, ona fəaliyyətini dayandırmaq barədə xəbərdarlıq edilib. Bu cür xəbərdarlıqlar yerli icra hakimiyyətindən də dəfələrlə olunub. Həbsindən 2 gün əvvəl – 2012-ci il sentyabrın 6-da A.Quliyevi və onunla birlikdə olan Masallı sakini Rza Qorxmaz oğlu Ağalını polis və mülki geyimdə olan şəxslər saxlayaraq döyüblər və Masallı Rayon Polis Şöbəsinə aparıblar. Onlar rəis müavini Əlifağa Kazımovun göstərişi ilə gecə saat 03.00 radələrində sərbəst buraxılıblar.

Sentyabrın 8-də isə saat 21 radələrində A.Quliyev rayon sakini Ziya Tahirovla birlikdə Masallıda keçirilən folklor festivalı çərçivəsində Nizami Parkında təşkil olunan diskotekaya etiraz ediblər və tənqidi material hazırlamaq məqsədilə əlavə məlumat almaq üçün təşkilatçıları axtarmağa başlayıblar. Lakin ərazidə olan polislər hər iki şəxsi oradan uzaqlaşdırıb. Bundan 2 saat sonra yenə həmin əraziyə qayıdan A.Quliyev və Z.Tahirov diskotekanın sona çatdığını və park ətrafında yalnız polis maşınının olduğunu görüblər. Polis maşını yaxınlaşıb və rəis müavini Əlifağa

Kazımov onlarla 30 dəqiqəyə qədər söhbət etdikdən sonra ərazidən gedib. Bundan dərhal sonra 25-30 nəfərlik mülki geyimli dəstə əraziyə gələrək onları təhqir etməyə və daş atmağa başlayıb, az sonra hadisə yerinə gələn polislər hər iki şəxsi döyərək həbs ediblər. Jurnalistə qarşı xuliqanlıq və polisə müqavimət maddələri ilə ittiham irəli sürülüb. Həbsindən 11 gün sonra, sentyabrın 20-də evində axtarış aparılıb və oradan qumbara tapıldığı bildirilib. 2012-ci ilin dekabrında A.Quliyevə qarşı baş redaktoru olduğu internet qəzetdə yayılan məqalələrdə dini düşmənçilik salınması, ictimai asayişin pozulması, silah saxlama, dövlət bayrağının təhqir edilməsi kimi maddələrlə ittiham irəli sürülüb.

*Jurnalist Lənkəran Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin 05 aprel 2013-cü il tarixli hökmü ilə **8 il** müddətinə azadlıqdan məhrumetmə cəzasına məhkum olunub. Şirvan Apellyasiya Məhkəməsi 09 yanvar 2014-cü il, Ali Məhkəmə isə 04 iyul 2014-cü il tarixli qərarlarla həmin hökmü qüvvədə saxlayıb.*

Jurnalistin evində axtarış məhkəmə qərarı olmadan və özünün iştirakı təmin edilmədən aparılıb, axtarış zamanı hal şahidi kimi iştirak etmiş şəxslərin məhkəmədə verdiyi izahatlarla istintaqa verdiyi izahatlar arasında ciddi fərqlər olub. Məhkəmə araşdırması zamanı məlum olub ki, hal şahidlərindən biri, Nahid Şirəliyev nə oxumağı, nə də yazmağı bacarır (halbuki axtarış haqqında protokola imza atıb və qumbaranın aşkar edildiyini təsdiqləyib).

Şirvan Apellyasiya Məhkəməsində o, işlədiyi fəhlə bazarından həmkarı ilə birgə hal şahidliyi etmək üçün polislərin onları apardıqlarını və bunun əvəzində hər birinə 20 AZN verildiyini bildirib. Zərərçəkmiş kimi tanınan şəxslərin heç birini istintaq zamanı A.Quliyevlə üzləşdirməyiblər, onların çoxu polis əməkdaşlarıdır və hamısı məhkəmədə eyni məzmunlu ifadə veriblər. Buna baxmayaraq, işdə jurnalistin polislərə xəsarət yetirdiyini təsdiqləyən hər hansı sübut yoxdur. Cırılaraq təhqir edildiyi iddia olunan dövlət bayrağı da maddi sübut kimi cinayət işinin materiallarında olmayıb.

A.Quliyev onun barəsində Şirvan Apellyasiya Məhkəməsinin qərarından sonra 14 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsinə göndərilib. 22 dekabr 2014-cü ildə həmin CM-də olan məhkum Elşad Babayevin ölümünə dustaqlar etirazlarını bildiriblər. Belə ki, Babayevin işgəncələrə məruz qalaraq yeməksiz və susuz saxlanılaraq öldüyü barədə məlumatlar olub. Onun bacısı Simuzər Babayeva Lökbatan qəsəbəsində yerləşən morqda qardaşının meyitinin şəkillərini çəkərək sosial şəbəkələr və mətbuat vasitəsilə yayıb. Həmin şəkillərdən də aydın görünür ki, məhkumun üzərində zorakılıq izləri var. Lakin istintaq orqanı ölüm faktı ilə bağlı açdığı cinayət işinə 31 yaşlı Elşad Babayevin ürək çatışmazlığından ölməsi əsası ilə xitam verib.

Etiraz bildirən məhkumlar arasında jurnalist A.Quliyev də olub, buna görə o, karserə salınıb və işgəncələrə məruz qalıb. Bu hadisədən sonra CM-in rəhbərliyi jurnalistin daha ağır rejimli müəssisəyə köçürülməsi barədə vəsatətlə məhkəməyə müraciət edib və Qaradağ Rayon Məhkəməsinin 19 mart 2015-ci il tarixli qərarı ilə A.Quliyev cəzasının 3 ilini Qobustan Qapalı Həbsxanasında çəkməyə məhkum edilib.

2. Elçin Səməd oğlu İSMAYILLI

© Azadlıq radiosu

Saxlanma tarixi: 17 fevral 2017-ci il

İttiham: CM-in 182 *(hədə-qorxu yolu ilə pul tələb etmə)*

Cəzasının müddəti: 7 il

Saxlandığı yer: 17 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

İş barədə qısa arayış: E.İsmayıllı İsmayıllıda yaşayır, müxalif Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının (AXCP) Ali Məclisinin üzvüdür, Həmçinin jurnalist fəaliyyəti ilə məşğul olub: kend.info saytının baş redaktorudur; həbsinə qədər bir sıra media qurumları ("Azadlıq" qəzeti, "Azadlıq" Radiosu) ilə bölgə müxbiri kimi əməkdaşlıq edib. E.İsmayıllı 2017-ci ilin fevral ayının 17-də saat 16.00 radələrində yaşadığı evdən çıxdıqdan sonra geri qayıtmayıb. Fevralın 17-dən 18-nə keçən gecə saat 2 radələrində polis və prokurorluq əməkdaşlarından ibarət olan 8 nəfərlik qrup onun kirayədə qaldığı evə gələrək axtarış aparıblar. Əməliyyatçılar jurnalistin evində kompyuterini və sənədlə aldığı ov tüfəngini götürüb gediblər. Fevralın 18-də Nəsimi Rayon Məhkəməsi onun barəsində 24 günlük həbs qətimkan tədbiri seçib. Sonradan həbs müddəti bir neçə dəfə artırılıb.

Jurnalist barəsində Cinayət Məcəlləsinin 182-ci (hədə-qorxu yolu ilə pul tələb etmə) və 308-ci (vəzifəsindən sui-istifadə) maddələri ilə cinayət işi başlanıb. O, İsmayıllı rayonunda vəzifəli şəxslərdən, onların barəsində rüsvayedici məlumat yaymaq hədəsi ilə pul tələb etməkdə ittiham elan olunub. Sonradan ittihama daha bir maddə - Cinayət Məcəlləsinin 311-ci (rüşvət alma) maddəsi əlavə edilib.

İttihama görə, jurnalist mədəniyyət və turizm şöbəsinin rəisi Azər Abbasovdan pul tələb edib. A.Abbasov Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinə müraciət edib və qurumun əməkdaşları jurnalisti həbs ediblər.

E.İsmayıllı ilk gündən ona elan edilmiş ittihamda özünü təqsirli bilmir. Saxlanılarkən üzərində olan 1000 manatı illərdir tanıdığı A.Abbasovdan borc aldığını deyib. İsmayıllı Rayon Mədəniyyət və Turizm Şöbəsinin keçmiş rəhbəri A.Abbasov məhkəmədə deyib ki, həmin vəsaiti ona icra başçısı M.Sadıqov verib və E.İsmayıllıya çatdırmasını istəyib.

Jurnalistin işi üzrə məhkəmə prosesləri kobud qanun pozuntuları ilə müşayiət ounub. İstintaq dövründə olduğu kimi, məhkəmə araşdırması zamanı da jurnalistə qarşı irəli sürülmüş hədə-qorxu ilə tələb etmə, vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə və rüşvət alma ittihamlarını əsaslandıran şübhə yeri qoymayan sübutlar təqdim edilməyib. Müdafiə tərəfi E.İsmayıllının dövlət məmurundan 600 dollar rüşvət almaqda ittiham olunan həbsində heç bir əsas olmadığı halda Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin iştirakını bu həbsin arxasında aşkar siyasi motivin olmasını təsdiq edən ciddi sübut

kimi irəli sürüb. Həmçinin jurnalist həmin cinayəti törətsə idi belə, ona təyin olunan cəza həddən artıq sərt olmaqla, həbsin siyasi motivliliyi ilə bağlı şübhələri gücləndirir.

*E.İsmayıllı Şəki Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin (hakim Rəşid Hüseynovun sədrliyi ilə) 18 sentyabr 2017-ci il tarixli hökmü ilə CM-in 182, 308 və 311-ci maddələri ilə təqsirli bilinərək **9 il** azadlıqdan məhrum edilib. Dövlət ittihamçısı E.İsmayıllıya 10 il həbs istəyib. Şəki Apellyasiya Məhkəməsi 05 dekabr 2017-ci il tarixdə birinci instansiya məhkəməsinin hökmünü qüvvədə saxlayıb. Ali Məhkəmə (sədrlik edən İmran Hacıqayıbov) 20 noyabr 2018-ci il tarixli qərarı ilə E.İsmayıllının ittiham olunduğu üç maddədən ikisinə – Cinayət Məcəlləsinin 308 və 311-ci maddələri ilə ittihamlara xitam verərək jurnalistin cəzanı **7 ilə** endirib.*

---

3. Əfqan Sabir oğlu MUXTARLI

© şəxsi Facebook səhifəsi

Saxlanma tarixi: 29 may 2017-ci il

İttiham: CM-in 206.1 *(qaçaqmalçılıq, yəni Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən gömrük nəzarətindən kənar və ya ondan gizli, yaxud sənədlərdən və ya gömrük eyniləşdirilməsi vasitələrindən aldatma yolu ilə istifadə etməklə, yaxud bəyan etməməklə və ya düzgün bəyan etməməklə bu Məcəllənin 206.2-ci maddəsində qeyd edilənlər istisna olmaqla[4] malların və digər əşyaların külli miqdarda keçirilməsi),* 315.2 *(xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar hakimiyyət nümayəndəsinə qarşı həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etmə)* və 318.1-ci *(Azərbaycan Respublikasının mühafizə olunan dövlət sərhədini müəyyən edilmiş sənədlər olmadan və ya dövlət sərhədinin nəzarət-buraxılış məntəqələrindən kənarda keçmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 6 il

Saxlandığı yer: 16 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

İş üzrə qısa arayış: Son illər ərzində müstəqil şəkildə jurnalist fəaliyyəti ilə məşğul olan və Azərbaycanda vəzifəli şəxslərin, o cümlədən Prezident və onun ailəsinin biznesi ilə bağlı araşdırma aparan Ə.Muxtarlı 2014-cü ildə təqiblərdən qorunmaq məqsədilə Tbilisi şəhərinə köçmüşdü. Burada yazıları ilə yanaşı, o, siyasi məhbuslara dəstək verib, onların azadlığa buraxılması tələbi ilə Azərbaycanın Gürcüstandakı səfirliyi qarşısında keçirilən aksiyaların təşkilatçısı və iştirakçısı olub.

---

[4] 206.2-ci maddə ilə qadağan edilən əşyalar: narkotik vasitələr, psixotrop maddələr, güclü təsirli, zəhərli, zəhərləyici, radioaktiv, partlayıcı maddələr və qurğular, hərbi silah və texnika, odlu silah və ya döyüş sursatı, nüvə, kimyəvi, bioloji və digər kütləvi qırğın silahları, kütləvi qırğın silahlarının hazırlanmasında istifadə oluna bilən və Azərbaycan Respublikası gömrük sərhədindən keçirilməsinin xüsusi qaydaları müəyyən edilmiş materiallar və avadanlıqlar, Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən keçirilməsi üçün müvafiq qaydalar müəyyən edilmiş strateji əhəmiyyətli xammal, mədəni, tarixi və ya arxeoloji sərvət olan əşyalar

Mayın 4-də Azərbaycan hakimiyyətinə yaxın bir sıra xəbər saytlarında “Gürcüstanda gizli anti-Azərbaycan yuvaları” adlı yazı dərc edilib. Məqalədə heç bir əsas göstərilmədən Azərbaycan hakimiyyətini tənqid edən və Gürcüstanda məskunlaşan və ya fəaliyyət göstərən bir sıra jurnalistlər, hüquq müdafiəçiləri, fəallar, o cümlədən Əfqan Muxtarlı dövlətə qarşı cinayət törətməkdə, qeyri-qanuni məqsədlər üçün xaricdən maliyyə dəstəyi almaqda ittiham ediliblər.

Mayın 29-da axşam saatlarına evə gəlməli olan jurnalistdən xəbər çıxmadığından onun yaxınları mətbuata bu barədə məlumat veriblər, eyni zamanda, Tbilisi polisinə də rəsmi qaydada müraciət ediblər. Mayın 30-da məlum olub ki, Ə.Muxtarlı saxlanılıb və artıq Azərbaycana aparılıb. Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidməti və Baş Prokurorluq mayın 31-də birgə məlumat yayaraq Ə.Muxtarlının Gürcüstandan Azərbaycana qanunsuz keçmək istəyərkən saxlanıldığını və üzərindən 10,000 avro götürüldüyünü, saxlanılarkən sərhədçilərə müqavimət göstərdiyini bildirib. Təqiblərə görə ölkəsini tərk edən jurnalistin xarici pasportunu Tbilisidə evdə qoyub, üzərində 10,000 avro pulla Azərbaycana qayıtmağa cəhd etməsini inandırıcı saymayan müdafiə tərəfi bəyanatda deyilənləri əsassız və ittihamları qondarma sayıb.

Mayın 30-da vəkili ilə görüşən Ə.Muxtarlı Tbilisidə axşam saatlarında evə gedərkən yerli kriminal polis tərəfindən oğurlanaraq “Opel” markalı avtomobilə zorla otuzdurulduğunu, əllərinin arxadan bağlanıldığını və ona zərbələrin endirildiyini, başına torba keçirildiyini, 2 saata yaxın yol getdikdən sonra maşının dəyişdirilərək yenidən naməlum istiqamətdə aparıldığını, daha sonra isə Azərbaycan dilində danışan şəxslərin olduğu üçüncü maşına mindirildiyini bildirib. Hər üç avtomobildə olan şəxslər kimlərəsə yolboyu məruzə ediblər. Jurnalist maşından endirildikdən və torba başından çıxarıldıqdan sonra Dövlət Sərhəd Xidmətinin zastavasında olduğunu vəkilinə xəbər verə bilib.

Ə.Muxtarlının barəsində mayın 31-də Səbail Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə 3 aylıq həbs qətimkan tədbiri seçilib (2017-ci ilin avqustunda bu müddət daha 2 aylıq artırılıb). Məhkəməyə gətirilərkən jurnalistin alnında, burnunda, qaşlarının arasında qançır və çağıqların olduğunu müşahidə etmək mümkün olub. Bununla belə, jurnalist dərhal tibbi ekspertizadan keçirilməyib və zastavanın müşahidə kameralarının görüntüləri vəkil tərəfindən istənilsə də təqdim olunmayıb.

Gürcüstanın Daxili İşlər Nazirliyi hadisə ilə bağlı azadlığın qanunsuz məhdudlaşdırılması maddəsi ilə cinayət işi açıb. Jurnalistin həyat yoldaşı cinayət işinin gedişindən narazılığını bildirib. O, mayın 29-da Ə.Muxtarlının olduğu və keçdiyi, o cümlədən aparıldığı ehtimal olunan yol boyu heç bir təhlükəsizlik kamerasının işləməməsinin təsadüf olmadığını bildirib. Cinayət işi iyul ayından Gürcüstanın Baş Prokurorluğunun icraatındadır.

Avropa Parlamenti iyunun 15-də Ə.Muxtarlının işi ilə bağlı qətnamə qəbul edib və onun dərhal azad edilməsinə çağırıb[5]. Amnesty International təşkilatı həbsindən dərhal sonra jurnalisti “vicdan məhbusu” kimi tanıyıb[6]. Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi jurnalistin şikayəti üzrə prioritet qaydada araşdırmalara başlayıb.

[5] http://bit.ly/2vSsbpV
[6] http://bit.ly/2qA3HOS

*12 yanvar 2018-ci ildə Balakən Rayon Məhkəməsi (hakim Hümbət Səlimov) Əfqan Muxtarlını **6 il** müddətinə həbs cəzasına məhkum edib. Şəki Apellyasiya Məhkəməsi (sədrlik edən Rafail Əliyev) 24 aprel 2018-ci il tarixli qərarı ilə birinci instansiya məhkəməsinin, Ali Məhkəmə (sədrlik edən Fərhad Kərimov) isə 18 sentyabr 2018-ci il tarixli qərarı ilə apellyasiya instansiyasının qərarını qüvvədə saxlayıb.*

7 oktyabr 2018-ci ildə Ə.Muxtarlı karsa salınıb. Səbəb kimi onun tibb məntəqəsinə icazəsiz getdiyi göstərilib. Həyat yoldaşının bildirdiyinə görə, əsas səbəb jurnalistin siyasi məhbus Məmməd İbrahimə qarşı yeni cinayət işinin açılmasına etirazı olub. Ə.Muxtarlı karsda soyundurularaq 1 saat yağışlı havada saxlandıqdan sonra sərbəst buraxılsa da, telefon danışıqlarına məhdudiyyət qoyulub. Əvvəllər həyat yoldaşı, ailə üzvləri və ona yemək aparan dostlarına həftədə iki dəfə zəng edirdisə, karsdan sonra yalnız həyat yoldaşı ilə danışmağa icazə verilib. Jurnalist ailəsi ilə konfidensial danışığın təmin edilməməsindən, telefon danışığı zamanı Cəzaçəkmə Müəssisəsinin əməkdaşının yanında dayanmasından şikayətlənib. Onun həyat yoldaşı göndərilən siyasi məzmunlu kitabların da ona verilməsinin qadağan edildiyini bildirib. Məhdudiyyətlərlə bağlı Baş Prokurora, Ədliyyə Nazirliyinə, Ombudsman Aparatına şikayətlər edilsə də, nəticəsiz qalıb. Ə.Muxtarlı həbsdə qeyri-insani rəftara məruz qalması, telefonla danışığına, yaxınları ilə görüşünə və kitab verilməsinə məhdudiyyət qoyulması ilə bağlı Suraxanı Rayon Məhkəməsinə iki şikayət verib.

27 dekabr 2018-ci ildə Suraxanı Rayon Məhkəməsi (hakim Ramil Həsənov) Əfqan Muxtarlının pis rəftara məruz qalması ilə bağlı şikayətinə baxaraq Cəzaçəkmə Müəssisəsinin əməkdaşlarının rəftarında cinayət tərkibinin olub-olmadığını araşdırmaq üçün işi Suraxanı Rayon Prokurorluğuna göndərib. 28 dekabrda Suraxanı Rayon Məhkəməsində (hakim Ceyhun Qədimov) jurnalistin telefonla danışığına, yaxınları ilə görüşünə və kitab verilməsinə gətirilən məhdudiyyətlərlə bağlı verdiyi şikayətə baxılıb. Məhkəmə şikayəti əsassız sayaraq təmin etməyib.

---

4. Ziya Əlirza oğlu ƏSƏDLİ

© şəxsi Facebook profili

Saxlanma tarixi: 5 sentyabr 2017-ci il (məhkəmə zalında həbs olunub)

İttiham: CM-in 221.3-cü *(xuliqanlıq, silahdan və ya silah qismində istifadə edilən əşyaları tətbiq etməklə törədildikdə)* maddəsi

Cəzasının müddəti: 3 il

Saxlandığı yer: 5 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

İş üzrə qısa arayış: Z.Əsədli Azərbaycanda müxalif mövqeyi ilə fərqlənən "Azadlıq" qəzetinin bölgə müxbiri olub, Azərbaycan hakimiyyətini və onun apardığı siyasəti sərt tənqid edən, peyk üzərindən xaricdən yayımlanan "Azərbaycan Saatı" onlayn

televiziyası ilə əməkdaşlıq edib. Rayonla bağlı tənqidi materiallar, videolar hazırlayaraq “Azərbaycan Saatı”na göndərib.

Jurnalist yaşadığı Biləsuvar rayonunda çayxanada guya xuliqanlıq etdiyinə görə haqqında cinayət işi qaldırılıb. Elan edilmiş ittihamda Z.Əsədli 19 aprel 2017-ci ildə Biləsuvar şəhəri M.İbrahimov küçəsində Aslan Həsənov adlı şəxsin işlətdiyi çayxanada onu təhqir etməkdə, istintaqın soyuq silah saydığı “Samsung” telefonu ilə ona xəsarət yetirməkdə ittiham olunub.

Cinayət işi 26 aprel 2017-ci ildə fakta görə CM-in 221.1-ci maddəsilə başlansa da, sonradan – 27 may 2017-ci ildə 221.3-cü maddəyə (xuliqanlıq, silahdan və ya silah qismində istifadə edilən əşyaları tətbiq etməklə törədildikdə) tövsif olunub.

27 may 2017-ci il tarixdə Z.Əsədli təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilməklə ona CM-in 221.3-cü maddəsilə ittiham elan olunub və barəsində polisin nəzarəti altına vermə qətimkan tədbiri seçilib.

Z.Əsədli Biləsuvar Rayon Məhkəməsinin (hakim Ramiz Nurullayev) 5 sentyabr 2017-ci il tarixli hökmü ilə CM-in 221.3-cü maddəsi ilə nəzərdə tutulan cinayəti törətməkdə təqsirli bilinib və ***3 il*** *müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. 9 yanvar 2018-ci ildə Şirvan Apellyasiya Məhkəməsi (sədrlik edən Rafiq Cəfərov), 12 iyun 2018-ci ildə isə Ali Məhkəmə (sədrlik edən Fərhad Kərimov) həmin hökmdən verilən şikayətləri rədd edib.*

---

5. Polad İsrail oğlu ASLANOV

Saxlanma tarixi: 12 iyun 2019-cu il

İttiham: CM-in 274-cü *(Dövlətə xəyanət, yəni Azərbaycan Respublikasının suverenliyi, ərazi toxunulmazlığı, dövlət təhlükəsizliyi və ya müdafiə qabiliyyəti zərərinə olaraq Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı tərəfindən qəsdən törədilən əməl: düşmən tərəfinə keçmə, casusluq, dövlət sirrini xarici dövlətə vermə, Azərbaycan Respublikasına qarşı düşmənçilik fəaliyyəti aparmaqda xarici dövlətə, təşkilata və ya onların nümayəndələrinə kömək etmə)* maddəsi

Saxlandığı yer: Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti

İş üzrə qısa arayış: Polad Aslanov xeberman.com (http://xeberman.com/) saytının təsisçisi və baş redaktorudur. O, 13 iyun 2019-cu ildə Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti (DTX) tərəfindən saxlanılıb. DTX-nın açıqlamasına görə, baş redaktor dövlətə xəyanət hesab olunan cinayət əməllərində şübhəli bilindiyi üçün saxlanılıb. Jurnalistə qarşı Cinayət Məcəlləsinin 274-ci (dövlətə xəyanət) maddəsi ilə cinayət işi açılıb. Cinayət işinin materiallarına görə, jurnalist xarici ölkələrin sifarişi ilə Azərbaycanın dövlət orqanlarının fəaliyyətini gözdən salan məqalələr dərc edib və yayıb.

Jurnalist barəsində məhkəməyə qədər 4 aylıq həbs qətimkan tədbiri seçilib. İttihamlar təsdiq edilsə, onu 10 ildən 15 ilədək müddətə və ya ömürlük azadlıqdan məhrumetmə cəzası gözləyir.

P.Aslanov vaxtaşırı DTX haqqında tənqidi məqalələr yazaraq həmin məqalələri rəhbəri olduğu saytda yayıb. P.Aslanovun anadangəlmə sağlamlığında problemlər var. Həmin problemlərinə görə o, hərbi xidmətə də yararsız hesab edilib. Tənqidi yazılarına görə, o, 29 yaşında (Azərbaycanda hərbi xidmətə 18 yaşında aparırlar) hərbi xidmətə də aparılıb. Jurnalist 1 illik hərbi xidmətdən bu il (2019) geri qayıdıb. Ardınca jurnalistika fəaliyyətini davam etdirib, DTX-nın fəaliyyətini tənqid edən məzmunda məqalələr yayıb. Bu məqalələrdə əsasən, DTX əməkdaşlarının rüşvətxorluğundan bəhs edilir. Dövlət qurumlarının fəaliyyəti ilə bağlı belə iddialar Azərbaycanda yeni deyil; müxtəlif jurnalistlər, medialar vaxtaşırı dövlətə qurumları ilə bağlı belə məzmunda məqalələr yayırlar.

İşçi Qrup (İQ) tərəfindən P.Aslanovun cinayət işi üzrə əldə edilmiş iş materiallarına əsasən, bu ittihamın fabulasını aşağıdakılar təşkil edir:

- İran təhlükəsizlik orqanı olan “SEPAH”ın əməkdaşı ilə görüşmək və onunla aşağıdakı aktları etməyə dair “sövdələşmə əldə etmək”;
- İranın Bakıdakı Mədəniyyət Mərkəzi ilə əlaqələr yaratmaq, rəhbərlik etdiyi saytlarda dini dövlət ideyaların təbliğ etmək;
- “SEPAH”ın müəyyən etdiyi istiqamətlərdə siyasi yazılar dərc etmək, bunları etməklə “radikal dini kontingent formalaşdırmaq”;
- hüquq mühafizə orqanlarının (HMO) fəaliyyətinə kölgə salan və HMO və digər dövlət orqanlarının işgüzar nüfuzuna xələl gətirən “təxribat” xarakterli məlumatların yayılması, həmin məqsədlərlə qəzet və jurnalların dərc edilməsi;
- İsrail Səfirliyinin fəaliyyətinə aid və Milli Məclis deputatlarının fəaliyyətinə dair məlumatlar toplamaq və ictimai-siyasi proseslərin izlənilməsi və bu sahədə məlumatların müntəzəm ötürülməsi.

Hazırkı məqamda İQ bu ittihamların faktual əsaslarının olub-olmamasını yoxlamaq iqtidarında deyil. Buna görə də, İQ həmin məsələlərə dair hər hansı münasibət bildirmir. Bununla birlikdə İQ hesab edir ki, hazırkı ittihamın faktual əsaslarının müəyyən edilməsi P.Aslanovun işinin qiymətləndirilməsi üçün əhəmiyyət kəsb etmir. Çünki Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti (DTX) tərəfindən P.Aslanova verilmiş ittihamın fabulası göstərir ki, ona istinad edilmiş əməllər hətta İran təhlükəsizlik orqanı tərəfindən maliyyələşdirilsə belə, mahiyyətcə sivil (vətəndaş) cəmiyyəti fəaliyyətidir. Bu isə P.Aslanovun Azərbaycan Konstitusiyası və Avropa İnsan Hüquqları Konvensiyası ilə nəzərdə tutulmuş ifadə və birləşmək azadlıqlarına aiddir (Konstitusiya, maddə 47, 50 və 58; Konvensiya, maddə 10 və 11). Belə ki, fərz etsək ki, P.Aslanova istinad edilmiş əməllər reallıqda baş verib, bu əməllər P.Aslanovun jurnalist kimi fəaliyyətindən irəli gəlir və bundan əlavə onun bir şəxs kimi ifadə azadlıqları ilə əlaqəlidir.

İttihamın fabulasını təşkil edən əməlləri ayrı-ayrılıqda nəzərdən keçirək. İranın Bakıdakı Mədəniyyət Mərkəzi ilə əlaqələr yaratmaq xalis olaraq birləşmə azadlığına aiddir. Belə ki, hər bir şəxs Azərbaycanda fəaliyyət göstərən istənilən özəl təşkilatla könüllü şəkildə əlaqə saxlaya bilər, ona üzv ola bilər və onunla əməkdaşdıq edə bilər. Mövcud məlumatlara görə İran Mədəniyyət Mərkəzinin hər hansı zorakı fəaliyyətləri mövcud deyil. Bundan əlavə, dini dövlət yaratmaq ideyasının təbliği, əgər belə

təbliğat zorla, təhdidlə yaxud zorakılığa çağırışla müşayiət edilmirsə, özlüyündə şəxslərin ifadə azadlığına aiddir. Hər bir şəxs müxtəlif ictimai-siyasi quruluşların mövcudluğun təbliğ edə bilər. HMO və digər dövlət orqanlarının nüfuzuna xələl gətirmək də yenə fərdlərin ifadə azadlığına aid məsələdir. İnsanları "radikal dini kontingent" çərçivəsində toplamaq da vətəndaş cəmiyyətinin məqbul formalarından biridir. Bundan əlavə, MM deputatlarının, İsrail Səfirliyinin, eləcə də ölkədə cərəyan edən ictimai-siyasi hadisələrin izlənilməsi və bu barədə məlumatların ötürülməsi də hər hansı formada vətəndaş cəmiyyəti fəaliyyətindən kənarda təsəvvür edilə bilməz.

Nəticə etibarilə, P.Aslanova istinad edilən əməllər onların faktual mövcudluğundan asılı olmayaraq zorakılıq əməlləri yaxud zorakılığa çağırış əməlləri deyil. Bu əməllər vətəndaş cəmiyyətinin məqbul formalarından biridir. Bu baxımdan həmin əməlləri "törətməyə" görə şəxsin ittiham edilməsi, bu kontekstdə tutulması, həbsi və cəzalandırılması həmin şəxsin ifadə azadlıqlarına görə cəzalandırılması və azadlıqdan məhrum edilməsi mənasına gəlir.

Bu isə Avropa Şurasının siyasi məhbus meyarlarına uyğundur. Beləliklə, P.Aslanov hazırda ifadə və birləşmək azadlığını həyata keçirdiyinə görə ittiham edilib və bu çərçivədə barəsində məhkəməyəqədər həbs qətimkan tədbiri seçilməklə azadlığından məhrum edilib. Buna görə də İQ-nin rəyinə görə, P.Aslanov siyasi məhbusdur.

B. HÜQUQ MÜDAFİƏÇİLƏRİ

6. Əliabbas Fəxrəddin oğlu RÜSTƏMOV

© www.azadliq.org

Saxlanma tarixi: 28 iyun 2014-cü il

İttiham: CM-in 312.2-ci *(vəzifəli şəxs tərəfindən bilə-bilə qanunsuz hərəkətlər (hərəkətsizlik) etməyə görə ona rüşvət vermə və ya təkrar rüşvət vermə)* maddəsi

Cəzasının müddəti: 6 il

Saxlandığı yer: 10 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

İş üzrə qısa arayış: Əliabbas Rüstəmov "Yasavul" hüquq şirkətinin rəhbəri və tanınmış hüquq müdafiəçisidir. Həbsindən əvvəl Ə.Rüstəmov hakimiyyətin açıq tənqidçilərindən biri kimi çıxış edib. Facebook profilində ardıcıl olaraq ölkədəki problemlərlə bağlı sərt tənqidlər söyləyib və tənqidi yazıları paylaşıb. Ə.Rüstəmov Azərbaycanda 2013-cü ildə keçirilən prezident seçkisində müxalif blok olan Milli Şuranın namizədini və onun mitinqlərində iştirak edib. Seçkidən sonra da Milli Şuranın keçirdiyi tədbirlərə, ictimai dinləmə və marafonlara qatılıb.

Ə.Rüstəmov həbsindən öncə vicdan məhbusu Anar Məmmədlinin (Seçkilərin Monitorinqi və Demokratiyanın Tədrisi Mərkəzinin rəhbəri) vergi ittihamı ilə bağlı məhkəmə prosesində onun nümayəndəsi olmaq üçün müraciət edib. Xatırladaq ki, o, bu sahə üzrə ölkədə ən yaxşı ekspertlərdən biri sayılır, lakin onun A.Məmmədlinin müdafiəsində iştirakına inzibati yollarla əngəl yaradılıb. Həbsxanada olan A.Məmmədli Ə.Rüstəmovun nümayəndə olmasına razılıq imzasını notariusun iştirakı ilə təsdiqləməliydi; Təcridxananın rəhbərliyi ona bu şəraiti yaratmayıb.

17 mart 2014-cü ildə isə Ə.Rüstəmov prezident İlham Əliyevə ölkə ictimaiyyətinin diqqətini özünə çəkən çox sərt məzmunlu müraciət ünvanlayıb. Müraciət öncə açıq məktub kimi “Azadlıq” qəzetində dərc edilib, sonradan başqa KİV-lərdə və sosial mediada yayılaraq böyük rezonans yaradıb [7].

Dövlət başçısına “ətrafınızda olan yüksək rütbəli şəxslərin faktiki olaraq quldurluq fəaliyyəti barədə dolğun məlumat” sözləri ilə başlayan həmin müraciətdə 100 milyonlarla məbləğdə büdcə vəsaitinin oğurlanması barədə faktlar sadalanır. Bu məktubdan sonra Ə.Rüstəmovun həbs ediləcəyi deyilirdi və bu da 2014-cü ilin iyunun 28-də baş verdi. Ə.Rüstəmov həbs olunan gün yalnız “Azadlıq” qəzetinin müxbiri ilə danışmağa macal tapıb. “Saxlanılan gün Əliabbas Rüstəmov mənə zəng elədi və rüşvət almaqda ittiham olunduğunu dedi. O, saxlanılmasını sifarişli və prezidentə müraciətlə bağlı olduğunu düşünür” – “Azadlıq” qəzetinin müxbiri Vidadi Məmmədov həmin gün “BBC Azərbaycanca”ya onun sözlərini çatdırıb.[8]

“Hüquq müdafiəçisi öz müştərisindən necə rüşvət ala bilər və bunu necə iddia etmək olar?!” deyə yerli mətbuat Ə.Rüstəmova qarşı irəli sürülən rəsmi ittihamı absurd” adlandırıb. Ə.Rüstəmovun həbsi tənqidi mövqeyi, müxalif mövqeli insanları müdafiə etməsi və dövlət başçısına sərt açıq məktub yazması ilə bağlıdır.

06 noyabr 2015-ci ildə Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin (sədrlik edən Rahib Salmanov) hökmü ilə Ə.Rüstəmov ***7 il*** *müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Bakı Apellyasiya Məhkəməsi 18 avqust 2016-cı il tarixli qərarı ilə hüquq müdafiəçisinin şikayətini təmin etməyərək onu həbsdə saxlayıb. Ali Məhkəmə (sədrlik edən İmran Hacıqayıbov) 07 fevral 2017-ci il tarixli qərarı ilə təyin edilmiş çəzanın müddətini bir il azaldaraq onu* ***6 ilə*** *endirib.*

20 dekabr 2018-ci ildə Nərimanov Rayon Məhkəməsi 10 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsində keçirilən səyyar iclasında Ə.Rüstəmovun cəzasının 2/3 hissəsindən daha artığını çəkməsi və bu əsasla vaxtından əvvəl azadlığa buraxılması ilə bağlı müraciətini təmin etməyib. Ə.Rüstəmov məhkəmə iclasının onun iştirakı olmadan keçirildiyini, ümumiyyətlə, bu iclasdan xəbərsiz olduğunu bildirib. Həmin qərardan verilən apellyasiya şikayətinə 1 mart 2019-cu ildə baxan Bakı Apelyasiya Məhkəməsi (sədrlik edən Habil Məmmədov) cəzaçəkmə müəssisəsi rəhbərliyinin hüquq müdafiəçisi haqqında verdiyi mənfi rəyini əsas götürərək şikayəti rədd edib.

---

[7] http://bit.ly/29NVGAi

[8] http://bbc.in/29If00u

C. SİYASİ VƏ İCTİMAİ FƏALLAR

7. Asif Qəmbər oğlu YUSİFLİ

© şəxsi Facebook profili

Saxlanma tarixi: 25 dekabr 2014-cü il

İttiham: CM-in 178.2.4 *(dələduzluq, yəni etibardan sui-istifadə etmə və ya aldatma yolu ilə özgənin əmlakını ələ keçirmə və ya əmlak hüquqlarını əldə etmə, xeyli miqdarda ziyan vurmaqla törədildikdə)* və 320.1-ci *(hüquq verən və ya vəzifədən azad edən vəsiqəni və ya digər rəsmi sənədi istifadə etmək məqsədi ilə saxtalaşdırma və qanunsuz hazırlama, yaxud da bu cür sənədi satma, habelə eyni məqsədlə Azərbaycan Respublikasının saxta dövlət təltifini, ştampı, möhürü, blankı hazırlama və ya satma rəsmi sənədləri saxtalaşdırma)* maddələri

Cəzasının müddəti: 5 il

Saxlandığı yer: 16 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

İş üzrə qısa arayış: A.Yusifli Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyası Sədrinin müşaviri, Partiyanın Rəyasət Heyətinin üzvüdür.

O, həbs olunan gün AXCP-nin Nərimanov Rayon Şöbəsinin sədri Hacı Abbaslının avtomobili ilə birlikdə ofisə gedib, qayıdarkən sürücü yolda siqaret almaq üçün mağazaya gedib və oradan qayıdanda görüb ki, A.Yusifli avtomobildə yoxdur. Sonradan məlum olub ki, onu Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinin əməkdaşları saxlayıb.

*Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsi 31 iyul 2015-ci il tarixdə Asif Yusiflinin **7 il 6 ay** müddətinə azadlıqdan məhrum edilməsi ilə bağlı hökm çıxarıb. Bakı Apellyasiya Məhkəməsi 09 oktyabr 2015-ci ildə bu hökmü dəyişdirmədən qüvvədə saxlayıb. Ali Məhkəmə (sədrlik edən Əli Seyfəliyev) cəzanın azaldılaraq **6 ilə** endirilməsi barədə qərar qəbul edib.*

*Cinayət qanunvericiliyinə edilən vurulmuş ziyanın həcmi ilə bağlı dəyişklikləri nəzərə alaraq Nizami Rayon Məhkəməsi A.Yusifliyə qarşı ittihamı Cinayət Məcəlləsinin 173.2-ci maddəsindən 178.2.4-cü maddəsinə tövsif edərək cəzaçəkmə müəssisəsinin rejimini dəyişsə də, cəza müddətini azaltmayıb. Bu qərardan verilən apellyasiya şikayəti təmin edilməyib, Ali Məhkəmə isə (sədrlik edən İnqilab Nəsirov) 02 mart 2017-ci il tarixli qərarı ilə cəzanı **5 ilə** endirib.*

A.Yusiflinin cəzasının üçdə ikisini çəkdikdən sonra cəzanın çəkilməmiş hissəsindən vaxtından əvvəl azad edilməsi ilə bağlı müraciətini Suraxanı Rayon Məhkəməsi təmin etməyib. 13 iyun 2018-ci ildə Bakı Apellyasiya Məhkəməsi (sədrlik edən Rizvan Səfərov) qərarı qüvvədə saxlayıb.

29 may 2019-cu ildə Suraxanı Rayon Məhkəməsi A.Yusiflinin vaxtından əvvəl azadlığa buraxılması ilə bağlı müraciətinə baxıb. Məhkəmə dustağın cəza çəkdiyi müəssisəsəsinin rəhbərliyinin A.Yusiflinin cinayəti etiraf etmədiyi, peşmançılıq keçirmədiyi və 2018-ci ilin oktyabrında töhmət aldığı barədə rəyini əsas tutaraq onun vaxtından əvvəl azadlığa buraxılmasının məqsədəuyğun olmadığı nəticəsinə gəlib. Bakı Apelyasiya Məhkəməsi (sədrlik edən Elmar Rəhimov) 22 iyul 2019-cu il tarixli qərarı ilə birinci instansiya məhkəməsinin qərarını qüvvədə saxlayıb.

A.Yusifli Qarabağ müharibəsi əlilidir, həbsindən az öncə ayağından əməliyyat olunub, himayəsində iki azyaşlı uşağı var ki, onlardan da biri ağır formalı diabet xəstəliyindən əziyyət çəkir.

---

8. Fuad Zəfər oğlu ƏHMƏDLİ

© şəxsi Facebook profili

Saxlanma tarixi: 18 avqust 2016-cı il

İttiham: CM-in 302.2 *(əməliyyat-axtarış fəaliyyətini həyata keçirmək səlahiyyətinə malik olmayan şəxslər tərəfindən belə tədbirlərin keçirilməsi, habelə əməliyyat-axtarış fəaliyyətini həyata keçirmək səlahiyyətinə malik olan şəxslər tərəfindən həmin tədbirlərin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş əsaslar olmadan keçirilməsi şəxsin hüquq və qanunla qorunan mənafelərinin əhəmiyyətli pozulmasına səbəb olduqda, gizli qaydada informasiya əldə etmək üçün nəzərdə tutulmuş texniki vasitələrdən istifadə edilməklə törədildikdə)* və 308.1-ci *(vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə, yəni vəzifəli şəxsin xidməti vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar özü və ya üçüncü şəxslər üçün qanunsuz üstünlük əldə etmək məqsədilə öz qulluq səlahiyyətlərindən qulluq mənafeyinə qəsdən zidd olaraq istifadə etməsi və ya qulluq mənafeyi tələb etdiyi halda istifadə etməməsi fiziki və ya hüquqi şəxslərin hüquqlarına və qanuni mənafelərinə, yaxud cəmiyyətin və ya dövlətin qanunla qorunan mənafelərinə mühüm zərər vurduqda)* maddələri

Cəzasının müddəti: 4 il

Saxlandığı yer: 16 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

İş üzrə qısa arayış: AXCP Xətai Rayon Şöbəsi Gənclər Komitəsinin Sədri olan F.Əhmədlini Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin (DTX) əməkdaşları saxlayıb, onun evində axtarış aparılıb. Axtarış zamanı Fətullah Gülənin çıxışları, "Gülən camaatı" adlandırılan qrupun üzvləri və "Hizmət imam"ları adlandırılan şəxslər və onların qarşılıqlı əlaqələri barədə sənədlər, "fətullahçılığın" təbliğini nəzərdə tutan dini məzmunlu müxtəlif ədəbiyyat, elektron informasiya daşıyıcılarının aşkar edildiyi bildirilsə də, gənc fəalın valideynləri bunu təkzib ediblər.

Gənc fəal həbs edilərkən onun yaxınlarına heç bir məlumat verilməyib, həbsindən 10 gün keçməsinə baxmayaraq, bir dəfə də olsun evlərinə zəng olunmayıb, vəkili isə onunla görüşə biməyib. F.Əhmədlini saxlayan DTX-dan vəkilə bildirilib ki, o buradan aparılıb, çünki işin istintaqını Baş Prokurorluq aparır. Ancaq həbsindən yalnız 10 gün sonra onun elə DTX-nın istintaq təcridxanasında olduğu məlum olub və vəkil onunla görüşə bilib. Sonradan gənc fəal Bakı İstintaq Təcridxanasına köçürülüb.

F.Əhmədli sosial şəbəkələrdə və etiraz aksiyalarında fəal iştirakçılardan olub, 2015-ci il ərzində etiraz aksiyaları ərəfəsində və sonra 2 dəfə inzibati qaydada (uyğun olaraq 25 və 10 gün) həbsə atılıb.

F.Əhmədli Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin (sədrlik edən Fikrət Qəribov) 16 iyun 2017-ci il tarixli hökmü ilə ***4 il*** *müddətinə azadlıqdan məhrumetmə cəzasına məhkum edilib. Bakı Apellyasiya Məhkəməsi (sədrlik edən Rizvan Səfərov) 16 avqust 2017-ci il, Ali Məhkəmə (sədrlik edən İmran Hacıqayıbov) 06 mart 2018-ci il tarixlərində bu hökmü dəyişdirmədən qüvvədə saxlayıblar.*

19 iyul 2018-ci ildə Suraxanı Rayon Məhkəməsi (hakim Elçin Ağayev) 16 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsində keçirilən səyyar iclasında F.Əhmədlinin cəzasının 1/3 hissəsindən daha artığını çəkməsi və bu əsasla vaxtından əvvəl azadlığa buraxılması ilə bağlı müraciətinə baxıb. Cəzaçəkmə müəssisəsinin məhkəməyə təqdim etdiyi rəyə əsasən, F.Əhmədli müəssisənin ictimai həyatında aktiv iştirak etmədiyi, özünə qapandığı, digərləri ilə az ünsiyyətdə olduğu üçün onun şərti azadlığa buraxılması məqbul sayılmır. Məhkəmə həmin rəyi əsas tutaraq müraciəti təmin etməyib. 4 oktyabr 2018-ci ildə Bakı Apellyasiya Məhkəməsi (sədrlik edən Sahibxan Mirzəyev) siyasi fəalın birinci instansiya məhkəməsinin qərarından verdiyi şikayəti rədd edib.

01 may 2019-ci ildə Suraxanı Rayon Məhkəməsi 16 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsində keçirilən səyyar iclasında F.Əhmədlinin cəzasının 2/3 hissəsindən daha artığını çəkməsi və bu əsasla vaxtından əvvəl azadlığa buraxılması ilə bağlı maraciətinə baxıb. Məhkəmə cəzaçəkmə müəssisəsi rəhbərliyinin gənc fəalın özünü təqsirli bilmədiyini və bu səbəbdən onun vaxtında əvvəl azadlığa buraxılmasının məqsədəuyğun olmadığı barədə rəyini əsas tutaraq şikayəti rədd edib. Bakı Apelyasiya Məhkəməsi (sədrlik edən Habil Məmmədov) 05 iyul 2019-cu il tarixli qərarı ilə birinci instansiya məhkəməsinin qərarını qüvvədə saxlayıb.

---

9. Orxan Rafiq oğlu BAXIŞLI

© şəxsi Facebook profili

Saxlanma tarixi: 07 may 2018-ci il

İttiham: CM-in 234.4.3 maddəsi *(qanunsuz olaraq narkotik vasitələri, psixotrop maddələri və ya onların prekursorlarını hazırlama, saxlama, daşıma, göndərmə və ya satma-külli miqdarda törədildikdə)*

Cəzasının müddəti: 6 il

Saxlandığı yer: 16 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

İş üzrə qısa arayış: Gənc fəal 2011-ci ildən AXCP Gənclər Komitəsinin üzvüdür, partiyanın gənclər komitəsinin fəaliyyətində, tədbirlərin və mitinqlərin təşkilində ən fəal iştirak edən gənclərdən biri olub. Bu səbəblərə görə o, dəfələrlə polisə çağırılıb, xəbərdarlıq edilib, cərimələnib və inzibati həbslə cəzalandırılıb. 12 oktyabr 2013-cü ildə Milli Şuranın seçki kampaniyası çərçivəsində Bakının "Məhsul" stadionunda keçirilən mitinqdən iki gün sonra O.Baxışlı polis idarəsinə çağırılıb, 50 manat cərimələnib.

Gənc fəal 2016-cı ildən etibarən Milli Şuranın təşkil etdiyi bütün mitinqlərdə polis idarələrinə aparılıb, bəzilərində mitinqə çağırış vərəqəsi payladığı üçün polis tərəfindən xəbərdarlıq edilərək sərbəst buraxılıb. Hətta Milli Şuranın 23 sentyabr 2017-ci il mitinqi öncəsi – 18 sentyabrda gəncin atası Cəlilabad Rayon Polis Şöbəsinə çağırılıb, oğlu ilə bağlı xəbərdarlıq edilib.

O.Baxışlı Milli Şuranın 31 mart keçirdiyi mitinqdən öncə də saxlanılıb. O, 27 mart tarixdə mitinqə çağırış vərəqələrini küçələrə yapışdırmaq üçün saat 16.00 radələrində evdən çıxıb və geri qayıtmayıb, ailəsinin və partiya yoldaşlarının axtarışlarına baxmayaraq 29 mart səhər saatlarına qədər hələ də yeri naməlum olub. DİN-in qaynar xətti 102 və Ombudsman Aparatının qaynar xəttinə zənglər olunsa da fayda verməyib, harda olduğunu deyən olmayıb. 29.03 tarixdə səhər yaşadığı ərazidə yerləşən 36-cı Polis Bölməsindən məlumat verilib ki, O.Baxışlıya Xətai Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə İXM-in 535.1-ci maddəsi ilə (polisin qanuni tələbinə tabe olmamaq) inzibati qaydada 30 sutka həbs cəzası verilib.

İnzibati həbsdən çıxandan bir neçə gün sonra – mayın 3-də gənc fəal Beynəlxalq Söz Azadlığını Müdafiə günündə qətlə yetirilmiş jurnalist Elmar Hüseynovun məzarı başında aşağıdakı məzmunda çıxış edib:

> "...Əliyev (İlham Əlliyevi nəzərdə tutur – red.) bir şeyi unutmasın ki, Elmar Hüseynovu və digər dostlarımızı qətlə yetirib susdurmağı düşünsə də, amma bugün onun yolunu davam etdirən Seymur Həzi var, onun yolunu şərəflə davam etdirən Mehman Hüseynov var. M.Hüseynov keçən il bu vaxtı [Elmar Hüseynovun] məzarı önündəydi, ondan bir neçə gün sonra M.Hüseynov həbs olundu və Elmarın məzarında o, gözəl bir çıxış eləmişdi. Həmin o gözəl çıxışdan sonra Mehman Hüseynovu Əliyev həbs etdirməklə istədi ki, bu yolu gedə bilməyək. Amma fəxr edirəm ki, bu yolu zindanlarda olsa belə şərəflə davam etirən İlkin Rüstəmzadə var, bu gün həmin yolu davam etdirən Mehman Hüseynov var, bu günləri o yolu gedən Seymur Həzi var, Fuad Əhmədli var... Qiyas var, Bayram var. Bununla fəxr etmək lazımdır..."[9]

Bu çıxışdan 3 gün sonra o, 06 may 2018-ci il axşam radələrində Elmlər Akademiyasının qarşısındakı bağda mülki geyimli şəxslər tərəfindən saxlanılıb, bir gün onun hara aparıldığı və harada saxlandığı barədə məlumat əldə etmək mümkün olmayıb.[10] Daha sonra bəlli olub ki, gənc fəal Yasamal Rayon Polis İdarəsinə aparılıb. Mayın 8-də ona qarşı CM-in 234.4.3-cü maddəsi (satış məqsədilə külli miqdarda narkotik) ilə ittiham irəli sürülüb və Yasamal Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə barəsində 4 aylıq həbs qətimkan tədbiri seçilib.

---

[9] https://bit.ly/2O1J5uy

[10] https://bit.ly/2O1J5uy

Mayın 16-da Bakı Apellyasiya Məhkəməsi O.Baxışlı barəsində seçilmiş 4 aylıq həbs qətimkan tədbirindən verilmiş şikayətə baxıb. Məhkəmədə o, bildirib ki, ümumiyyətlə, siqaret çəkməyib, narkotik maddə görməyib, narkotik maddənin onun cibinə polislərin yerləşdirdiyini ehtimal edib. Bakı Apellyasiya Məhkəməsi şikayəti rədd edib.

14 Avqust 2018-ci ildə Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində (sədrlik edən Mahmud Ağalarov) O.Baxışlının məhkəməsi başlayıb. Məhkəmənin qapalı keçirilməsi ilə bağlı qərar qəbul edilməsə də, hazırlıq iclası faktiki olaraq qapalı keçirilib. O.Baxışlının valideynləri də daxil olmaqla, prosesi izləmək üçün gələnlərin heç biri məhkəmə zalına buraxılmayıb. 25 avqust 2018-ci ildə davam edən məhkəmə prosesi isə yarıqapalı keçirilib. O.Baxışlının valideynləri və Qərb ölkələri səfirliklərinin nümayəndələrindən başqa heç kəs məhkəmə zalına buraxılmayıb.

*Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin (sədrlik edən Mahmud Ağayev) 18 sentyabr 2018-ci il tarixli hökmü ilə O.Baxışlı **6 il** müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Bakı Apellyasiya Məhkəməsi (sədrlik edən Həsən Əhmədov) 10 dekabr 2018-ci il tarixdə bu hökmü dəyişdirmədən qüvvədə saxlayıb.*

---

10. Mirfeyzulla Əhməd oğlu SEYIDOV

© şəxsi Facebook profili

Saxlanma tarixi: 09 may 2018-ci il

İttiham: CM-in 234.4.3-cü maddəsi *(qanunsuz olaraq narkotik vasitələri, psixotrop maddələri və ya onların prekursorlarını hazırlama, saxlama, daşıma, göndərmə və ya satma – külli miqdarda törədildikdə)*

Cəzasının müddəti: İş istintaq mərhələsindədir**.**

Saxlandığı yer: Ev dustaqlığındadır.

İş üzrə qısa arayış: Mirfeyzulla Seyidov AXCP üzvüdür, 1980-cı illərin əvvəli və 1990-cı illərin sonlarında xalq hərəkatının fəal iştirakçısı olub. Hökümətin tənqidçilərindən biridir. Xüsusilə, tutulduğu günə qədər Facebook sosial şəbəkəsinin aktiv iştirakçısı olub, paylaşdığı statuslarda höküməti tənqid edib, onu korrupsiyada günahlandırıb, 11 aprel prezident seçkilərinin nəticələrini seçki saxtakarlığı ilə hakimiyyətin yenidən qəsb edilməsi kimi qiymətləndirib, çıxış yolunun mübarizə olduğunu bildirib. Həbsindən 2 gün əvvəl M.Seyidov yazıb:

> "Dişin siniri çəkiləndə həssaslığını itirdiyindən istini, soyuğu hiss etmir. Bu qədər haqsızlığa xalqın reaksiyasının olmamasına məəətəl qalmışam. Bəlkə bu xalqın qeyrət sinirini çəkiblər?! Belə də dərd olar?!"

Mayın 9-da o, bir il öncə yazdığı statusunu yenidən paylaşıb:

> "Müstəqilliyimiz hər bir azərbaycanlının qürur mənbəyidir. Amma korrupsioner hakimiyyət müstəqilliyimizi xalqımıza zülm mənbəyi kimi göstərməkdədir... Elə bir Azərbaycan vətəndaşı yoxdur ki, bu yarıtmaz korrupsioner rejimin əməllərindən əziyyət çəkməsin. 25 ildir, xalqımız rejimin yaratdığı iqtisadi çətinlikdən, sosial ədalətsizliklərdən cana gəlibdir. Görün, nə qədər insanımız intihar edibdir?! Görün, nə qədər insanımız bu ölkəni tərk etməyə məcbur qalıbdır?!..."

Elə həmin gün – mayın 9-da o, saxlanılaraq Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlığa qarşı Mübarizə İdarəsinə (BMCMİ) aparılıb və barəsində CM-in külli miqdarda qanunsuz olaraq narkotik vasitələri, psixotrop maddələri və ya onların prekursorlarını hazırlama, istehsal etmə, əldə etmə, saxlama, daşıma, göndərmə və ya satma (234.4.3) maddəsi ilə cinayət işi açılıb.

Mayın 10-da Nərimanov Rayon Məhkəməsi vəkilinin işitirakı olmadan onun barəsində həbs qətimkan tədbiri seçib və o, Bakı İstintaq Təcridxanasına köçürülüb. Vəkili ilə görüşü mayın 15-nə qədər təmin edilməyib. 15 mayda onunla görüşən vəkili mətbuata açıqlamasında bildirib ki, onun sağlamlıq durumu çox ağırdır, tibbi sənədlərə əsasən o xroniki böyrək xəstəsi – 1-ci qrup əlil olmaqla, həftədə üç dəfə əvəzedici böyrək müaciləsi-hemodializ alır. Bundan başqa, şəkərli diabet, diabetik nefropatiya, hipertoniya, anemiya xəsətiklərindən əziyyət çəkir, bir il öncə də ürək əməliyyatı keçirib və ürəyinə iki ədəd stend qoyulub.Vəkil M.Seyidovun sağlamlıq durumu ilə bağlı baş prokurorluğa müraciət edib, müraciətə onun xəstəliyini göstərən tibbi sənədləri də əlavə edib.

Mayın 21-də Bakı Apellyasiya Məhkəməsi M.Seyidov barəsində seçilmiş həbs qətimkan tədbirindən verilmiş şikayətə baxıb və qərarı dəyişmədən saxlayıb. Mayın 22-də Nərimanov Rayon Məhkəməsi Mirfeyzulla Seyidovun ev dustaqlığına buraxılması barədə vəsatətə baxıb. Məhkəmə vəsatəti təmin edərək onun barəsindəki seçilmiş həbs qətimkan tədbirini ev dustaqlığı ilə dəyişib.[11]

Müxalifətin maliyyələşdirilməsi işi

8 may 2018-ci ildə 1992-1993-cü illərdə Gədəbəy Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı olmuş, 1997-ci ildən Rusiyada kiçik bizneslə məşğul olan və rus vətəndaşlığını qəbul etmiş Saleh Rüstəmov Şəmkir rayonunda həbs edilərək Bakıya gətirilib.[12] Ona CM-in 234.4.3-cü maddəsi ilə (qanunsuz olaraq narkotik vasitələri, psixotrop maddələri və ya onların prekursorlarını hazırlama, saxlama, daşıma, göndərmə və ya satma-külli miqdarda törədildikdə) ittiham elan edilib. Mayın 9-da vəkilin iştirakı olmadan Nərimanov Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə onun barəsində 4 aylıq həbs qətimkan tədbiri seçilib. Mayın 10-da S.Rüstəmovun qardaşı oğlu Vidadi Rüstəmli də Bakının Nərimanov rayonu ərazisində saxlanılıb və vəkilin iştirakı olmadan barəsində Nərimanov Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə eyni ittihamla 4 aylıq həbs qətimkan tədbiri seçilib.[13]

Mayın 25-də AXCP-nin rəhbər funksionerlərindən üç nəfər – AXCP Rəyasət Heyətinin üzvü Aqil Məhərrəmov, AXCP Gənclər Komitəsi Məclisinin sədri Ruslan

[11] https://bit.ly/2IGzxmp
[12] https://bit.ly/2mYHgms
[13] https://bit.ly/2ApF5SE

Nəsirov və Nərimanov şöbəsinin sədri Babək Həsənov həbs ediliblər. Mayın 26-da dövlət tərəfindən təyin olunan vəkillərin iştirakı ilə hər biri barəsində 4 ay müdddətinə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

26 mayda Baş Prokurorluq və Daxili İşlər Nazirliyi birgə açıqlama yayıb. [14] Açıqlamada bildirilir:

> "Prokurorluq və daxili işlər orqanları tərəfindən ölkənin iqtisadi maraqlarına qarşı yönəlməklə sahibkarlıq fəaliyyətinin qanunla müəyyən edilmiş qaydalarına qəsd edən cinayətlərin aşkarlanaraq qarşısının alınması istiqamətində həyata keçirilən istintaq-əməliyyat tədbirləri nəticəsində Ədliyyə Nazirliyində qeydiyyatdan keçməyən Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyası (AXCP) adlı qurumun funksionerlərindən Əli Kərimli, Qənimət Zayidov, Saleh Rüstəmov, Vidadi Rüstəmli, Aqil Məhərrəmov, Ruslan Nəsirov, Babək Həsənov və digərlərinin Bakı şəhər sakinləri Ceyhun Hüseynov, Rauf İsgəndərov, Heydər Əhmədov, Tural Mehdixanov və qeyrilərinin üzv olduqları qurumun respublikamızda və xaricdə dövlətimizə, dövlətçiliyimizə və milli maraqlarımıza zidd olaraq keçirilən tədbirlərinin maliyyələşdirilməsi üçün qanunsuz sahibkarlıq fəaliyyəti nəticəsində əldə edilmiş külli miqdarda çirkli pul vəsaitlərinin leqallaşdırılması əməllərini törətmələrinə dair kifayət qədər sübutlar toplanıb.
>
> Rusiya Federasiyasında yaşayan Saleh Rüstəmov çirkli pul vəsaitlərinin əldə edilməsinin mənbəyini gizlətmək məqsədilə Sahibkarlıq fəaliyyəti haqqında Qanunun, Vergi Məcəlləsi və digər normativ-hüquqi aktların tələblərini pozaraq qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatına alınmadan, vergi ödəyicisi kimi uçotda durmadan, həmçinin xüsusi razılıq (lisenziya) olmadan banklar və digər kredit təşkilatlarının müstəsna funksiyalarına aid faktiki bank fəaliyyətini həyata keçirmək məqsədi ilə AXCP-nin fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi üçün Rusiyada təbliğat aparıb. S.Rüstəmov daha sonra biznes strukturlarında çalışan və əvvəllər tanıdığı ayrı-ayrı Azərbaycan vətəndaşlarından hər ay toplayaraq Moskva şəhərində kommersiya bankında açdığı hesabına keçirdiyi 30 min ABŞ dollarını 2016-cı ilin mart ayından etibarən, Bakı şəhərində valyuta əməliyyatlarının qanunsuz köçürülməsi ilə məşğul olan Ceyhun Hüseynov, Rauf İsgəndərov, Heydər Əhmədov və Tural Mehdixanov vasitəsilə V.Rüstəmliyə çatdırılmasını təmin edib. V.Rüstəmlinin həmin vəsaitləri qəbul edib A.Məhərrəmov, R.Nəsirov və B.Həsənova, onların isə AXCP-nin funksionerlərinə verməsləri ilə, ümumilikdə 412 min ABŞ dollarını AXCP-nin tədbirlərinin maliyyələşdirilməsinə, dəstə üzvlərinin iqtisadi maraqlarının təmin olunmasına və digər maliyyə əməliyyatlarının həyata keçirilməsinə, beləliklə də cinayət yolu ilə əldə edilmiş külli miqdarda pul vəsaitlərinin leqallaşdırılması əməllərini törətmələrinə əsaslı şübhələr müəyyənləşib. İş üzrə dindirilmiş B.Həsənov, R.Nəsirov, A.Məhərrəmov qeyd olunan qanunsuz əməlləri etiraf edərək, təmsil etdikləri qurumun fəaliyyət və tədbirlərinin maliyyələşdirilməsi üçün S.Rüstəmovun Moskva şəhərindən göndərdiyi pul vəsaitlərini V.Rüstəmlidən qəbul edib Ə.Kərimli və digər şəxslərə verdiklərini bildiriblər. Onların yaşadıqları ünvanlarda aparılmış axtarışlar zamanı qanunsuz pul dövriyyəsini, çirkli pulların leqallaşdırılmasını təsdiqləyən bank kartları və başqa sənədlər aşkar edilərək maddi sübut kimi götürülüb..."

Bəyanatda S.Rüstəmov və qardaşı oğlu V.Rüstəmliyə qarşı irəli sürülən və 16-18 gün öncə onların barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilməsinə səbəb olan narkotik ittihamı barədə heç nə deyilməyib.

Beş nəfərin həbsi ilə nəticələnən cinayət işinin əsasını qanunsuz sahibkarlıq və çirkli pulların yuyulması təşkil edir. Hüquqşünasların fikrincə, bu işdə qanunsuz sahibkarlıq və çirkli pulların yuyulmasının əlamətləri yoxdur; belə ki, S.Rüstəmov Rusiya

[14] https://bit.ly/2LNaAdE

vətəndaşı olaraq sahibkar kimi qonşu ölkədə fəaliyyət göstərdiyi üçün, ona münasibətdə CM-in 192-ci maddəsinin tərkibi yarana bilməz. Digər tərəfdən, Rusiyada çox sayda azərbaycanlı sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olur və ailələri onların göndərdiyi pullar hesabına dolanır. Eyni məntiqlə həmin şəxslərin hər biri CM-in 193-cü maddəsi ilə çirkli pulları yumaqda ittiham oluna bilər. Başqa bir məqam, AXCP Sədrinin və fəallarının mütəşəkkil dəstə kimi təqdim olunmasıdır. DİN və Baş Prokurorluğun məlumatından belə aydın olur ki, hansısa şəxslər hər hansı partiyaya ianə verirsə, bu, CM-in 193-cü maddəsinin tərkibini yarada bilər.[15]

S.Rüstəmov və V.Rüstəmli həbs edildikləri gündən mayın 25-nə qədər, yəni 15-17 gün onların haqqında heç bir məlumat əldə etmək mümkün olmayıb.[16] Nə qohumları, nə də vəkilləri ilə görüşə icazə verilməməsi onların işgəncəyə məruz qalması barədə şübhələri artırıb. S.Rüstəmov Rusiya vətəndaşı olduğu üçün onun həyat yoldaşı Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinə və Rusiyanın Azərbaycandakı səfirliyinə müraciət edib və bildirib ki, S.Rüstəmova işgəncə verilib, bu səbəbdən də üzə çıxarılmır, məhkəməyə gətirilmir. Onunla üç dəfə görüşməyə cəhd ediblər, lakin görüşə bilməyiblər. Nəhayət, 24 mayda S.Rüstəmovun işgəncələrdən öldüyü barədə xəbər yayılıb. Yalnız bu xəbərdən bir gün sonra DİN-in sözcüsü Ehsan Zahidov açıqlama verərək S.Rüstəmovun sağ olduğunu bildirib. Bundan sonra ona yalnız qardaşı ilə görüşə icazə veriblər. Vəkilinin bildirdiyinə görə, görüş üçün o da qardaşı ilə birlikdə getsə də, ona görüş üçün icazə verilməyib.[17]

Cinayət-prosessual qanunvericiliyə görə, məhkəmə qərarına əsasən həbs olunmuş şəxs müvəqqəti saxlanma yerində 24 saatdan artıq saxlanıla bilməz və bu müddət bitənədək o, istintaq təcridxanasına keçirilməlidir. Lakin S.Rüstəmov barəsində həbs qətimkan tədbiri seçildikdən 19 gün sonra,[18] V.Rüstəmli 26 gün sonra, digərləri isə qətimkan tədbirindən 4 gün sonra – mayın 30-da Bakı İstintaq Təcridxanasına köçürülüblər.

Həbs edilənlərin Bandotdel deyilən qurumda saxlanıldıqları dövrdə işgəncəyə məruz qaldıqları iddia olunur. Lakin bir neçə vəkilin müştərilərinin işgəncəyə məruz qalmaları barədə məlumatları ictimailəşdirməsindən sonra Vəkillər Kollegiyasından çıxarılmasından[19] və Vəkillərin davranış qaydaları haqqında Əsasnaməyə edilən dəyişikliklərdən sonra vəkillər bu barədə iddiaları ictimailəşdirməkdən çəkinirlər.

3 iyun 2018-ci ildə S.Rüstəmovun hələ 15 mayda BMCMİ-də saxlanılarkən Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsi nümayəndələri ilə görüşü zamanı onların vasitəsilə ötürdüyü məktub ailəsi tərəfindən yayılıb. Məktubda o, 8 may 2018-ci ildə Gədəbəydən Bakıya gələrkən Şəmkir postunda saxlandığını və Şəmkir Polis İdarəsinə gətirildiyini bildirib. O, qeyd edib ki, onu qardaşı və həyat yoldaşını həbs edəcəkləri ilə hədələyiblər, təhqir ediblər və bir sıra sənədlərə imza atmağa məcbur ediblər, vəkillə təmin etməyiblər, daha sonra "Bandotdel" kimi tanınan DİN-in Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinə gətiriblər. Daha sonra S.Rüstəmov bildirib:

[15] https://bit.ly/2Oz5vnN
[16] https://bit.ly/2v2de5w
[17] https://bit.ly/2AqQuRU
[18] https://bit.ly/2KfzKg2
[19] https://bit.ly/2v5zVGi

> "Burada hədələrin təsiri altında ifadələr aldılar. Qardaşım oğlu Vidadini həbs edib bura gətirdilər. Ona işgəncə verirdilər, səsini eşidirdim. Ona görə də qorxub nə dedilərsə, onu da etdim. Vəkil tutmağa imkan vermədilər. Bugünədək vəkillə konfidensial ünsiyyət hüququm təmin edilmir. Hələ də BMCMİ-də saxlanılıram. Mənə təzyiq altında işgəncə verilir. Hədələrlə imza etdirdilər. Özümü təqsirli bilməyim barədə ifadələrə imza atdırdılar. Təyinatla verilən vəkil heç mənimlə görüşməyib də. Qardaşım, yəni qohumlarım tərəfindən tutulan vəkillə ünsiyyət hüququm təmin edilməyib. İnsan hüquqlarım pozulur. Kömək edin".[20]

Sonuncu olaraq, V.Rüstəmli barəsində həbs qətimkan tədbiri seçiləndən 26 gün sonra – 07 iyun 2018-ci ildə Bakı İstintaq Təcridxanasına köçürülüb.

Ailə üzvləri və vəkilləri həbs edilənlərlə bir neçə aydır ki, telefonla danışa və görüşə bilmədiklərini, müxtəlif dövlət orqanlarına çoxsaylı şikayət etdiklərini deyirlər. Penitensiar Xidmətin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən mətbuata bildirilib ki, təcridxana rəhbərliyinin məhdudlaşdırma ilə bağlı hər hansı bir qərarı yoxdur. İstintaq orqanı baş verənlərlə bağlı hər hansı açıqlama verməyib.

B.Həsənov Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsinin qanunsuz hərəkətindən verdiyi şikayətə 16 avqust 2018-ci ildə Nəsimi Rayon Məhkəməsində baxılarkən, həmin qurumun nümayəndəsi S.Rüstəmovun, V.Rüstəmlinin, A.Məhərrəmovun, B.Həsənovun və R.Nəsirovun bəzi hüquqlarının məhdudlaşdırılması ilə bağlı qərarını məhkəməyə təqdim edib. Bəlli olub ki, İstintaq İdarəsinin məhdudlaşdırma qərarı elə məhkəmə günü qəbul edilib. Qərara əsasən, 1 saylı Bakı İstintaq Təcridxanasında saxlanılan bu şəxslərin ailə üzvləri ilə görüşmək, telefonla danışmaq hüququ məhdudlaşdırılıb. B.Həsənovun vəkili İstintaq İdarəsinin həmin qərarının ləğvi ilə bağlı Nəsimi Rayon Məhkəməsinə müraciət edib.

Nəsimi Rayon Məhkəməsi (hakim Babək Pənahov) 31 avqust 2018-ci ildə V.Rüstəmlinin, 3 sentyabr 2018-ci ildə S.Rüstəmovun barəsində seçilmiş həbs-qətimkan tədbirinin müddətinin uzadılması barədə İstintaq İdarəsinin vəsatətini təmin edib: V.Rüstəmlinin həbs müddəti 9 dekabr 2018-ci il tarixinə qədər, S. Rüstəmovun həbs müddəti 18 dekabr 2018-ci ilə qədər uzadılıb.

Nəsimi Rayon Məhkəməsi (hakim Elman İsayev) 18 sentyabr 2018-ci ildə A.Məhərrəmov, B.Həsənov və R.Nəsirovun həbs qətimkan tədbirinin 3 ay müddətinə uzadılması barədə İstintaq İdarəsinin təqdimatını təmin edib: partiya funksionerlərinin həbs müddəti 9 dekabr 2018-ci ilə qədər uzadılıb.

25 sentyabr 2018-ci ildə Bakı Apellyasiya Məhkəməsi (sədrlik edən Elman İsayev) B.Həsənovun həbs müddətinin artırılması ilə bağlı Nəsimi Rayon Məhkəməsinin qərarından verdiyi şikayəti rədd edib.

Nəsimi Rayon Məhkəməsi (hakim Şəlalə Həsənova) 13 noyabr 2018-ci ildə A.Məhərrəmov, B.Həsənov və R.Nəsirovun həbs qətimkan tədbirinin uzadılması barədə İstintaq İdarəsinin daha bir təqdimatı əsasında siyasilərin həbs müddətini 07 mart 2019-cu ilə qədər uzadıb.

A.Məhərrəmov, B.Həsənov və R.Nəsirov həbs olunduqdan sonra Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsində işgəncələrə məruz qaldıqlarını bildirib, bununla

[20] https://bit.ly/2AqR3eu

əlaqədar prokurorluğa, məhkəməyə şikayətlər göndəriblər. Yerli məhkəmələr şikayətləri təmin etmədiyindən onlar Avropa Məhkəməsinə müraciət ediblər.

7 yanvar 2019-ci ildə Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində iş üzrə məhkəmə prosesi başlayıb. Məhkəmənin keçirildiyi binanın qarşısında polislər müxtəlif bəhanələrlə 7-30 yanvar tarixlərdə müxtəlif vaxtlarda 30-a yaxın yaxın adamı saxlayıblar; həmin şəxslərdən 7 nəfər məhkəmə qərarları ilə müxtəlif müddətlərə inzibati şəkildə həbs cəzasına məhkum edilib, 5 nəfər cərimələnib, digərləri isə xəbərdarlıq edərək sərbəst buraxılıblar.[21]

*Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin (sədrlik edən Eldar İsmayılov) 27 fevral 2019-cu il tarixli hökmü ilə S. Rüstəmov **7 il 3 ay**, A.Məhərrəmov **4 il**, B.Həsənov **3 il** müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. R.Nəsirov və V.Rüstəmli 6 il 8 ay şərti cəza ilə azadlığa buraxılıb. Hökmə əsasən S.Rüstəmovun ailə üzvləri və yaxın qohumlarına məxsus Bakıda və Gədəbəydə yerləşən çox sayda daşınmaz əmlak obyektlərinin də müsadirə olunmasına qərar verilib. S.Rüstəmovun ata evi də müsadirə olunmalı olan əmlaklar siyahısına salınıb. Bakı Apelyasiya Məhkəməsi (sədrlik edən Namiq Məmmədov) 08 may 2019-cu il tarixli hökmü ilə birinci instansiya məhkəməsinin hökmünü qüvvədə saxlayıb.*

Müxalifətin maliyyələşdirilməsi işi ilə bağlı həbs edilənlər

11. Saleh Məhərrəm oğlu RÜSTƏMOV

© şəxsi Facebook profili

Saxlanma tarixi: 08 may 2018-ci il

İttiham: CM-in 192.3.2 *(xüsusilə külli miqdarda gəlir əldə etməklə qanunsuz sahibkarlıq)*, 193-1.3.1 və 193-1.3.2 *(mütəşəkkil dəstə tərəfindən cinayət yolu ilə əldə edilmiş külli miqdarda pul vəsaitlərini və ya digər əmlakı leqallaşdırma)* və 234.4.3-cü *(satış məqsədi ilə qanunsuz olaraq narkotik vasitələri və ya psixotrop maddələri əldə etmə və ya saxlama, hazırlama, istehsal etmə, emal etmə, daşıma, göndərmə, yaxud qanunsuz olaraq narkotik vasitələri və ya psixotrop maddələri satma, külli miqdarda törədildikdə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 7 il 3 ay

Saxlandığı yer: 13 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

[21] https://bit.ly/2tlFD5G
https://bit.ly/2BptBMX,
https://bit.ly/2TIiV39
https://bit.ly/2E5Es0m

12. Aqil Əli oğlu MƏHƏRRƏMOV

© şəxsi Facebook profili

Saxlanma tarixi: 25 may 2018-ci il

İttiham: CM-in 192.3.2 *(xüsusilə külli miqdarda gəlir əldə etməklə qanunsuz sahibkarlıq)*, 193-1.3.1 və 193-1.3.2-ci *(mütəşəkkil dəstə tərəfindən cinayət yolu ilə əldə edilmiş külli miqdarda pul vəsaitlərini və ya digər əmlakı leqallaşdırma*

Cəzasının müddəti: 4 il

Saxlandığı yer: 2 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

13. Babək Qəzənfər oğlu HƏSƏNOV

© şəxsi Facebook profili

Saxlanma tarixi: 25 may 2018-ci il

İttiham: CM-in 192.3.2 *(xüsusilə külli miqdarda gəlir əldə etməklə qanunsuz sahibkarlıq)*, 193-1.3.1 və 193-1.3.2-ci *(mütəşəkkil dəstə tərəfindən cinayət yolu ilə əldə edilmiş külli miqdarda pul vəsaitlərini və ya digər əmlakı leqallaşdırma*

Cəzasının müddəti: 3 il

Saxlandığı yer: 6 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

D. İNANCLI FƏALLAR

(1) Müsəlman Birliyi Hərəkatının üzvləri və Nardaran qəsəbəsində həbs edilənlər

a. Taleh Bağırzadə və Müsəlman Birliyi Hərəkatı haqqında məlumat

1984-cü ildə doğulan tanınmış ilahiyyatçı Taleh Bağırzadə (Hacı Taleh) Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetini bitirdikdən sonra İranda dini təhsil alıb. Təhsilini başa vurduqdan sonra Azərbaycana qayıdıb. Məktəblərdə hicaba qadağa qoyulması ilə bağlı qərara etiraz olaraq Təhsil Nazirliyinin qarşısında keçirilən 6 may 2011-ci il tarixli etiraz aksiyasında dinc şəkildə fəal iştirak edib. Bu aksiyanın başqa əksər iştirakçıları kimi T.Bağırzadə də həbs edilib və ona qarşı cinayət işi açılıb. O, əsassız olaraq 1 il 6 ay müddətinə azadlıqdan məhrumetmə cəzasına məhkum edilib və cəza müddəti tam başa çatdığı üçün 2012-ci ilin noyabrında azadlığa buraxılıb.

Azadlığa çıxdıqdan 4 ay sonra, həm hicab qadağası ilə bağlı tənqidlərini davam etdirib, həm də Bakıda və regionlarda oxuduğu moizələrdə ölkədə aparılan siyasəti və hakimiyyəti tənqid etdiyi üçün fəallara qarşı geniş şəkildə istifadə edilən narkotik maddə saxlama ittihamı ilə 31 mart 2013-cü ildə yenidən həbs olunub. Sabunçu Rayon Məhkəməsinin 1 noyabr 2013-cü il tarixli qərarı ilə T.Bağırzadə 2 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.[22]

Tənqidlə dolu moizələrindən birini T.Bağırzadə həbsindən bir neçə gün əvvəl, martın 25-də özünün Youtube səhifəsində yerləşdirib.[23] Həmin çıxışında vurğulayır ki, onu həbslə yolundan döndərmək mümkün deyil, Allaha sığınan həqiqi mömin diktatorların zülmündən qorxmamalıdır. T.Bağırzadənin çıxışında hakimiyyəti tənqid edən hissə bu cür olub:

> "Görün biz nə haldayıq ki, indiyə qədər danışmamışıq. İndi də bu söhbət olur ki, bu məscidə gəlmə. İndiyədək susmuşuq. Nə qədər Azərbaycanda torpaqlarımızı işğal ediblər. Haram pullarla, xalqın puluyla nə qədər yerlər alıblar. Hələ onların haqq-hesabını biz danışmırıq. Bu qədər xalqın torpağını əlindən almısan, neftini yemisən, malını yemisən, oturursan orada, sənə söz deyən yoxdur, gör nə qədər həddini aşmısan. Gəlib indi məscidin içində hökmranlıq etmək istəyirsən? Bu, həddi aşmaq deyil, nədir? Bu yer Allahın yeridir. Hansı boynuyoğun məmur olsun, kim olursa-olsun, məscidin içinə hökm edə bilməz... Hə, qorxurlar da, o yığdıqları mallar, mülklər əllərindən çıxa bilər".

T.Bağırzadə həbsdə olarkən 2015-ci il yanvarın 13-də Müsəlman Birliyi Hərəkatının yaradılması ilə bağlı təqdimat mərasimi keçirilib. Azərbaycanın dövlət himni ilə başlayan tədbiri Hərəkatın sədr əvəzi Elçin Qasımov aparıb və təşkilatın sədrinin T.Bağırzadə olduğunu bildirib. Hərəkatı İdarə Heyətinin idarə etdiyi bildirilib və İdarə Heyətinin bir neçə üzvü bu tədbirdə çıxış edib. Yaradılan Hərəkatla bağlı T.Bağırzadənin müraciəti tədbir zamanı oxunub.

Müsəlman Birliyi Hərəkatı dövlət qeydiyyatına alınmaq üçün üç dəfə Ədliyyə Nazirliyinə müraciət edib və hər dəfə müəyyən bəhanələr gətirilərək qeydiyatdan imtina olunub. Birliyin Nizamnaməsinə əsasən onun məqsədi ölkədə suverenliyin, sülhün, tolerantlığın, demokratik idarəetmənin, dini və irqi birliyin inkişafı və qorunması yolunda gənclərin maarifləndirilməsidir. Nizamnamədə həmçinin qeyd edilir ki, Hərəkat fəaliyyətini Azərbaycan qanunlarına uyğun olaraq həyata keçirir.

b. Müsəlman Birliyi Hərəkatı və onun sədri Taleh Bağırzadənin fəaliyyəti

Hərəkatın sədri Taleh Bağırzadə 31 iyul 2015-ci ildə azadlığa çıxdıqdan sonra təşkilatın fəaliyyətində müəyyən canlanma yaranıb. T.Bağırzadə azadlığa buraxıldığı gün mətbuata açıqlamasında hakimiyyəti və onun apardığı siyasəti kəskin tənqid edib.[24] O, "kiçik zindan"dan çıxıb "böyük zindan"a girdiyini, ölkədə durumun acınacaqlı olduğunu, siyasi məhbusların azad edilməsi uğrunda zalımların qarşısında mübarizə aparacaqlarını bildirib. Həbsdən çıxdıqdan sonra mətbuata verdiyi diqqət

---

[22] T.Bağırzadə həbsdə olduğu dövrdə ona qarşı həbsdə qanunsuz əşya (mobil telefon) saxlamaqla bağlı əlavə ittiham irəli sürülüb və onun cəzası 4 ay müddətinə artırılıb, bu səbəbdən də o, martın 31-də deyil, iyulun 31-də azadlığa buraxılıb. Müdafiə tərəfi bildirir ki, cəzaçəkmə şəraitini ağırlaşdırmaq və T.Bağırzadənin həbsdə olduğu zaman etirazlarının qarşısını almaq üçün o, Qobustan Qapalı Həbsxanasına göndərilib və oradan azadlığa buraxılıb.

[23] http://bit.ly/2cE0tGt

[24] http://bit.ly/2cNZSQA

çəkən müsahibələrində T.Bağırzadə bəzi məktəblərdə hicab probleminin hələ də həll olunmadığını deyib. Pasport almaq üçün hicablı xanımların hicabla fotolar təqdim etməsinə iczə verilmədiyini, dindarlara təzyiqlər göstərmək əvəzinə hakimiyyətin bu problemləri həll etməli olduğunu bildirib. İslahatlar həyata keçirmək əvəzinə hüquq və azadlıqları pozduğu üçün hakimiyyəti qeyri-legitim adlandırıb. [25] Başqa bir müsahibəsində Azərbaycanda islam dövlətinin yaranması üçün heç bir zəmin və perspektiv olmadığını deyib.[26]

T.Bağırzadə və Hərəkatın üzvləri bölgələrə səfərlər etməyə, insanlarla görüşlər keçirməyə, ilhaiyyatçı kimi dini söhbətlər, çıxışlar etməyə başlayıb. T.Bağırzadə həbsdə olan Azərbaycan İslam Partiyasının sədri Mövsüm Səmədovun sentyabrın 4-də 50 illik yubileyinə həsr edilmiş tədbirdə çıxış edərək Azərbaycanda azad cəmiyyətin olmadığını, azad söz dediyinə görə çoxsaylı şəxsin həbsdə olduğunu və Ermənistanda azərbaycanlı əsirə göstərilən pis münasibətin həbsxanalarda onlara göstərildiyini vurğulayıb.[27] O bu çıxışında dini vəhdətin əhəmiyyətindən, Azərbaycan xalqının təhlükəsizliyindən, əmin-amanlıqdan və dini zəmində münaqişənin təhlükəli olduğundan söhbət açıb.

Sentyabrın 27-də müxalifət partiyası olaraq hakimiyyətin mövqeyini sərt tənqid edən AXCP-nin qurultayında Hərəkatın sədr müavini Elçin Qasımov çıxış edib.[28] Çıxışında hakimiyyəti dindarları repressiyaya məruz qoymaqda ittiham edib, dindarları müdafiə etdiyi üçün AXCP-yə təşəkkürünü bildirib.

01 noyabr 2015-ci ildə Azərbaycanda keçirilmiş parlament seçkiləri ilə bağlı Müsəlman Birliyi Hərəkatının mövqeyi bir sıra müxalifət partiyalarının mövqeyi ilə üst-üstə düşüb, onlar azad və ədalətli seçkilər üçün mühitin olmaması səbəbilə seçkiləri boykot etmək qərarı veriblər.

T.Bağırzadə Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin ləğvinə və bir sıra yüksək rütbəli zabitlərin həbsinə münasibət bildirib, dövlətə və Vətənə, əslində, bu şəxslərin xəyanət etdiyini vurğulayıb. Eyni zamanda, Nardaran qəsəbəsinə qaz verilmədiyi halda, Gürcüstanda erməni kilsəsinə pulsuz qaz verilməsi ilə bağlı Dövlət Neft Şirkətinin mövqeyini tənqid edib. Azərbaycanda hüquqların pozulması ilə müşayiət olunan vəziyyətə görə hakimiyyəti sərt şəkildə tənqid edib.[29]

c. Taleh Bağırzadəyə və Müsəlman Birliyi Hərəkatının başqa üzvlərinə qarşı təzyiqlər

Müsəlman Birliyi Hərəkatının qeydiyyata alınmasından imtina edilməsi onların fəaliyyətinə şəraitin yaradılmaması üçün atılan addım olub.

T.Bağırzadə həbsdən azad edildiyi gecə verdiyi müsahibəyə görə iki gün ard-arda Yasamal Rayon Polis İdarəsinə çağırılıb və onunla söhbət aparılıb. Ona bildirilib ki, çıxışlarında "kiçik zindandan çıxıb böyük zindana daxil oldum" kimi ifadələr işlətməməli, Leyla Yunus kimi adamları müdafiə etməməlidir və s. Bu hadisədən az sonra T.Bağırzadə xüsusi vasitə ilə təhdid mesajı aldığını və onun həbsinə hazırlıq

[25] http://bit.ly/2cW80AC
[26] http://bit.ly/2cFTyPb
[27] http://bit.ly/2cr5nFU
[28] http://bit.ly/2cNerWl
[29] http://bit.ly/2dgtlpc

görüldüyü barədə məlumat yayıb. O, həmçinin məlumat verib ki, Bakıda bütün məscidlərə xüsusi göstəriş verilib ki, Hacı Talehi xütbə oxumaq üçün məscidlərə buraxmayın. T.Bağırzadə ancaq Bakının Nardaran və Maştağa kəndlərində olan məscidlərdə xütbə oxuduğunu da mətbuata bildirib.[30]

Sentyabrın 22-də T.Bağırzadə keçmiş MTN-ə çağırılaraq onunla növbəti dəfə profilaktik söhbət edilib. Onunla ölkədəki ictimai-siyasi və dini vəziyyət haqda söhbət aparılıb, Nardarandakı məscidlərdəki çıxışları zamanı bəzi fikirlərinin dövlət əleyhinə olduğunu bildiriblər. O, yaranmış gərginliyə görə hakimiyyəti tənqid edib və problemlərin həllinə çağırıb.[31]

Bu hadisədən 3 gün sonra, sentyabrın 25-də qohumlarının xeyir işinə qatılmaq üçün Yevlax rayonuna gedən T.Bağırzadə və bir neçə tərəfdarı saxlanılaraq polis bölməsinə aparılıb. Polisdə ona bildirilib ki, onlara çatan xəbərə görə, Yevlax məscidində dövlət əleyhinə çıxış olacaq və onlar da bu məqsədlə məscidi mühasirəyə alıblar. T.Bağırzadə isə heç bir çıxışının nəzərdə tutulmadığını, cümə namazı qılmaq üçün məscidə gəldiyini bildirdikdən sonra onu və tərəfdarlarını sərbəst buraxıblar. Sərbəst buraxıldıqdan sonra verdiyi müsahibəsində o, növbəti dəfə heç kimdən, məscidi mühasirəyə almış avtomatlı polisləri nəzərdə tutaraq, avtomatlardan qorxmadığını açıqlayıb.[32]

T.Bağırzadə 1 noyabr 2015-ci il parlament seçkilərindən 2 gün sonra, yəni noyabrın 3-də Yasamal Rayon Polis İdarəsinə dəvət edilib. İdarənin rəisi İsfəndiyar Mehbalıyev ilahiyyatçı ilə sərt və kobud şəkildə danışmağa başlayıb, onu Milli Qəhrəman Mübariz İbrahimov üçün anım günü tədbiri təşkil etməkdə, insanları ora çağırmaqda suçlayıb. T.Bağırzadə namazın vaxtı çatdığı üçün ona şəraitin yaradılmasını istəyib, lakin rəis İdarədə namaz qılınmasına etiraz edib. T.Bağırzadə isə buna təkid etdikdə fiziki zorakılığa məruz qalıb, onun çənə nahiyəsinə zərbələr endirilib və namaz qılmasına imkan verilməyib. Rəisin hərəkətlərindən prokurorluğa şikayət etsə də, onun bu şikayəti ciddi şəkildə araşdırılmayıb.

Hərəkatın sədr müavini Elçin Qasımov parlament seçkilərinin şəffaf keçirilməməsi və T.Bağırzadəyə qarşı polis idarəsində edilən zorakılıqlarla bağlı hakimiyyəti həm Facebook sosial şəbəkəsində, həm də bəzi portallarda sərt şəkildə tənqid edib. Bu çıxışlarından 1 gün sonra onu noyabrın 5-də Maştağa kəndində evinə gələrkən polis əməkdaşları saxlayaraq Sabunçu Rayon Polis İdarəsinə aparıblar. Noyabrın 6-da Sabunçu Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə o, fəallara qarşı istifadə edilən polisə tabe olmama ittihamı ilə 30 sutka inzibati həbsə atılıb. Bu müddət ərzində Nardaranda Hərəkatın başqa üzvlərinin həbsi ilə yekunlaşan əməliyyat keçirilib. Bundan sonra E.Qasımova da ağır ittihamlar irəlü sürülərək cinayət işi başlanıb və barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Onun hansı səbəbdən həbsini öyrənmək, ona dəstək olmaq və sərbəst buraxılmasına çağırış etmək üçün Müsəlman Hərəkatı Birliyinin fəalları noyabrın 5-də polis idarəsinin qarşısına toplaşıblar. Burada polis zor tətbiq edərək fəalları həbs edib, onlar ilkin olaraq inzibati qaydada həbs olunsalar da, sonradan onlara cinayət işi açılıb və azadlıqdan məhrum ediliblər.

---

[30] http://bit.ly/2crsCQj

[31] http://bit.ly/2dgxzNA

[32] http://bit.ly/2crugBx

Bu hadisədən 3 həftə sonra, noyabrın 26-da T.Bağırzadənin müvəqqəti olaraq məskunlaşdığı Nardaran qəsəbəsində Daxili İşlər Nazirliyi və Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti birgə əmliyyat keçirib, nəticədə 2 polis də daxil olmaqla 7 nəfər öldürülüb. T.Bağırzadə və daha 16 nəfər bu əməliyyat nəticəsində həbs edilib. Bu hadisədən sonra Müsəlman Hərəkatı Birliyi tərəfdarlarının fəalları həm Bakıda (əsasən Nardaranda), həm də regionlarda həbs olunublar.

Noyabrın 5-də baş vermiş hadisədən sonra Hərəkata, onun sədri T.Bağırzadəyə qarşı mediada ardıcıl və genişmiqyaslı kampaniyaya start verilib. Noyabrın 10-da hakimiyyətə yaxınlığı ilə tanınan politoloq İlqar Altay Baş Prokurora müraciət edərək T.Bağırzadə barədə cinayət işinin açılması və onun fəaliyyətinin araşdırılması ilə bağlı müraciət ünvanlayıb. Müraciətində o, T.Bağırzadənin fəaliyyətini İran-fars rejiminin agenturasının güclənməsi kimi təqdim edib[33]. Bu müraciət də daxil olmaqla, Hərəkatı və onun sədrini qaralayan materialar yayılmağa başlanıb. Bütün ölkə ərazisində yayılan "Xəzər" telekanalında "Din pərdəsi altında təxribat törədənlər" adlı süjet göstərilib və süjetdə Hərəkat üzvlərinin təqsirsizlik prezumpsiyası hüququ pozularaq onlar cinayətkar adlandırılıb[34].

Noyabrın 10-da Hərəkata qarşı başlanılmış bu kampaniya ilə bağlı onun fəalları bəyanatla çıxış edib və onlara qarşı əsassız qarayaxma kampaniyası aparıldığını bildiriblər. Hərəkatın heç bir qanunsuz fəaliyyətlə məşğul olmadığı, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından və qanunlarından kənar heç bir tələblərinin olmadığını bildiriblər. [35] T.Bağırzadənin özü onun üçüncü dəfə həbsinə hazırlıq getdiyini və istəilən təxribatla üzləşə biləcəyini mətbuata açıqlayıb. Açıqlamasında vurğulayıb ki, dinc yollarla mübarizə aparırlar və onlara böhtan atanları məhkəməyə verəcəklər.[36] Hərəkata qarşı aparılan kampaniyanın tərkib hissəsindən biri onun dini icma kimi qeydiyyata alınmaması ilə bağlı olub. Dini Qurumlarla iş üzrə Dövlət Komitəsinin Sədri Mübariz Qurbanlı telekanallara və qəzetlərə müsahibəsində bu qurumun dini icma kimi rəsmi qeydiyyatının olmamasını vurğulayıb və bunun yolverilməz olduğunu deyib. Hərəkatdan bu məsələyə münasibət bildirilib ki, Hərəkat dini icma deyil, qeyri-hökumət təşkilatıdır, onun qeydiyyata alınması üçün Ədliyyə Nazirliyinə müraciət edilib və sənədlər qeydiyyatdan imtina barədə cavabla birlikdə bir neçə dəfə geri qaytarılıb.

Noyabrın 26-da keçirilən əməliyyatdan sonra da Hərəkata və onun üzvləri əleyhinə ictimai kampaniya davam etdirilib. Müxtəlif icmalar və regionlardan Hərəkatın fəaliyyəti tənqid edilib, onun üzvlərinin cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmasını, Prezident İlham Əliyevin siyasətinin dəstəklənməsini özündə əks etdirən müraciətlər dövlət agentliklərində və hakimiyyətə yaxın KİV-lərdə yayılmağa başlayıb,[37][38][39] Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi əməliyyatın keçirildiyi gün gecə saatlarında siyasi məzmunlu xüsusu bəyanatla çıxış edib[40].

[33] http://bit.ly/2d5HoeT
[34] http://bit.ly/2cIi790
[35] http://bit.ly/2cWUyMv
[36] http://bit.ly/2cz1kay
[37] http://bit.ly/2d6cGQI
[38] http://bit.ly/2cYYZoh
[39] http://bit.ly/2d6d6ql
[40] http://bit.ly/2d6cVeA

Göründüyü kimi, T.Bağırzadə azadlığa çıxdıqdan sonra davamlı olaraq hüquq mühafizə orqanlarına çağırılıb və ona xəbərdarlıqlar edilib. Bununla belə o, çağırıldığı bütün dövlət qurumlarına vaxtında gedib. Sədri olduğu təşkilatsa rəsmi dövlət qeydiyyatına alınmaq üçün Ədliyyə Nazirliyinə müraciət edib, T.Bağırzadə davamlı olaraq mətbuata açıqlama və müsahibələr verib, Konstitusiya və qanunlar əsasında fəaliyyət göstərdiklərini bildirib.

d. Taleh Bağırzadə və Müsəlman Birliyi Hərəkatının başqa üzvlərinə və tərəfdarlarına qarşı irəli sürülmüş ittihamlar, məhkəmə prosesləri, işgəncə və pis rəftarın digər formaları barədə şikayətlər

Noyabrın 26-da keçirilən əməliyyatdan sonra Daxili İşlər Nazirliyi (DİN) və Baş Prokurorluq əməliyyatla bağlı birgə məlumat yayıb[41]. Yayılmış məlumatda vurğulanır ki, Taleh Bağırzadə, Elman Ağayev, Zülfüqar Mikayılov və Əbülfəz Bünyadov dövlətin konstitusiya quruluşunun zorla dəyişdirilməsi, şəriət qanunları ilə idarə edilən dini dövlət qurulması məqsədilə Müsəlman birliyi adlı hərəkat yaradıblar. Adları çəkilən şəxslər Bakı şəhərindən və respublikanın başqa bölgələrindən özlərinə tərəfdarlar toplayıb, onları müxtəlif növ odlu silah, döyüş sursatı, partlayıcı maddə və qurğularla təchiz edərək cinayətkar dəstə yaradıblar. Həmçinin, paytaxtın Nardaran qəsəbəsində qanunsuz yığıncaqlar keçirərək respublikanın əhalisini hakimiyyətə qarşı qaldırmağın yollarını müzakirə edib, bununla bağlı tərəfdarlarına göstərişlər verib və əhaliyə çağırış vərəqələri paylayıblar. Silahlı cinayətkar dəstənin hər bir üzvünün üzərinə düşən konkret vəzifələr, o sıradan hakimiyyət nümayəndələrinə qarşı terror aktları törədəcək məsul şəxslər müəyyən edilib.

Baş Prokurorluqda cinayət işi başlanılıb, həbs edilmiş şəxslərə qarşı ağır ittihamlar irəli sürülüb. İstintaqı yekunlaşan bir qrup şəxsin (T.Bağırzadə də daxil olmaqla) işi Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib. DİN və Baş Prokurorluğun əməliyyat günü yaydığı məlumatda adları çəkilən 4 nəfərdən yalnız T.Bağırzadənin istintaqı yekunlaşdırılaraq məhkəməyə göndərilib; halbuki məlumatdan belə anlaşılır ki, bu 4 şəxs eyni cinayət əməlləri törədiblər və onların işinin istintaqı birgə aparılacaq.

Həbs olunan şəxslər onlara ağır işgəncələr verildiyini, bu işgəncələr altında onların öz əleyhlərinə ifadə verməyə məcbur edildikləri ilə bağlı açıqlamalar veriblər. Xüsusən T.Bağırzadə və onunla birgə həbs olunan şəxslər məhkəmə prosesləri zamanı ağır və dəhşətli işgəncələrə məruz qaldıqlarını, təhqir edildiklərini bildiriblər. Dindarlar öz əleyhlərinə ifadə verməyə məcbur edilmək üçün işgəncəyə məruz qaldıqlarını bəyan ediblər, T.Bağırzadə məhkəmədəki etdiyi çıxışında ondan Milli Şura və burada təmsil olunan şəxslərə qarşı da ifadə verməyə məcbur edilmək üçün işgəncəyə məruz qaldığını vurğulayıb. Onların işgəncələrlə bağlı açıqlamalarını məhkəmə araşdırmayıb, hakimlər bu məsələnin üzərindən sükutla keçiblər.

Məhkəmə proseslərinin müşahidəsi göstərir ki, onlara qarşı irəli sürülmüş ittihamları istintaq sübut edə bilmir. İstintaq özü həbs edilən şəxslərin əl izlərinin ekspertizasını aparmayıb, vəkillərin bununla bağlı vəsatəti isə təmin olunmayıb.

İstintaqın zərərçəkmiş kimi tanıdığı polis əməkdaşları məhkəmə zamanı verdiyi ifadələrində, istintaqın iddia etdiyi kimi, polis əməkdaşlarından birinin ölümünə səbəb

[41] http://bit.ly/2cupLYt

olan qumbaranı kimin və hansı şəraitdə atdığını izah edə bilməyib. İstintaq əl qumbarasının atılması nəticəsində polis əməkdaşının öldüyünü iddia edib. Ancaq hadisə yerində qumbara atılması nəticəsində açılmalı olan dəliyin olmaması, qumbaradan yalnız bir qəlpənin ayrılaraq polis əməkdaşına dəyməsi və başqa heç bir şəxsin zərər çəkməməsi bu məsələni ciddi şübhə altına almış olur.

Zərərçəkmiş polis əməkdaşları hamısı eyni şəkildə ifadə veriblər ki, onların həbs etdikləri təqsirləndirilən şəxslərin arxa ciblərində qumbara və odlu silahlar olub, əllərində ancaq bıçaqlar olduğundan həmin şəxsləri rahat şəkildə zərərsizləşdirib tuta biliblər. Onlar hansı səbəbdən zərər çəkdiklərini izah edə bilməyiblər, istintaq da onların mənəvi zərər çəkdiyini bildirib. Ölən polislərin ailə üzvləri isə zərərçəkmiş şəxs kimi məhkəmə proseslərinə qatılmayıb.

Proseslər zamanı işgəncəyə məruz qalmış dindarlar onlara işgəncə vermiş polis əməkdaşlarını tanıdıqca həmin əməkdaşların hansı şəkildə işgəncə verməsini detallı şəkildə izah edən ifadələr veriblər.

Məhkəmə proseslərində istintaqa verdiyi ifadələrdən imtina edi həbs edilmiş dindar fəalların xeyrinə ifadə verən şahidlər də dəhşətli işgəncələrə məruz qaldıqlarını, bu səbəbdən istintaqın tələb etdiyi ifadə verdiklərini bəyan ediblər. Məhkəmədə bu ifadələri verdikdən sonra həmin şahidlərin heç bir əsas olmadan Nardaranda əməliyyatı həyata keçirmiş Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinə çağırılaraq təhdidlərə və hədələrə məruz qalmaları barədə məlumatlar yayılıb.

Ümumdünya İnsan Haqları Konvensiyasının 9-cu maddəsi ilə təsbit edilmiş vicdan azadlığının müxtəlif ölkələrdə vəziyyəti ilə bağlı monitorinq aparan və bu vəziyyətlə bağlı materiallar yayan Forum 18 təşkilatı Nardaran hadisəsinə münasibət bildirib. Qurum hadisə zamanı gücü necə və kimin işlətdiyi, əməliyyatdan qabaq Hərəkatın sədrinə və üzvlərinə qarşı kampaniyaların olduğu, Nardaranın faktiki olaraq nəzarətə alındığı və başqa məsələləri əhatə edən məlumatla çıxış edib.[42] ABŞ-ın Beynəlxalq Din Azadlığına dair Komissiyasının Mərkəzi Asiya üzrə aparıcı eksperti Ketrin Kozman mətbuata müsahibəsində Hərəkatın zor yolu ilə hakimiyyəti devirməsi iddialarına inanmadığını və həbs edilən şəxslərə qarşı sürülən ittihamların əsaslılığına ciddi şübhələrin olduğunu bildirib[43].

Sabunçu Rayon Polis İdarəsinin qarşısında həbs edilənlər

Noyabrın 5-də Hərəkatın sədr müavini Elçin Qasımov həbs edildikdən sonra Sabunçu Rayon Polis İdarəsinin qarşısına onun hansı səbəbdən həbs olunduğunu öyrənmək və azadlığa buraxəlmasına tələb etçək üçün toplaşan bir qrup şəxs saxlanılıb. Bu şəxslər Sabunçu Rayon Məhkəməsinin hökmü ilə ittiham edildikləri maddələr üzrə yuxarı həddə azadlıqdan məhrum ediliblər və bu hökmdən apellyasiya şikayəti veriblər.

Qeyd edilən tarixdə həbs edilən şəxslərə qarşı xuliqanlıq və polisə müqavimət ittihamı irəli sürülüb, lakin sonradan bu ittihamlar ləğv olunub və onlar polisə müqavimət ittihamı ilə inzibati qaydada həbs ediliblər. Noyabrın 20-də və sonrakı tarixlərdə azadlığa buraxılan şəxsləri sonradan yenidən Nardaran hadisələrinə görə saxlayıblar

[42] http://bit.ly/2cKIrPD
[43] http://bit.ly/2d7kbcq

və yenidən sutkalıq həbs veriblər. İnzibati həbsdə olarkən onlara qarşı hökm edildikləri maddələr üzrə ittihamlar irəli sürüblər.

Bu qrupa daxil olan dindarlardan biri, daha əvvəl də hicaba qoyulan qadağaya etiraz olaraq keçirilmiş aksiyada iştiraka görə tutulub azadlıqdan məhrum edilən Sahil Rzayev verdiyi apellyasiya şikayətində həm özünün, həm də dindar dostlarının polis bölməsində ağır işgəncələrə məruz qaldığını, onların heç bir cinayət törətmədiklərini və dinc şəkildə E.Qasımovun həbsinə etiraz etdiklərini vurğulayıb.

Bu şəxslər haqda çıxarılan hökmdən də görünür ki, onlar ancaq polis əməkdaşlarının ifadələri əsasında azadlıqdan məhrum ediliblər. Polis idarəsinin qarşısında olan təhlükəsizlik kameralarının məhkəməyə təqdim olunan görüntülərində də adları çəkilən şəxslərin polisə müqavimət göstərmələri və ya iğtişaşda iştirak etmələri görünmür. Görüntülərdə yalnız bir qrup şəxsin polis idarəsinin qarşısında dayandığı, ərazidə çoxsaylı polis əməkdaşlarının olduğu və dindarlarla bəzi polis zabitləri arasında söhbətin getdiyi, sonradan bu söhbətin polisin zor tətbiqi ilə nəticələnən münaqişəyə çevrildiyi görünür.

Sabunçu Rayon Məhkəməsinin (hakim Süleyman Ağayev) 03 avqust 2016-cı il tarixli hökmü ilə E.Bünyadov ***6 il 1 ay 15 gün****, L.Əhmədov* ***5 il 11 ay 20 gün*** *müddətinə, A.Əliyev* ***5 il 11 ay****, S.Rzayev* ***6 il 5 ay 15 gün****, N.Vəliyev* ***5 il 11 ay 10 gün*** *müddətinə azadlıqdan məhrum ediliblər. Bakı Apelyasiya Məhkəməsi (sədrlik edən Vüqar Məmmədov) 08 may 2017-ci il, Ali Məhkəmə isə (sədrlik edən Gülzar Rzayeva) 28 noyabr 2017-ci il tarixlərdə bu hökmü qüvvədə saxlayıb.*

E.Bünyadov və L.Əhmədov Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 16 mart 2019-cu il tarixli əfv sərəncamı ilə azadlığa buraxılıblar.

---

14. Anar Yusif oğlu ƏLİYEV

Saxlanma müddəti: 05 noyabr 2015-ci il

İttiham: CM-in 233 *(ictimai qaydanın pozulmasına səbəb olan hərəkətləri təşkil etmə və ya bu cür hərəkətlərdə fəal iştirak etmə)* və 315.2-ci *(xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar hakimiyyət nümayəndəsinə qarşı həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 5 il 11 ay

Saxlandığı yer: 16 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

15. Sahil Xalid oğlu RZAYEV

© abzas.net

Saxlanma tarixi: 05 noyabr 2015-ci il

İttiham: CM-in 233-cü *(ictimai qaydanın pozulmasına səbəb olan hərəkətləri təşkil etmə və ya bu cür hərəkətlərdə fəal iştirak etmə)* və 315.2-ci *(xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar hakimiyyət nümayəndəsinə qarşı həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etmə)* maddələri

Saxlandığı yer: 15 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

16. Niftəli Əşrəf oğlu VƏLİYEV

Saxlanma tarixi: 05 noyabr 2015-ci il

İttiham: CM-in 233 *(ictimai qaydanın pozulmasına səbəb olan hərəkətləri təşkil etmə və ya bu cür hərəkətlərdə fəal iştirak etmə)* və 315.2-ci *(xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar hakimiyyət nümayəndəsinə qarşı həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 5 il 11 ay 10 gün

Saxlandığı yer: 17 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

Taleh Bağırzadə və Nardaran qəsəbəsində keçirilən əməliyyat zamanı onunla birgə həbs edilənlər

17. Taleh Kamil oğlu BAĞIRZADƏ

Saxlanma tarixi: 26 noyabr 2015-ci il

İttiham: CM-in 120.2.1 *(qəsdən adam öldürmə, yəni digər şəxsi qəsdən həyatdan məhrum etmə, bir qrup şəxs, qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs, mütəşəkkil dəstə və ya cinayətkar birlik (təşkilat) tərəfindən), 120.2.3 (zərərçəkmiş şəxsin xidməti vəzifəsini və ya ictimai borcunu yerinə yetirməsi ilə əlaqədar onun özünü və ya yaxın qohumlarını öldürmə)*, 120.2.4 *(xüsusi amansızlıqla və ya ümumi təhlükəli üsulla adam öldürmə)*, 120.2.7 *(iki və ya daha çox şəxsi öldürmə)*, 120.2.12 *(milli, irqi, dini ədavət və ya düşmənçilik niyyəti ilə adam öldürmə)*, 29, 120.2.1 *(cinayət törətməyə cəhd, qəsdən adam öldürmə, yəni digər şəxsi qəsdən həyatdan məhrum etmə, bir qrup şəxs, qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs, mütəşəkkil dəstə və ya cinayətkar birlik (təşkilat) tərəfindən)*, 29, 120.2.3 *(cinayət törətməyə cəhd, zərərçəkmiş şəxsin xidməti vəzifəsini və ya ictimai borcunu yerinə yetirməsi ilə əlaqədar onun özünü və ya yaxın qohumlarını öldürmə)*, 29, 120.2.4 *(cinayət törətməyə cəhd, xüsusi amansızlıqla və ya ümumi təhlükəli üsulla adam öldürmə)*, 29, 120.2.7 *(cinayət törətməyə cəhd, iki və ya daha çox şəxsi öldürmə)*, 29, 120.2.12 *(cinayət törətməyə cəhd, milli, irqi, dini ədavət və ya düşmənçilik niyyəti ilə adam öldürmə)*, 28, 214.2.1 *(cinayətə hazırlıq, terrorçuluq, yəni ictimai təhlükəsizliyi pozmaq, əhali arasında vahimə yaratmaq, yaxud dövlət hakimiyyət orqanları və ya beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən qərar qəbul*

edilməsinə təsir göstərmək məqsədilə insanların həlak olması, onların sağlamlığına zərər vurulması, əhəmiyyətli əmlak ziyanının vurulması və ya başqa ictimai təhlükəli nəticələrin baş verməsi təhlükəsi yaradan partlayış, yanğın və ya digər hərəkətlər (terror aktı) törətmə, habelə həmin məqsədlə bu cür hərəkətlərin törədiləcəyi ilə hədələmə, qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs, mütəşəkkil dəstə və ya cinayətkar birlik (cinayətkar təşkilat) tərəfindən törədildikdə) 28, 214.2.3 *(cinayətə hazırlıq, odlu silahdan və silah qismində istifadə olunan predmetlərdən istifadə etməklə törədildikdə)*, 214-2 (*CM-in 102, 214, 214-3, 215, 219, 219-1, 226, 227, 277, 279 və ya 282-ci maddələrində*[44] *nəzərdə tutulmuş əməllərin törədilməsinə açıq çağırışlar etmə, habelə bu cür məzmunlu materiallar yayma)*, 220.2 *(Hakimiyyət nümayəndəsinin qanuni tələblərinə fəal şəkildə tabe olmamağa və kütləvi iğtişaşlara, habelə vətəndaşlara qarşı zorakılıq etməyə çağırışlar etmə)*, 228.3 *(qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı (yivsiz odlu ov silahı və həmin silah üçün döyüş sursatı istisna olmaqla), partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və ya gəzdirmə,mütəşəkkil dəstə tərəfindən törədildikdə)*, 228.4 *(qanunsuz olaraq qaz silahını, soyuq silahı, o cümlədən soyuq atıcı silahı əldə etmə, satma və ya gəzdirmə, milli geyim ləvazimatı hesab olunan ərazilərdə və ya ovçuluq peşəsi ilə bağlı olaraq soyuq silahı gəzdirmə halları istisna olmaqla)*, 278 *(Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına zidd olaraq hakimiyyətin zorla ələ keçirilməsinə, yaxud hakimiyyətin zorla saxlanılmasına, habelə dövlətin konstitusiya quruluşunun zorla dəyişdirilməsinə yönələn hərəkətlər)*, 279.1 *(Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələr və ya qruplar yaratma, eləcə də onların yaradılmasında və fəaliyyətində iştirak etmə, onları silahla, döyüş sursatı ilə, partlayıcı maddələrlə, hərbi texnika ilə, yaxud əsgəri ləvazimatla təchiz etmə)*, 281.2 *(hakimiyyətin zorla ələ keçirilməsinə, zorla saxlanılmasına və ya Azərbaycan Respublikasının konstitusiya quruluşunun*

---

[44] CM-in 102 (beynəlxalq müdafiədən istifadə edən xarici dövlət nümayəndəsinə və ya beynəlxalq təşkilatın əməkdaşına, habelə həmin şəxslərin xidməti və ya yaşayış sahələrinə, yaxud nəqliyyat vasitələrinə hücum etmə. müharibəyə təhrikçilik və ya beynəlxalq münasibətlərin gərginləşməsi məqsədi ilə törədildikdə), 214 (terrorçuluq, yəni ictimai təhlükəsizliyi pozmaq, əhali arasında vahimə yaratmaq, yaxud dövlət hakimiyyət orqanları və ya beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən qərar qəbul edilməsinə təsir göstərmək məqsədilə insanların həlak olması, onların sağlamlığına zərər vurulması, əhəmiyyətli əmlak ziyanının vurulması və ya başqa ictimai təhlükəli nəticələrin baş verməsi təhlükəsi yaradan partlayış, yanğın və ya digər hərəkətlər (terror aktı) törətmə, habelə həmin məqsədlə bu cür hərəkətlərin törədiləcəyi ilə hədələmə), 214-3 (bu Məcəllənin 102, 214, 215, 219, 219-1, 226, 227, 277 və ya 282-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş əməllərin törədilməsi məqsədi ilə həmin əməllərin törədilməsi üsulları, odlu silahdan, partlayıcı maddələrdən və ya qurğulardan, zəhərli maddələrdən, digər ümumi təhlükəli üsullardan və ya texniki vasitələrdən istifadə hazırlığı üzrə təlim alma), 215 (girov götürülən şəxsin azad olunması şərti ilə dövləti, təşkilatı və ya vətəndaşı hər hansı hərəkəti etməyə və ya hər hansı hərəkətdən çəkinməyə vadar etmək məqsədilə şəxsi girov götürmə və ya saxlama), 219 (hava və ya su nəqliyyatı gəmisini, yaxud dəmir yolu qatarını qaçırma), 219-1 (dəniz quldurluğu, yəni özgənin əmlakını ələ keçirmək məqsədi ilə zor tətbiq etməklə və ya zor tətbiq etmə hədəsi ilə dəniz və çay gəmisinə edilən basqın), 226 (radioaktiv materiallarla qanunsuz davranma), 227 (radioaktiv materialları talama və ya hədə-qorxu ilə tələb etmə), 277 (dövlət xadiminin və ya ictimai xadimin, habelə xarici dövlət nümayəndəsinin xidməti və ya siyasi fəaliyyətinə son qoymaq və ya bu fəaliyyətə görə qisas almaq məqsədi ilə onun həyatına sui-qəsd etmə (terror aktı)), 279 (qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələri və ya qrupları yaratma) və 282-ci (təxribat, Azərbaycan Respublikasının müdafiə qabiliyyətini və iqtisadi təhlükəsizliyini zəiflətmək məqsədilə müəssisələrin, qurğuların, yolların, əlaqə və rabitə vasitələrinin, əhalinin həyat təminatı obyektlərinin dağıdılmasına, yaxud zədələnməsinə yönəldilən partlayışlar, yanğınlar və sair hərəkətlər törətmə, həmçinin eyni məqsədlə kütləvi surətdə zəhərləmə və ya insanlar və heyvanlar arasında yoluxucu xəstəliklər yayma) maddələri

zorla dəyişdirilməsinə və ya ərazi bütövlüyünün parçalanmasına yönələn açıq çağırışlar etmə, habelə bu cür məzmunlu materialları yayma, təkrar və ya bir qrup şəxs tərəfindən törədildikdə), 283.2.3 *(milli, irqi, sosial və ya dini nifrət və düşmənçiliyin salınmasına, milli ləyaqətin alçaldılmasına, habelə milli, irqi və ya dini mənsubiyyətindən asılı olaraq vətəndaşların hüquqlarının məhdudlaşdırılmasına və ya üstünlüklərinin müəyyən edilməsinə yönələn hərəkətlər, aşkar surətdə, o cümlədən kütləvi informasiya vasitələrindən istifadə olunmaqla törədildikdə, mütəşəkkil dəstə tərəfindən)* və 315.2-ci *(xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar hakimiyyət nümayəndəsinə qarşı həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 20 il

Saxlandığı yer: Qobustan Qapalı Həbsxanası

---

18. Fərhad Nəsrəddin oğlu BALAYEV

© Ailəsi tərəfindən təqdim edilib

Saxlanma müddəti : 26 noyabr 2015-ci il

İttiham: Yuxarıdakı işdə göstərilən eyni maddələr

Cəzasının müddəti: 14 il 6 ay

Saxlandığı yer: 11 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

19. Cabbar Əmirxan oğlu CABBAROV

© Ailəsi tərəfindən təqdim edilib

Saxlanma müddəti : 26 noyabr 2015-ci il

İttiham: Yuxarıdakı işdə göstərilən eyni maddələr

Cəzasının müddəti: 19 il

Saxlandığı yer: Qobustan Qapalı Həbsxanası

---

20. İbrahim Məhəmməd oğlu XUDAVERDİYEV

© Ailəsi tərəfindən təqdim edilib

Saxlanma müddəti: 26 noyabr 2015-ci il

İttiham: Yuxarıdakı işdə göstərilən eyni maddələr

Cəzasının müddəti: 14 il 6 ay

Saxlandığı yer: 1 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

21. Aqil Azər oğlu İSMAYILOV

Saxlanma müddəti: 26 noyabr 2015-ci il

İttiham: Yuxarıdakı işdə göstərilən eyni maddələr

Cəzasının müddəti: 14 il 6 ay

Saxlandığı yer: 7 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

22. Etibar Rasim oğlu İSMAYILOV

© Ailəsi tərəfindən təqdim edilib

Saxlanma müddəti : 26 noyabr 2015-ci il

İttiham: Yuxarıdakı işdə göstərilən eyni maddələr

Cəzasının müddəti: 14 il 6 ay

Saxlandığı yer: 1 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

23. Abbas Abdülrəhman oğlu QULİYEV

Saxlanma müddəti: 26 noyabr 2015-ci il

İttiham: Yuxarıdakı işdə göstərilən eyni maddələr

Cəzasının müddəti: 14 il 6 ay

Saxlandığı yer: 15 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

24. Əli Həsrət oğlu NURİYEV

Saxlanma müddəti: 26 noyabr 2015-ci il

İttiham: Yuxarıdakı işdə göstərilən eyni maddələr

Cəzasının müddəti: 14 il 6 ay

Saxlandığı yer: 12 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

25. Abbas Hafiz oğlu TAĞIZADƏ

Saxlanma müddəti: 26 noyabr 2015-ci il

İttiham: Yuxarıdakı işdə göstərilən eyni maddələr

Cəzasının müddəti: 14 il 6 ay

Saxlandığı yer: 1 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

26. Əlibaba Cavad oğlu VƏLİYEV

© Ailəsi tərəfindən təqdim edilib

Saxlanma müddəti : 26 noyabr 2015-ci il

İttiham: Yuxarıdakı işdə göstərilən eyni maddələr

Cəzasının mqüddəti: 14 il 6 ay

Saxlandığı yer: 7 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

27. Ramin Məhərrəm oğlu YARIYEV

Saxlanma müddəti: 26 noyabr 2015-ci il

İttiham: Yuxarıdakı işdə göstərilən eyni maddələr

Cəzasının müddəti: 10 il

Saxlandığı yer: 2 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

28. Abbas Məmmədbağır oğlu HÜSEYNOV

© Ailəsi tərəfindən təqdim edilib

Saxlanma müddəti : 26 noyabr 2015-ci il

İttiham: Yuxarıdakı işdə göstərilən eyni maddələr və əlavə olaraq CM-in 233-cü *(ictimai qaydanı kobud surətdə pozan və ya hakimiyyət nümayəndəsinin qanuni tələblərinə tabe olmamaqla əlaqədar olan, yaxud nəqliyyatın, müəssisə, idarə və təşkilatın normal fəaliyyətinin pozulmasına səbəb olan hərəkətlərin bir qrup şəxs tərəfindən törədilməsini təşkil etmə və ya bu cür hərəkətlərdə fəal iştirak etmə)* maddəsi

Cəzasının müddəti: 20 il

Saxlandığı yer: Qobustan Qapalı Həbsxanası

İş üzrə yeni məlumatlar: 8 avqust 2018-ci ildə A.Hüseynov Qobustan Qapalı Həbsxanasında vəkili Yalçın İmanovla görüşüb. O, vəkilinə iyulun 22-də Qobustan həbsxanasına köçürüldükdən sonra sistematik işgəncələrə məruz qaldığını bildirib. O, sonuncu dəfə avqustun 5-də dəyənək və yumruq zərbələri ilə döyüldükdən sonra karsa yerləşdirildiyini, orada bir dəmirin üstünə əlləri və ayaqları qandallı şəkildə çarmıxa bağlandığını vəkilinə bildirib. Görüşdən sonra Y.İmanov A.Hüseynovun iddialarını ictimailəşdirib və görüş zamanı A.Hüseynovun bədənində işgəncə əlamətlərini gördüyünü mətbuata bildirib. Vəkil işgəncə iddiaları ilə bağlı Ombudsman aparatını da məlumatlandırıb, eyni zamanda Qaradağ Rayon Məhkəməsinə şikayət verib. Lakin Məhkəmə belə şikayətlərə məhkəmə nəzarəti qaydasında baxılmadığını əsas göstərərək şikayətə baxmaqdan imtina edib. Qərardan verilən apellyasiya şikayəti təmin edilməyib. Vəkil daha sonra işgəncə iddialarının araşdırılması üçün Qaradağ Rayon Prokurorluğuna şikayət verib. Avqustun 10-da Qobustan Qapalı Həbsxanasının rəis müavini Y.İmanovdan Vəkillər Kollegiyasına şikayət verib; şikayəti onunla əsaslandırıb ki, vəkil A.Hüseynovun işgəncəyə məruz qalması barədə açıqlamalarını ictimailəşdirərək cəmiyyətdə çaşqınlıq yaradıb. Noyabrın 20-də Vəkillər Kollegiyası Y.İmanovun qurumdan xaric olunması üçün məhkəməyə müraciət edilməsi, məhkəmə qərar çıxarana qədər Y.İmanovun vəkillik fəaliyyətinin dayandırılması haqqında qərar qəbul edib.

Qaradağ Rayon Prokurorluğuna verilən şikayət prokurorluq tərəfindən effektiv araşdırılmadığı üçün A.Hüseynov Prokurorluqdan Qaradağ Rayon Məhkəməsinə şikayət verib. Məhkəmədə o, nə vaxt, hansı şəkildə, kimlər tərəfindən işgəncəyə məruz qaldığını ayrıntıları ilə danışıb. Bununla belə, Qaradağ Rayon Məhkəməsi (hakim Rufan Mürsəlov) 31 oktyabr 2018-ci il tarixli qərarı ilə şikayəti təmin

etməyib. Bakı Apellyasiya Məhkəməsi (sədrlik edən Kamran Əkbərov) 19 dekabr 2018-ci il tarixli qərarı ilə birinci instansiya məhkəməsinin qərarını qüvvədə saxlayıb. Qobustan Qapalı Həbsxanasında cəza çəkən T.Bağırzadə 14 yanvar 2019-cu ildə yaxınları ilə telefonda danışarkən A.Hüseynovun bir gün öncə işgəncələrə məruz qaldığını bildirib. O, yanvarın 13-də A.Hüseynovun amansız döyüldüyünün, daha sonra qanın içində harasa aparıldığının şahidi olduğunu deyib.

T.Bağırzadə özü ilə bağlı onu bildirib ki, həbsxanada başqa bir məhbusu yandırdığına görə əlavə 6 il cəza almış bir məhkumu gətirib onun kamerasına salıblar. O, daha sonra vəkili ilə görüşə aparılıb-gətiriləndə əllərinin kiminsə qanına bulaşmış qandalla bağlanıldığını, qandal möhkəm sıxıldığından əlinin yaralandığını bildirib. Bu durumda onun hansısa infeksiyon xəstəliyə yoluxmaq təhlükəsi yaranıb.

*Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin (sədrlik edən Əlövsət Abbasov) 25 yanvar 2017-ci il tarixli hökmü ilə Taleh Bağırzadə və Abbas Hüseynovun hər biri **20 il**, Cabbar Cabbarov **19 il**, Rasim Cəbrayılov **17 il**, Əlibaba Vəliyev, Abbas Tağızadə, Əli Nuriyev, Zakir Mustafayev, Abbas Quliyev, Etibar İsmayılov, Aqil İsmayılov, İbrahim Xudaverdiyev, Bəhruz Əskərov, Fərhad Balayev və Cahad Babakişizadənin hər biri **14 il 6 ay**, Ramin Yarıyev **10 il** müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Bakı Apellyasiya Məhkəməsi (sədrlik edən Əmir Bayramov) 20 iyul 2017-ci il, Ali Məhkəmə (sədrlik edən Şahin Yusifov) 01 mart 2018-ci il tarixli qərarları ilə bu hökmü qüvvədə saxlayıb.*

R.Cəbrayılov Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 16 mart 2019-cu il tarixli əfv sərəncamı ilə azadlığa buraxılıb.

---

29. Cahad Bala Hüseyn oğlu BABAKİŞİZADƏ

Saxlanma müddəti: 09 dekabr 2015-ci il

İttiham: Yuxarıdakı işdə göstərilən eyni maddələr

Cəzasının müddəti: 14 il 6 ay

Saxlandığı yer: Qobustan Qapalı Həbsxanası

İş üzrə yeni məlumatlar: C.Babakişizadənin saxlandığı 12 Saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsinin rəhbərliyi onun həbsxana rejiminə köçürülməsi üçün Qaradağ Rayon Məhkəməsinə müraciət edib. Müraciətdə əsas kimi onun daxili intizam qaydalarını tez-tez pozduğu, bu səbəbdən 9 dəfə töhmət aldığı və karsla cəzalandırıldığı göstərilib. Qaradağ Rayon Məhkəməsi C.Babakişizadənin cəzasının üç ilini həbsxana rejimində çəkməsi barədə qərar qəbul edib. Qərardan apellyasiya şikayəti verilib. C.Babakişizadə vəkili olmadığı üçün apellyasiya şikayətini özü hazırlayıb. Bakı Apellyasiya Məhkəməsində (sədrlik edən hakim Həsən Əhmədov) C.Babakişizadə cəzaçəkmə rejiminin ağırlaşdırılmasının səbəbinin ona məlum olmadığını bildirib. O, 12 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsində də bu şəkildə heç bir əsas olmadan müxtəlif

bəhanələrlə tez-tez cəzalandırıldığını bildirib. Bakı Apellyasiya Məhkəməsi 1 oktyabr 2018-ci il tarixdə Qaradağ Rayon Məhkəməsinin qərarını qüvvədə saxlayıb. Qərardan bir bir müddət sonra Qobustan Qapalı Həbsxanasına köçürülüb.

---

30. Bəhruz Rahib oğlu ƏSKƏROV

© *Ailəsi tərəfindən təqdim edilib*

Saxlanma müddəti: 09 dekabr 2015-ci il

İttiham: Yuxarıdakı işdə göstərilən eyni maddələr

Cəzasının müddəti: 14 il 6 ay

Saxlandığı yer: 1 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

31. Zakir Tapdıq oğlu MUSTAFAYEV

Saxlanma müddəti: 26 dekabr 2015-ci il

İttiham: Yuxarıdakı işdə göstərilən eyni maddələr

Cəzasının müddəti: 14 il 6 ay

Saxlandığı yer: 15 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

32. Şamil Adil oğlu ABDULƏLİYEV

Saxlanma müddəti: 08 yanvar 2016-cı il

İttiham: Yuxarıdakı işdə göstərilən eyni maddələr

Cəzasının müddəti: 14 il 6 ay

Saxlandığı yer: 15 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

Elçin Qasımov və onunla birgə həbs edilənlər

Müsəlman Birliyi Hərəkatının əsas simalarından biri olan E.Qasımov axşam saatlarında məsciddən çıxıb evə gedərkən polis əməkdaşları tərəfindən saxlanılaraq Sabunçu Rayon Polis İdarəsinə aparılıb. Noyabrın 6-da onun barəsində polisə tabe olmama ittihamı ilə Sabunçu Rayon Məhkəməsi tərəfindən 30 sutka inzibati həbs barədə qərar çıxarılıb; bu qərardan verilən şikayəti Bakı Apellyasiya Məhkəməsi təmin etməyib. Noyabrın 26-da Nardaran qəsəbəsindəki əməliyyatdan 1 gün sonra, noyabrın 27-də, inzibati həbsinin 22-ci günündə E.Qasımova qarşı inzibati həbsə səbəb olmuş əməllərə görə cinayət ittihamları irəli sürülüb və o təqsirləndirilən şəxs kimi cinayət məsuliyyətinə cəlb edilirək barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilib (faktiki eyni əmələ görə iki dəfə məsuliyyətə cəlb edilib). Az müddət sonra isə ona qarşı Naradaran qəsəbəsində həbs edilmiş şəxslərin bir qisminə qarşı irəli sürülmüş analoji ittihamlar irəli sürülüb: evində axtarış aparılarkən silah tapıldığı iddia olunub.

E.Qasımov həbs qətimkan tədbirinin qanunsuzluğu ilə bağlı Avropa Məhkəməsinə müraciət edib (ərizə N 30813/16).

E.Qasımov və onun yaxınları bu cinayət işinə görə həbs edilmiş digər şəxslər kimi onun da işgəncəyə və qeyri-insani rəftara məruz qaldığını bildirib, Ombudsman Aparatına və digər qurumlara şikayətlər ünvanlayıblar. Lakin bu müraciətlər lazımi şəkildə araşdırılmayıb. E.Qasımov barəsində seçilmiş həbs qətimkan tədbirinin müddəti 20 sentyabr 2016-cı ildə Nəsimi Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə 26 dekabr 2016-cı ilə qədər uzadılıb.

Nardaran hadisələrinə görə həbs edilən bir sıra şəxslərin işləri E.Qasımovun işi ilə birlikdə Bakı Ağır Cnayətlər Məhkəməsinə göndərilib və bu şəxslərə qarşı analoji maddələr üzrə ittihamlar irəli sürülüb. İş üzrə başlanan cinayət işi aşağıdakı maddələr üzrə aparılıb.

İttiham: CM-in 28, 214.2.1 *(cinayətə hazırlıq, terrorçuluq, yəni ictimai təhlükəsizliyi pozmaq, əhali arasında vahimə yaratmaq, yaxud dövlət hakimiyyət orqanları və ya beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən qərar qəbul edilməsinə təsir göstərmək məqsədilə insanların həlak olması, onların sağlamlığına zərər vurulması, əhəmiyyətli əmlak ziyanının vurulması və ya başqa ictimai təhlükəli nəticələrin baş verməsi təhlükəsi yaradan partlayış, yanğın və ya digər hərəkətlər (terror aktı) törətmə, habelə həmin məqsədlə bu cür hərəkətlərin törədiləcəyi ilə hədələmə, qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs, mütəşəkkil dəstə və ya cinayətkar birlik (cinayətkar təşkilat) tərəfindən törədildikdə)* 28, 214.2.3 *(cinayətə hazırlıq, terrorçuluq, yəni ictimai təhlükəsizliyi pozmaq, əhali arasında vahimə yaratmaq, yaxud dövlət hakimiyyət orqanları və ya beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən qərar qəbul edilməsinə təsir göstərmək məqsədilə insanların həlak olması, onların sağlamlığına zərər vurulması, əhəmiyyətli əmlak ziyanının vurulması və ya başqa ictimai təhlükəli nəticələrin baş verməsi təhlükəsi yaradan partlayış, yanğın və ya digər hərəkətlər (terror aktı) törətmə, habelə həmin məqsədlə bu cür hərəkətlərin törədiləcəyi ilə hədələmə, odlu silahdan və silah qismində istifadə olunan predmetlərdən istifadə etməklə törədildikdə)*, 214-2 *(terrorçuluğa açıq çağırışlar)*, 220.2 *(hakimiyyət nümayəndəsinin qanuni tələblərinə fəal şəkildə tabe olmamağa və kütləvi iğtişaşlara, habelə vətəndaşlara qarşı zorakılıq etməyə çağırışlar etmə)*, 228.3 *(qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı (yivsiz odlu ov silahı və həmin silah üçün döyüş sursatı istisna olmaqla), partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma,*

saxlama, daşıma və ya gəzdirmə, mütəşəkkil dəstə tərəfindən törədildikdə), 228.4 *(qanunsuz olaraq qaz silahını, soyuq silahı, o cümlədən soyuq atıcı silahı əldə etmə, satma və ya gəzdirmə, milli geyim ləvazimatı hesab olunan ərazilərdə və ya ovçuluq peşəsi ilə bağlı olaraq soyuq silahı gəzdirmə halları istisna olmaqla),* 233 *(ictimai qaydanın pozulmasına səbəb olan hərəkətləri təşkil etmə və ya bu cür hərəkətlərdə fəal iştirak etmə),* 278 *(Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına zidd olaraq hakimiyyətin zorla ələ keçirilməsinə, yaxud hakimiyyətin zorla saxlanılmasına, habelə dövlətin konstitusiya quruluşunun zorla dəyişdirilməsinə yönələn hərəkətlər),* 279.3 *(Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələr və ya qruplar yaratma, eləcə də onların yaradılmasında və fəaliyyətində iştirak etmə, onları silahla, döyüş sursatı ilə, partlayıcı maddələrlə, hərbi texnika ilə, yaxud əsgəri ləvazimatla təchiz etmə, adamların həlak olmasına və ya digər ağır nəticələrə səbəb olduqda),* 281.2 *(hakimiyyətin zorla ələ keçirilməsinə, zorla saxlanılmasına və ya Azərbaycan Respublikasının konstitusiya quruluşunun zorla dəyişdirilməsinə və ya ərazi bütövlüyünün parçalanmasına yönələn açıq çağırışlar etmə, habelə bu cür məzmunlu materialları yayma, təkrar və ya bir qrup şəxs tərəfindən törədildikdə),* 283.2.3-cü *(milli, irqi, sosial və ya dini nifrət və düşmənçiliyin salınmasına, milli ləyaqətin alçaldılmasına, habelə milli, irqi və ya dini mənsubiyyətindən asılı olaraq vətəndaşların hüquqlarının məhdudlaşdırılmasına və ya üstünlüklərinin müəyyən edilməsinə yönələn hərəkətlər, aşkar surətdə, o cümlədən kütləvi informasiya vasitələrindən istifadə olunmaqla törədildikdə, mütəşəkkil dəstə tərəfindən törədildikdə)* maddələri, əlavə olaraq CM-in 221.3 (*xuliqanlıq, silahdan və ya silah qismində istifadə edilən əşyaları tətbiq etməklə törədildikdə*) və 315.2-ci (*xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar hakimiyyət nümayəndəsinə qarşı həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etmə*) 221.2.2 (*xuliqanlıq, yəni ictimai qaydanı kobud surətdə pozan, cəmiyyətə açıqca hörmətsizlik ifadə edən, vətəndaşlar üzərində zor tətbiq olunması ilə və ya belə zorun tətbiq edilməsi hədəsi ilə, habelə özgənin əmlakının məhv edilməsi, yaxud zədələnməsi ilə müşayiət edilən qərəzli hərəkətlər, ictimai qaydanın qorunması üzrə vəzifəni yerinə yetirən və ya ictimai qaydanın pozulmasının qarşısını alan hakimiyyət nümayəndəsinə və ya digər şəxsə müqavimət göstərməklə törədildikdə*), 315.1-ci *(xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar hakimiyyət nümayəndəsinə zor tətbiq etmə, zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə və ya onun yaxın qohumlarına qarşı həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olmayan zor tətbiq etmə və ya belə zor tətbiq etmə hədəsi ilə hədələmə)* və 320.2-ci *(saxta olduğunu bilə-bilə hüquq verən və ya vəzifədən azad edən vəsiqəni və ya digər rəsmi sənədlərdən istifadə),* 234.4.3-cü (*satış məqsədi ilə qanunsuz olaraq narkotik vasitələri və ya psixotrop maddələri əldə etmə və ya saxlama, hazırlama, istehsal etmə, emal etmə, daşıma, göndərmə, yaxud qanunsuz olaraq narkotik vasitələri və ya psixotrop maddələri satma, külli miqdarda* törədildikdə) maddələri

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin (sədrlik edən Mayıl Bayramov) 28 dekabr 2017-ci il tarixli hökmü ilə Elçin Qasımov və Ağaəli Yəhyayevin hər biri ***15 il****, Nahid Qəhrəmanov* ***13 il****, İsa İbrahimov, Fərhad Muradov, Elgün Axundov, Vüsal Alış və Seyfəddin Şirvanovun hər biri* ***12 il 6 ay****, Əlibəy Şahbazov, Seymur Aslanov, Ramil Əliyev və Əmirəli Əliyevin hər biri* ***12 il 3 ay*** *müddətinə azadlıqdan məhrum ediliblər. Həmin hökm Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin (sədrlik edən Elşad Şamayev) 04 aprel 2018-ci il tarixli qərarı ilə, Ali Məhkəmənin (sədrlik edən İmran Hacıqayıbov) 08 yanvar 2019-cu il tarixli qərarı ilə dəyişdirilmədən saxlanılıb.*

E.Qasımov, S.Aslanov və R.Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 16 mart 2019-cu il tarixli əfv sərəncamı ilə azadlığa buraxılıblar.

---

33. Ağaəli Eldar oğlu YƏHYAYEV

© Ailəsi tərəfindən təqdim edilib

Saxlanma tarixi: 05 noyabr 2015-ci il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1, 28, 214.2.3, 214-2, 220.2, 228.3, 228.4, 233, 278, 279.3, 281.2, 283.2.3-cü, 221.3 və 315.2-ci maddələri (bax: bölmə üzrə maddələrin təsnifatı ilə bağlı arayışa)

Cəzasının müddəti: 15 il

Saxlandığı yer: 1 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

34. Elgün Ənvər oğlu AXUNDOV

Saxlanma tarixi: 01 dekabr 2015-ci il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1, 28, 214.2.3, 214-2, 220.2, 228.3, 228.4, 233, 278, 279.3, 281.2, 283.2.3-cü maddələri (bax: bölmə üzrə maddələrin təsnifatı ilə bağlı arayışa)

Cəzasının müddəti: 12 il 6 ay

Saxlandığı yer: 11 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

35. Vüsal Nadir oğlu ALIŞ

© Aran news

Saxlanma tarixi: 02 dekabr 2015-ci il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1, 28, 214.2.3, 214-2, 220.2, 228.3, 228.4, 233, 278, 279.3, 281.2, 283.2.3-cü maddələri (bax: bölmə üzrə maddələrin təsnifatı ilə bağlı arayışa)

Cəzasının müddəti: 12 il 6 ay

Saxlandığı yer: 11 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

36. Nahid Nəsib oğlu QƏHRƏMANOV

Saxlanma tarixi: 02 dekabr 2015-ci il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1 28, 214.2.3, 214-2, 220.2, 228.3, 228.4, 233, 278, 279.3, 281.2, 283.2.3-cü maddələri (bax: bölmə üzrə maddələrin təsnifatı ilə bağlı arayışa)

Cəzasının müddəti: 13 il

Saxlandığı yer: 7 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

37. Əlibəy Atabala oğlu ŞAHBAZOV

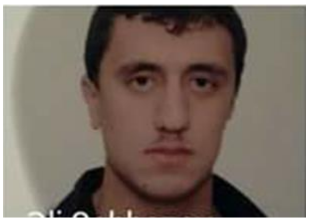

Saxlanma tarixi: 02 dekabr 2015-ci il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1, 28, 214.2.3, 214-2, 220.2, 228.3, 228.4, 233, 278, 279.3, 281.2, 283.2.3-cü maddələri (bax: bölmə üzrə maddələrin təsnifatı ilə bağlı arayışa)

Cəzasının müddəti: 12 il 3 ay

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

38. Əmirəli İsmayıl oğlu ƏLİYEV

Saxlanma tarixi: 03 dekabr 2015-ci il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1, 28, 214.2.3, 214-2, 220.2, 228.3, 228.4, 233, 278, 279.3, 281.2, 283.2.3-cü maddələri (bax: bölmə üzrə maddələrin təsnifatı ilə bağlı arayışa)

Cəzasının müddəti: 12 il 3 ay

Saxlandığı yer: 1 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

39. Fərhad Mirzəhəsən oğlu MURADOV

© Ailəsi tərəfindən təqdim edilib

Saxlanma tarixi : 07 dekabr 2015-ci il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1, 28, 214.2.3, 214-2, 220.2, 228.3, 228.4, 233, 278, 279.3, 281.2, 283.2.3-cü maddələri (bax: bölmə üzrə maddələrin təsnifatı ilə bağlı arayışa)

Cəzasının müddəti: 12 il 6 ay

Saxlandığı yer: 15 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

40. Seyfəddin Nurulla oğlu ŞİRVANOV

© Ailəsi tərəfindən təqdim edilib

Saxlanma tarixi : 09 dekabr 2015-ci il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1, 28, 214.2.3, 214-2, 220.2, 228.3, 228.4, 233, 278, 279.3, 281.2, 283.2.3-cü maddələri (bax: bölmə üzrə maddələrin təsnifatı ilə bağlı arayışa)

Cəzasının müddəti: 12 il 6 ay

Saxlandığı yer: 15 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

41. İsa Tofiq oğlu İBRAHİMOV

© maide.az

Saxlanma tarixi: 18 dekabr 2015-ci il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1, 28, 214.2.3, 214-2, 220.2, 228.3, 228.4, 233, 278, 279.3, 281.2, 283.2.3-cü maddələri (bax: bölmə üzrə maddələrin təsnifatı ilə bağlı arayışa)

Cəzasının müddəti: 12 il 6 ay

Saxlandığı yer: 12 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

42. Elxan Sayadulla oğlu İSGƏNDƏROV

© Ailəsi tərəfindən təqdim edilib

Saxlanma tarixi: 15 mart 2017-ci il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1, 28, 214.2.3, 214-2, 220.2, 228.3, 228.4, 233, 278, 279.3, 281.2, 283.2.3-cü maddələri (bax: bölmə üzrə maddələrin təsnifatı ilə bağlı arayışa)

Cəzasının müddəti: 14 il

Saxlandığı yer: 7 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

İstintaq orqanının Nardaran işi üzrə axtarışda olduğunu iddia etdiyi MHB-nin üzvü Elxan İsgəndərov 15 mart 2017-ci ildə yaşadığı evdə tutulub, ona qarşı eyni ittihamlar irəli sürülüb və Nəsimi Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilib.

*Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin (sədrlik edən Ə.Hacıyev) 11 iyul 2018-ci il tarixli hökmü ilə E.İsgəndərov **14 il** müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Bakı Apellyasiya Məhkəməsi (sədrlik edən Əmir Bayramov) 26 sentyabr 2018-ci il tarixli qərarı ilə birinci instansiya məhkəməsinin hökmünü qüvvədə saxlayıb.*

Nardaran hadisələrinə görə ağır ittihamlarla həbs edilənlər

43. Cabir Sabir oğlu ƏLİYEV

Saxlanma tarixi: 26 noyabr 2016-ci il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1, 28, 214.2.3, 214-2, 220.2, 228.3, 228.4, 278, 279.1, 281.2, 283.2.3, 234.4.3 maddələri (bax: bölmə üzrə maddələrin təsnifatı ilə bağlı arayışa)

Cəzasının müddəti: 14 il

Saxlandığı yer: 12 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

44. Ramil Suliddin oğlu SEYFULLAYEV

© Aran news

Saxlanma müddəti : 29 noyabr 2015-ci il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1, 28, 214.2.3, 214-2, 220.2, 228.3, 228.4, 278, 279.1, 281.2, 283.2.3-cü maddələri (bax: bölmə üzrə maddələrin təsnifatı ilə bağlı arayışa)

Cəzasının müddəti: 13 il

Saxlandığı yer: 15 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

45. Mübariz Eyyub oğlu İBRAHİMOV

© Ailəsi tərəfindən təqdim edilib

Saxlanma tarixi: 29 noyabr 2015-ci il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1, 28, 214.2.3, 214-2, 220.2, 228.3, 228.4, 278, 279.1, 281.2, 283.2.3-cü maddələri (bax: bölmə üzrə maddələrin təsnifatı ilə bağlı arayışa)

Cəzasının müddəti: 13 il

Saxlandığı yer: 1 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

46. Eldar Əliağa oğlu BÜNYATOV

Saxlanma tarixi: 01 dekabr 2015-ci il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1, 28, 214.2.3, 214-2, 220.2, 228.3, 228.4, 278, 279.1, 281.2, 283.2.3-cü maddələri (bax: bölmə üzrə maddələrin təsnifatı ilə bağlı arayışa)

Cəzasının müddəti: 12 il 3 ay

Saxlandığı yer: 7 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

47. Mehman Əbülfəz oğlu QULİYEV

Saxlanma tarixi: 01 dekabr 2015-ci il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1, 28, 214.2.3, 214-2, 220.2, 228.3, 228.4, 278, 279.1, 281.2, 283.2.3-cü maddələri (bax: bölmə üzrə maddələrin təsnifatı ilə bağlı arayışa)

Cəzasının müddəti: 12 il 3 ay

Saxlandığı yer: 7 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

48. Mehman Sudef oğlu MƏMMƏDOV

Saxlanma tarixi: 03 dekabr 2015-ci il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1, 28, 214.2.3, 214-2, 220.2, 228.3, 228.4, 278, 279.1, 281.2, 283.2.3-cü maddələri (bax: bölmə üzrə maddələrin təsnifatı ilə bağlı arayışa)

Cəzasının müddəti: 12 il 3 ay

Saxlandığı yer: 15 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

49. Faiq Arif oğlu ALLAHVERDİYEV

Saxlanma tarixi: 21 yanvar 2016-cı il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1, 28, 214.2.3, 214-2, 220.2, 228.3, 228.4, 278, 279.1, 281.2, 283.2.3-cü maddələri (bax: bölmə üzrə maddələrin təsnifatı ilə bağlı arayışa)

Cəzasının müddəti: 13 il

Saxlandığı yer: 12 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin (sədrlik edən Zeynal Ağayev) 6 dekabr 2017-ci il tarixli hökmü ilə Zülfüqar Mikayılov ***17 il****, Ruzi İsmayılov* ***15 il,*** *Cabir Əliyev* ***14 il,*** *Elman Ağayev, Faiq Allahverdiyev, Mübariz İbrahimov və Ramil Seyfullayevin hər biri* ***13 il****, Əli Hüseynov, Mehman Məmmədov, Eldar Bünyadov və Elxan Həsənovun hər biri* ***12 il 3 ay*** *müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.*

Z.Mikayılov, R.İsmayılov, E.Ağayev, Ə.Hüseynov və E.Həsənov Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 16 mart 2019-cu il tarixli əfv sərəncamı ilə azadlığa buraxılıblar.

---

50. Məhəmmədəli Ruhulla oğlu AXUNDZADƏ

Saxlanma tarixi: 22 dekabr 2015-ci il

İttiham: CM-in 234.4.3-cü maddəsi *(satış məqsədi ilə qanunsuz olaraq narkotik vasitələri və ya psixotrop maddələri əldə etmə və ya saxlama, hazırlama, istehsal etmə, emal etmə, daşıma, göndərmə, yaxud qanunsuz olaraq narkotik vasitələri və ya psixotrop maddələri satma, külli miqdarda törədildikdə)*

Cəzasının müddəti: 5 il 6 ay

Saxlandığı yer: 6 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

İş üzrə qısa arayış: M.Axundzadə İslam Partiyasının Astara rayon təşkilatının həbsdə olan sədri, siyasi məhbus Ruhulla Axundzadənin oğludur. O, 22 dekabr 2015-ci ildə həbsdə olan atası ilə görüşüb Bakıdan Astaraya qayıdarkən ailə üzvlərinin yanında həbs olunub.

M.Axundzadə Məşhəd şəhərində Dini Mədrəsədə təhsil alıb. O, ilahiyyat təhsili almaqla yanaşı bəzi məqalə və tənqidi yazıları, o cümlədən tənqidi sosial şəbəkə statusları ilə diqqəti çəkib.

M.Axundzadə ailə üzvləri ilə Bakıda ola-ola, istintaq orqanı zorla onun boynuna qoymaq istəyib ki, o həmin vaxt Astara şəhərində Nərimanov küçəsində gəzərkən üzərindən narkotik "tapılıb". Onu DİN-in Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlığa qarşı Mübarizə İdarəsinə gətirib Taleh Bağırzadənin olduğu kameraya salıblar. 3 gün orada

saxlayıb narkotikanı boynuna götürsün, ya da onu da "Nardaran işi"nə qoşacaqları ilə şantaj ediblər.

M.Axundzadə 2015-ci il noyabrın 26-da Nardaranda baş verən hadisələr zamanı təhsili ilə bağlı ölkədən kənarda olub. Dekabrın ortalarında Azərbaycana gəlib, Nardaran hadisələrinin başvermə səbəblərini öyrənib və "Nardaranda nə baş verir?" adlı video-rolik hazırlayıb youtube.com-da yerləşdirib.[45] Həmin video-rolikdə o, hakimiyyətin Nardaran əməliyyatını kəskin tənqid edib.

M.Axundzadə polisdə psixoloji və fiziki işgəncələrə məruz qaldığını iddia edib. Bu şikayətlər istintaq orqanı və məhkəmələr tərəfindən ciddi araşdırılmayıb.

Cinayət işi ilə bağlı məhkəmə araşdırması zamanı müdafiə tərəfi M.Axundzadənin təqsirsizliyi ilə bağlı ciddi sübutlar ortaya qoyub. Narkotikanın onun cibinə polislər tərəfindən qoyula bilməsi ehtimalı ilə bağlı müdafiə tərəfinin əsaslı şübhələrinin aradan qaldırılması üçün istintaq orqanı kimi məhkəmə də qanunla üzərlərinə qoyulan vəzifəni yerinə yetirməyib.

Lənkəran Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin (sədrlik edən Oruc Cəlilov) hökmü ilə Məhəmmədəli Axundzadə 20 iyun 2016-cı ildə ***5 il 6 ay*** *müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Həmin hökm Şirvan Apellyasiya Məhkəməsinin (sədrlik edən İsmayıl Əhmədov) 30 avqust 2016-cı il tarixli qərarı ilə dəyişdirilmədən saxlanılıb.*

---

51. Əhsən Müzəffər oğlu NURUZADƏ

© Meydan.tv

Saxlanma tarixi: 6 oktyabr 2017-ci il

İttiham: CM-in 234.4.3-cü maddəsi *(satış məqsədi ilə qanunsuz olaraq narkotik vasitələri və ya psixotrop maddələri əldə etmə və ya saxlama, hazırlama, istehsal etmə, emal etmə, daşıma, göndərmə, yaxud qanunsuz olaraq narkotik vasitələri və ya psixotrop maddələri satma, külli miqdarda törədildikdə)*

Cəzasının müddəti: 7 il

Saxlandığı yer: 6 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

İş üzrə qısa arayış: Qeydiyyata alınmamamış Müsəlman Birliyi Hərəkatının üzvü, dini və ictimai fəaldır. Bu hərakatın rəhbəri Taleh Bağırzadə və daha 17 nəfərə qarşı irəli sürülmüş cinayət işi ilə bağlı Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində keçirilən məhkəmə dinləmələrinin daimi iştirakçısı olub və mütəmadi olaraq ittihamların saxtalığı barədə qeydlər paylaşıb, yerli KİV-ə müsahibəsində DİN-in Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsini (BMCMİ) "bədheybət qurum və işgəncə yuvası" adlandırıb.

[45] https://bit.ly/2wms9HM

1-ci oğurlanma və həbs

24 yanvar 2017-ci ildə, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində T.Bağırzadə və daha 17 nəfərə hökm oxunmasından bir gün əvvəl Ə.Nuruzadə yaşadığı mənzildən çıxaraq, metronun "Nərimanov" stansiyasına doğru hərəkət edərkən, məhəllənin yaxınlığında mülki geyimli iki nəfər tərəfindən oğurlanıb, mobil telefonu əlindən alınıb və dərhal da qara rəngli "Mercedes" markalı avtomobilə otuzdurularaq BMCMİ-yə aparılıb. İdarədə o, təxminən 1 saata yaxın saxlandıqdan sonra barəsində guya polisin qanuni tələblərinə qəsdən tabe olmaması haqda saxta protokol tərtib edilərək, təzyiq altında ona həmin protokola qol çəkdirilib. Həmin gün Nərimanov Rayon Məhkəməsinin 24 yanvar 2017-ci il tarixli qərarı ilə 10 gün müddətinə inzibati qaydada həbs edilib (İnzibati Xətalar Məcəlləsinin 535.1-ci maddəsi). Ə.Nuruzadə qərarda göstərilən inzibati həbs olunanların saxlanılma yerinə deyil, BMCMİ-yə qaytarılıb və 30 yanvar 2017-ci il gündüz saat 11:30 radələrinə qədər orada saxlanılıb. Bu müddətdə onun ailə üzvlərinə və vəkilinə Ə.Nuruzadənin harada saxlanılması ilə bağlı hər hansı bir məlumat verilməyib.

Ailə üzvləri və vəkili paytaxtın polis idarələri, Nərimanov Rayon Məhkəməsi, Nərimanov Rayon Polis İdarəsinin 18-ci Polis Bölməsi, Nərimanov Rayon Polis İdarəsinin Müvəqqəti Saxlanma Yeri, Binəqədi rayonunda yerləşən İnzibati həbs olunanların saxlanılma yeri, Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsi, BMCMİ ilə dəfələrlə əlaqə saxlayıb, ancaq adları şəkilən qurumlardan Nuruzadənin orada saxlanmadığı, yaxud da barəsində hər hansı məhkəmə qərarı qəbul edilmədiyi bildirilib; dəfələrlə Daxili İşlər Nazirliyinin 102 saylı "Qaynar Xətti"nə, Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinin Azərbaycandakı Nümayəndəliyinə, Ombudsman Aparatına müraciətlər edilib, ancaq onu tapmaq mümkün olmayıb. 27 yanvar 2017-ci ildə onun itkin düşən şəxs kimi qeydiyyata alınması ilə bağlı Nəsimi Rayon Polis İdarəsinin 22-ci Polis Bölməsinə rəsmi müraciət olunub. 28 yanvar 2017-ci ildə Ə.Nuruzadənin vəkili media vasitəsilə müdafiə etdiyi şəxsin tapılması xahişi ilə Daxili İşlər Nazirinə müraciət ünvanlayıb. 30 yanvar 2017-ci il tarixdə səhər saat 09:30 radələrində BMCMİ-dən Nuruzadənin vəkilinə zəng edilərək, onun sözügedən idarədə saxlanıldığı və vəkilin onunla görüşə biləcəyi bildirilib, ancaq vəkil İdarəyə getsə də, oradan az əvvəl Ə.Nuruzadənin Binəqədi rayonunda yerləşən İnzibati həbs olunanların müvəqqəti saxlanılma yerinə aparıldığı və inzibati həbs olunduğu bildirilib.

Ə.Nuruzadə BMCMİ-də saxlanıldığı 24-30 yanvar 2017-ci il tarixlərdə hər gün T.Bağırzadə, Milli Şura və Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyası, Müsəlman Birliyi Hərəkatının qərb təşkilatları və İran İslam Respublikası ilə əlaqələri, hüquq müdafiəçiləri və media ilə münasibətləri, Müsəlman Birliyi Hərəkatının maliyyə mənbələri barədə dindirilib, lakin bu dindirmələr rəsmiləşdirilməyib, dindirmə protokolu tərtib edilməyib. Burada o, mənəvi və psixoloji təzyiqlərə məruz qalıb. Onunla qaba və sərt davranılıb, ondan T.Bağırzadəni müdafiə etməmək, Milli Şura ilə əlaqələri kəsmək, hüquq müdafiəçiləri və jurnalistlərlə ünsiyyət yaratmamaq tələb edilib, onların Azərbaycan dövlətçiliyinə xəyanət etdiyi deyilib, eyni zamanda ona qeyri-rəsmi əməkdaşlıq təklif edilib, yenidən bu idarəyə gətiriləcəyi halda onun üçün daha pis olacağı bildirilib, ancaq o, bütün bunların hamısından imtina edib.

İkinci oğurlanma və həbs

Ə.Nuruzadə 19 sentyabr 2017-ci ildə saat təxminən 14:00 radələrində yenə mənzilindən idman şalvarı və çəkələkdə çıxıb, yaxınlıqdakı mağazadan siqaret almağa

gedərkən məhəllənin yaxınlığında mülki geyimli 2 nəfər tərəfindən oğurlanıb və zorla "JEEP" markalı avtomobilə mindirilərək BMCMİ-yə gətirilib. İdarədə onu iki nəfər sorğu-sual edib. Əsas suallar MBH-nın maliyyə mənbəyi, fəalları, Milli Şura, AXCP ilə əlaqələr, Milli Şuranın sentyabrın 23-də keçirilən mitinqi ilə bağlı olub. Ailə üzvləri, həyat yoldaşının qohumlarının ünvanları, telefonları ondan istənilib, vermədikdə, mülki geyimlilərdən biri (Fərid adlı) onun sinəsindən 2-3 dəfə yumruqla zərbə endirib. Həyat yoldaşının qohumlarını əleyhinə yönəltməklə hədələyiblər. Sentyabrın 22-də isə onu BMCMİ-də saxlandığı zirzəmidən çıxarıb guya İdarənin qarşısından keçərkən mobil telefonla danışarkən həmin İdarənin ünvanına söyüş söydüyü, yaxınlıqda olan polis əməkdaşlarının onu sakitliyə dəvət etdiyi, o isə tabe olmayaraq söyüşləri davam etdirdiyi və qaçmaq istədiyi vaxt, polislər tərəfindən saxlandığı və bu səbəbdən də barəsində inzibati xəta haqqında protokol tərtib edildiyini bildiriblər. O isə bütün bunların yalan olduğunu, heç bir inzibati xətaya yol vermədiyini, sentyabrın 19-da idarənin 2 nəfər mülki geyimli əməkdaşı tərəfindən oğurlanaraq BMCMİ-yə gətirildiyini bildirib, izahat yazmaqdan və protokola imza atmaqdan imtina edib. Sentyabrın 22-i axşam saat 7-yə işləmiş o, Nərimanov Rayon Məhkəməsinə aparılıb və həmin məhkəmənin 22 sentyabr 2017-ci il tarixli qərarı ilə 10 gün müddətinə inzibati həbslə cəzalandırılıb. Məhkəmənin qərarından sonra onu yenidən BMCMİ-yə qaytarıblar, orada isə onu hədələyiblər ki, əgər tutduğu yoldan çəkilməsə, haqqında cinayət işi başlayıb, uzunmüddətli həbsə göndərəcəklər. Sentyabrın 22-i axşam saat təxminən 9 radələrində onu Binəqədi rayonunda yerləşən İnzibati Həbs Olunanların Saxlanma Məntəqisinə aparıblar.

19-22 sentyabr 2017-ci ildə Ə.Nuruzadənin ailə üzvlərinə və vəkilinə onun harada saxlanılması ilə bağlı hər hansı bir məlumat verilməyib.

Ailə üzvləri və vəkili paytaxtın polis idarələrinə, Nərimanov Rayon Məhkəməsinə, Binəqədi rayonunda yerləşən inzibati həbs olunanların saxlanılma yerinə, DİN-in 102 saylı "Qaynar Xətti"nə, Qırmızı Xaç Komitəsinin Bakı Nümayəndəliyinə, Ombudsman Aparatının Milli Preventiv Qrupuna onun oğurlanması ilə bağlı məlumat verib, o cümlədən BMCMİ ilə dəfələrlə əlaqə saxlayıb, ancaq adı çəkilən qurumdan Nuruzadənin orada saxlanmadığı, yaxud da barəsində hər hansı qərar qəbul edilmədiyi bildirilib.

Yalnız sentybarın 22-i axşam saatlarında Ə.Nuruzadənin ailəsinə bir nəfər zəng edərək, özünü ona dövlət hesabına təyin edilmiş vəkil kimi təqdim edib. Bildirib ki, sentyabrın 22-də Nərimanov Rayon Məhkəməsində Ə.Nuruzadə haqqında 10 gün müddətinə inzibati həbs qərarı çıxarılıb. Ə.Nuruzadə BMCMİ-də saxlanıldığı 19-22 sentyabr 2017-ci il tarixlərdə yenə T.Bağırzadə, Milli Şura və AXCP, MBH-nin maliyyə mənbələri ilə bağlı dəfələrlə dindirilib, lakin bu dindirmələr rəsmiləşdirilməyib, protokol tərtib edilməyib. Ə.Nuruzadə BMCMİ-də saxlanılarkən mənəvi və psixoloji təzyiqlərə məruz qalıb, bır sıra hallarda onunla qaba və sərt davranılıb, bir dəfə sinəsindən bir neçə dəfə yumruqla vurulub, ondan T.Bağırzadəni müdafiə etməmək, Milli Şura ilə əlaqələri kəsmək tələb edilib, eyni zamanda, ona qeyri-rəsmi əməkdaşlıq təklif edilib, MBH-ni ləğv etmək üçün birgə fəaliyyət tələb edilib.

2 oktyabr 2017-ci ildə inzibati həbsin müddəti başa çatdığından azadlığa buraxılıb. Həm birinci, həm də ikinci inzibati həbsdən verdiyi apellyasiya şikayətləri rədd edilib.

Hər iki inzibati həbsin rəsmi hissəsi eynidir: küçədə gedərkən BMCMİ-nin ünvanına mobil telefonla təhqiramiz fikirlər işlədib, yüksək səslə danışıb, onu intizama dəvət edən polis əməkdaşlarının qanuni tələbinə tabe olmayıb və s.

Üçüncü oğurlanma və cinayət təqibi qaydasında həbs

Ə.Nuruzadə 6 oktyabr 2017-ci il günorta saat 1-ə işləmiş yenə yaşadığı mənzildən çıxıb Nardaran hadisələri ilə bağlı həsb edilmiş digər şəxslərin Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində keçirilən məhkəmə prosesinə gedərkən mülki geyimli şəxslər tərəfindən saxlanılıb. Həmin vaxt da o, evin yaxınlığında gözləyən qara "Jeep" markalı avtomobilə mindirilərək naməlum istiqamətdə aparılıb. Yenə də ailə üzvləri və vəkili Ə.Nuruzadənin harada saxlanılması ilə bağlı hüquq-mühafizə orqanlarına, o cümlədən BMCMİ-nə, DİN-in 102 saylı Qaynar Xəttinə, Ombudsman Aparatına, Qırmızı Xaç Komitəsinin Bakı Nümayəndəliyinə, İnzibati Həbs Olunanların Saxlanılma Məntəqəsinə müraciət etsə də, onu tapa bilməyiblər. Yalnız oktyabrın 10-u axşam saatlarında Nuruzadənin vəkili Bakı İstintaq Təcridxanası ilə əlaqə saxladıqda, onun 1 gün əvvəl axşam saatlarında təcridxanaya gətirildiyi, barəsində Cinayət Məcəlləsinin 234.4.3-cü maddəsi ilə cinayət işi açıldığı, istintaqın BMCMİ tərəfindən aparıldığı bildirilib.

Ə.Nuruzadə haqda istintaq dövründə 4 ay müddətinə həbs qətimkan tədbiri seçilib. Həbsdən verilmiş apellyasiya şikayəti təmin edilməyib.

18 yanvar 2018-ci ildə Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində (sədrlik edən Səbuhi Hüseynov) Ə.Nuruzadənin ittiham olunduğu cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi başlayıb, 6 mart 2018-ci il Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hökmü ilə ***7 il*** *azadlıqdan məhrum edilib. 08 avqust 2018-ci il tarixli qərarı ilə Bakı Apellyasiya Məhkəməsi (sədrlik edən Mirpaşa Hüseynov) Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hökmünü qüvvədə saxlayıb. Ali Məhkəmənin 30 yanvar 2019-cu il tarixli (sədrlik edən Tahir Kazımov) qərarı ilə kassasiya şikayəti təmin edilməyib, Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin qərarı dəyişdirilmədən saxlanılıb.*

---

(2) 2012-ci ildə Masallı rayonunda həbs edilənlər

Jurnalist Araz Quliyevlə birgə həbs edilən bu şəxslərin hamısı Masallı rayonunun inanclı sakinləridir. Onların bəziləri A.Quliyevin dostları, bir nəfəri – Nicat Əliyev jurnalistin qohumu, qalanları isə tanışlarıdır. Bu şəxslərin bir neçəsi A.Quliyevə onun baş redaktoru olduğu saytda materialların yayılması üçün xəbərlərin toplanmasında kömək ediblər, bir neçəsi isə 2010-cu ilin sonunda məktəblərdə hicaba qadağa qoyulduqdan sonra keçirilmiş dinc aksiyalarda iştirak ediblər. Jurnalistin həbs edildiyi gün bu şəxslərdən yalnız Ziya Tahirov onunla birlikdə olub, qalan şəxslərdən yalnız Rza Ağalı (o da A.Quliyev kimi sentyabrın 6-da saxlanılıb) eyni gündə, digərləri isə sonradan başqa tarixlərdə həbs edilib. Bununla belə onların hamısını Masallı rayonunda folklor festivalı çərçivəsində keçirilən diskoteka zamanı insanlara daş atmaqda və A.Quliyevə qarşı irəli sürülən başqa ittihamlarda təqsirli biliniblər. Bu şəxslərin A.Quliyevə yardımçı olduqları iddiasıyla həbsinin ondan qisas almağa və ittihamı daha da ağırlaşdırmağa (cinayəti mütəşəkkil dəstənin törətdiyini iddia etmək üçün) xidmət etdiyi şübhə doğurmur.

Məhkəmə prosesi zamanı təqsirləndirilən şəxslərin xeyrinə verilmiş ifadələr deyil, şübhəli və suallar doğuran ifadələr daha mötəbər sübut kimi qiymətləndirilib.

52. Rza Qorxmaz oğlu AĞALI

Saxlanma tarixi: 9 sentyabr 2012-cü il

İttiham: CM-in 233 *(ictimai qaydanın pozulmasına səbəb olan hərəkətləri təşkil etmə və ya bu cür hərəkətlərdə fəal iştirak etmə)*, 315.2 *(hakimiyyət nümayəndəsinə qarşı müqavimət göstərmə və ya zor tətbiq etmə)* və 324-cü *(Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı və ya Azərbaycan Respublikasının Dövlət gerbi barədə təhqiredici hərəkətlər)* maddələri

Cəzasının müddəti: 7 il

Saxlandığı yer: Vərəmli məhkumlar üçün 3 saylı Müalicə Müəssisəsi

İş üzrə qısa arayış: *05 aprel 2013-cü ildə Lənkəran Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin qərarı ilə* ***7 il*** *müddətinə azadlıqdan məhrumetmə cəzasına məhkum edilib. 09 yanvar 2014-cü ildə Şirvan Apellyasiya Məhkəməsi bu qərarı dəyişdirmədən qüvvədə saxlayıb.*

---

53. Ziya İbrahim oğlu TAHİROV

Saxlanma tarixi: 9 sentyabr 2012-ci il

İttiham: CM-in 233 *(ictimai qaydanın pozulmasına səbəb olan hərəkətləri təşkil etmə və ya bu cür hərəkətlərdə fəal iştirak etmə)*, 315.2 *(hakimiyyət nümayəndəsinə qarşı müqavimət göstərmə və ya zor tətbiq etmə)* və 324-cü *(Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı və ya Azərbaycan Respublikasının Dövlət gerbi barədə təhqiredici hərəkətlər)* maddələri

Cəzasının müddəti: 7 il

Saxlandığı yer: 5 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

İş üzrə qısa arayış: *05 aprel 2013-cü ildə Lənkəran Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin qərarı ilə* ***7 il*** *müddətinə azadlıqdan məhrumetmə cəzasına məhkum edilib. 09 yanvar 2014-cü ildə Şirvan Apellyasiya Məhkəməsi bu qərarı dəyişdirmədən qüvvədə saxlayıb.*

---

(3) Azərbaycan İslam Partiyasının Sədri və onunla birlikdə həbs edilənlər

1991-ci ildə Bakıda təsis edilən Azərbaycan İslam Partiyası 1992-ci ildə dövlət qeydiyyatına alınıb. 1995-ci ildə Ali Məhkəmə qurumun qeydiyyatını ləğv etsə də, partiya faktiki olaraq bu gün də qeydiyyatsız fəaliyyət göstərir. 2007-ci ildə keçirilən qurultayda Hacı Mövsüm Səmədov partiyanın sədri seçilib və qeydiyyat üçün Ədliyyə Nazirliyinə müraciət edilib, lakin Nazirlik qurumu qeydiyyata almayıb.

Partiya və M.Səmədov Azərbaycanda islam dininin tələblərinə riayət edilməli olduğunu, Azərbaycan hakimiyyətinin islama qarşı yönələn siyasət apardığını, ABŞ və İsraili işğalçı ölkə kimi tanıdığını bildirib. M.Səmədov 2009-cu ilin dekabrında İran radiosuna müsahibəsində Azərbaycanda bir neçə məscidin sökülməsi ilə bağlı qərara etirazını bildirib və dinlə bağlı bəzi qanunlara edilən dəyişiklikləri pisləyib. 2010-cu ilin aprelində M.Səmədov Prezident İlham Əliyevə müraciət göndərib və ona prezident seçildikdən sonra Konstitusiya ilə yanaşı "Qurani-Kərim"ə də and içdiyini, lakin bəzi əməllərinin həm Konstitusiyaya, həm də "Quran"a zidd olduğunu bildirib. M.Səmədov həmin il Beynəlxalq Qüds Günündə İsrail səfirliyinin qarşısında keçirilən dinc aksiyada iştirak edib və saxlanılıb, sonradan sərbəst buraxılıb. "Alma" qəzetində Məhəmməd Peyğəmbərlə bağlı yazılara etiraz olaraq 2010-cu ilin noyabrında partiya Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi ilə birgə Mətbuat Şurasına müraciət edib. Daha bir müraciət telekanallardan açıq-saçıq verilişlərin yığışdırılmasının zəruriliyi ilə bağlı Milli Televiziya və Radio Şurasına edilib. Partiya və M.Səmədov 2010-cu ilin noyabrında keçirilmiş parlament seçkilərində iştirak etsə də, mandat qazana bilməyib. 2010-cu ilin dekabrında Təhsil Nazirliyinin məktəblərdə hicab qadağanı ilə bağlı qərarının əleyhinə keçirilən ilk dinc etiraz aksiyasında partiya fəalları iştirak ediblər.

2011-ci il yanvarın 2-də Partiyanın Baş Məclisində M.Səmədov çıxış edərək hicaba qadağa ilə bağlı təhsil naziri Misir Mərdanovu, ölkədəki ictimai və sosial vəziyyətə görə isə prezident İlham Əliyevi sərt tənqid edib.[46] Çıxışı zamanı M.Səmədov Dubayda prezident İlham Əliyevə və oğluna məxsus olan villalar barədə bir müddət əvvəl *"Washington Post"* və *"New York Times"* qəzetlərində dərc edilən məqalələrə istinadla Azərbaycan xalqının və dövlətinin sərvətlərinin oğurlandığını, bu qədər sərvətlərin olmasına baxmayaraq, Azərbaycan gənci üçün iş yerinin olmadığını, ölkədə ədalətsizlik və rüşvətin tüğyan etdiyini, keçmiş Prezident Heydər Əliyevin doğum günü keçirilən Gül Bayramına xərclənən pulların xalqdan oğurlandığını və Heydər Əliyevə sitayiş etməklə ölkədə bütpərəstliyin təbliğ edildiyini deyib. M.Səmədov çıxışında bildirib ki, Azərbaycan xalqı bu məsələdə ayıq olmalı və ayağa qalxmalı, hakimiyyəti dəyişməli və bu zülmün qarşısında durmalıdır. M.Səmədovun bu çıxışı sosial şəbəkələrdə, xüsusən Youtube portalında geniş yayılıb və müzakirələrə səbəb olub.

M.Səmədov bu çıxışından cəmi 5 gün sonra, yanvarın 7-də müavini Vaqif Abdullayev, partiya üzvü Elçin Həsənov və sürücüsü Mirhüseyn Kazımovla birgə həbs edilib. Adları çəkilən şəxslərin olduğu maşını Dövlət Yol Polisi əməkdaşları saxlayıb. Polis sürücüdən sürücülük vəsiqəsini aldıqdan sonra yol polisi avtomobilinin qarşısındakı qara rəngli maşından düşən bir neçə mülki geyimli şəxs M.Səmədovu və onunla birgə olanları polisə müqavimət göstərməkdə ittiham edərək saxlayıb. Nərimanov rayonu 19-cu Polis Bölməsinə gətirilən M.Səmədov və onunla birgə olan

---

[46] http://bit.ly/1mb5txL

şəxslər orada izahat verdikdən sonra Binəqədi Rayon Məhkəməsinə aparılıblar və məhkəmə polisə müqavimət ittihamı ilə onların barəsində 10-15 gün inzibati həbs qərarı verib (M.Səmədov 14 gün inzibati həbs cəzası alıb). M.Səmədovdan başqa saxlanılanlar Binəqədi Müvəqqəti Saxlama Təcridxanasına aparılıblar. M.Səmədovun harada saxlanması ilə bağlı bir neçə gün ərzində heç bir məlumat verilməyib (sonradan onun Milli Təhlükəsizlik Nazirliyində saxlandığı məlum olub).

M.Səmədov inzibati qaydada həbs edildiyi gün Daxili İşlər Nazirliyi bu quruma daxil olmuş məlumatlar əsasında Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinin Qubada əməliyyat-axtarış tədbirləri keçirdiyi ilə bağlı açıqlama yayıb. Açıqlamada bildirilir ki, M.Səmədov Qubada yaşayan əmisi oğlu Dəyanət Səmədova iğtişaşlar törətmək, ictimai təhlükəsizliyi pozmaq, insanları cihada təhrik etmək barədə tapşırıqlar verib. D.Səmədovun işlədiyi elektrik malları dükanından 3 ədəd əl qumbarası və yaşadığı evdən 7 avtomat patronu tapılıb, faktla bağlı cinayət işi açılıb. Partiyanın daha bir fəalı Rufulla Axundzadə, o sıradan D.Səmədov və qaynı Firdovsi Məmmədrzayev, yanvarın 2-də keçirilmiş Baş Məclisdə iştirak etmiş ruhanilər Fəramiz Abbasov və Zülfüqar Mikayılzadə saxlanılıb, onların evindən silah-sursatın tapıldığı bildirilib. M.Səmədova və onunla birgə həbs edilmiş şəxslərə qarşı partiya sədrinin məhz yanvarın 2-də etdiyi çıxışı zamanı hakimiyyətin zorla ələ keçirilməsinə çağırışla bağlı ittiham və başqa ittihamlar irəli sürülüb. İnzibati həbs müddəti bitdikdən sonra M.Səmədovun barəsində, o sıradan həbs olunan başqa şəxslərin barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin 07 oktyabr 2011-ci il tarixli qərarı ilə Mövsüm Səmədov ***12 il****, Rufulla Axundzadə* ***11 il 6 ay****, Vaqif Abdullayev* ***11 il****, Fəramiz Abbasov* ***11 il****, Firdovsi Məmmədrzayev* ***10 il****, Dəyanət Səmədov* ***10 il*** *müddətinə azadlıqdan məhrumetmə cəzasına məhkum ediliblər. Zülfüqar Mikayılzadə isə* ***5 il sınaq müddəti tətbiq olunmaqla 11 il*** *şərti azadlıqdan məhrumetmə cəzasına məhkum olunub. Bakı Apellyasiya Məhkəməsi 17 may 2012-ci ildə, Ali Məhkəmə isə 21 fevral 2013-cü ildə bu qərarı olduğu kimi qüvvədə saxlayıb.*

Məhkəmə proseslərinin müşahidəsi və yekun hökmün tədqiqi zamanı məlum olur ki, M.Səmədov onunla birgə həbs edilən şəxslərlə əvvəlcədən heç bir cinayət əlaqəsinə girməyib, yanvarın 2-də etdiyi çıxışı özü hazırlayıb və keçirilən tədbirdə iştirak edən partiyanın sədr müavini Vaqif Abdullayev, partiyanın Astara rayon şöbəsinin sədri Rufulla Axundzadə, tədbirə tanınmış ruhanilər olaraq qonaq kimi dəvət edilmiş Fəramiz Abbasov və Zülfüqar Mikayılzadə bu çıxışı orada eşidiblər. M.Səmədov çıxışı zamanı istintaqın iddia etdiyi kimi "cihad" sözünü, ümumiyyətlə, işlətmədiyini, xalqı, başqa müxalif siyasətçilər kimi, inandığı dəyərlər uğrunda mübarizəyə çağırdığını və hakimiyyəti sərt tənqid etdiyini bildirib.

Məhkəmənin istinad etdiyi bütün sübutlar hüquq mühafizə orqanlarından təqdim edilən sənədlərə və ya ifadələrə əsaslanıb. İstintaq zamanı təqsirləndirilən şəxslərin əleyhinə ifadə vermiş şahidlərin əksəriyyəti məhkəmədə bu ifadələrindən imtina edib, istintaqda basqı altında olduqları üçün bu cür ifadələr verdiklərini bildiriblər. Məhkəmə isə hökm çıxarılarkən bu şəxslərin ifadələrini dəyişməsini şahidlərə kənar şəxslərin təsir göstərmələrinin nəticəsi kimi qiymətləndirib.

Silahların tapıldığı iddia edilən D.Səmədovun çalışdığı mağazada axtarış barədə tərtib edilmiş protokolda hal şahidi kimi Rasim Muxtar oğlu Güloğlanov göstərilsə də, məhkəmədə bu şəxsin adının əslində Taleh Rasim oğlu Piroğlanov olduğu bilinib. Hal

şahidi Həzrət Əliyev isə axtarış protokolunu axtarış aparılan yerdə deyil, polis bölməsində imzaladığını bildirib, polis şöbəsinə, ümumiyyətlə, niyə getdiyini izah edə bilməyib. F.Məmmədrzayevlə D.Səmədovun Qubadakı məsciddə söhbətlərini eşitdiyi iddia edən şahid İlham Şərafəddinov isə məhkəmə zalında F.Məmmədrzayevi tanımayıb, bu söhbətləri eşitdiyini iddia edən başqa bir şahid Natiq Məmmədov istintaqa ifadə verərkən hərbi biletini təqdim edib, şəxsiyyət vəsiqəsinin isə olmadığını bildirib. Bu, şahidin şəxsiyyəti ilə bağlı sual yaratsa da, məhkəmə buna əhəmiyyət verməyib. Özünü dindar kimi qələmə verən və mütəmadi şəkildə Qubada məscidə getdiyini deyən şahid dinlə bağlı adi suallara, məsələn, namazın neçə rükətdən ibarət olduğunu, Ramazan ayının nə olduğunu bilməyib.

M.Səmədovun və həbs edilən başqa şəxslərin Azərbaycan dövləti, milli maraqları, mənafeyi əleyhinə fəaliyyətini göstərən və İran xüsusi xidmət orqanları və ya başqa qurumlarla cinayətkar əlaqədə olmasını təsdiqləyən hər hansı sübut cinayət işinin materiallarında yoxdur.

Həbs edilən zaman səhhətində ciddi problemləri olan V.Abdullayev saxlanma şəraiti daha ağır olan 12 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsinə köçürülüb. Özünün və vəkillərinin onun burada qala bilməməsi və səhhətinin daha da ağırlaşması ilə bağlı dəfələrlə müraciət etməsinə baxmayaraq, V.Abdullayev azadlığa buraxılmayıb. Nəticədə, o, 2012-ci ilin iyulunda Penitensiar Xidmətin Müalicə Müəssisəsində ölüb.

Səhhətində ciddi problemləri olan Rufulla Axundzadə 2013-cü ilin mayında kəskin miokard infarktı keçirib, onun azadlığa buraxılmasının zəruriliyi ilə bağlı dəfələrlə müraciət edilsə də buna əhəmiyyət verilməyib. R.Axundzadə səhhətindəki problemlərə görə dəfələrlə Penitensiar Xidmətin Müalicə Müəssisəsinə köçürülüb.

Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi bu iş üzrə verilmiş şikayəti icraata götürüb.

2014-cü ilin oktyabrında M.Səmədov saxlandığı 11 saylı CM-dən 12 saylı CM-ə köçürülüb, orada karserə salınıb. Qaradağ Rayon Məhkəməsi M.Səmədovun 2 il müddətinə Qobustan Qapalı Həbsxanasına göndərilərək cəzasını orada çəkməsi barədə 09 oktyabr 2014-cü ildə qərar çıxarıb. O, 28 noyabr 2016-cı ildə yenidən 12 saylı cəzaçəkmə müəssisəsinə qaytarılıb. Amma orada M.Səmədova bir neçə dəfə kars cəzası veriləndən sonra həbsxana rəisi Rauf Məmmədov onun Qobustan Qapalı Həbsxanasına köçürülməsi ilə bağlı Qaradağ Rayon Məhkəməsinə təqdimat yazıb. Qaradağ Rayon Məhkəməsinin 14 iyun 2017-ci il tarixli qərarı ilə M.Səmədov cəzasının 3 ilini çəkmək üçün yenidən Qobustan Qapalı Həbsxanasına göndərilib. Bakı Apellyasiya Məhkəməsi 17 iyul 2017-ci il, Ali Məhkəmə 06 dekabr 2017-ci il tarixlərdə bu qərarı qüvvədə saxlayıb.

---

54. Dəyanət Ələsgər oğlu SƏMƏDOV

Saxlanma tarixi: 08 yanvar 2011-ci il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1 *(qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs, mütəşəkkil dəstə və ya cinayətkar birlik (cinayətkar təşkilat) tərəfindən cinayətə hazırlıq)*, 28, 214.2.3 *(odlu silahdan və silah qismində istifadə olunan predmetlərdən istifadə etməklə cinayətə hazırlıq)* və 228.3-cü *(qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı (yivsiz odlu ov silahı və həmin silah üçün döyüş sursatı istisna olmaqla),*

partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və ya gəzdirmə) maddələri

Cəzasının müddəti: 10 il

Saxlandığı yer: 12 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

55. Firdovsi Teymur oğlu MƏMMƏDRZAYEV

Saxlanma tarixi: 12 yanvar 2011-ci il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1-ci *(qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs, mütəşəkkil dəstə və ya cinayətkar birlik (cinayətkar təşkilat) tərəfindən cinayətə hazırlıq)*, 28, 214.2.3-cü *(odlu silahdan və silah qismində istifadə olunan predmetlərdən istifadə etməklə cinayətə hazırlıq)* və 228.3-cü *(qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı (yivsiz odlu ov silahı və həmin silah üçün döyüş sursatı istisna olmaqla), partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və ya gəzdirmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 10 il

Saxlandığı yer: 1 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

56. Mövsüm Mərdan oğlu SƏMƏDOV

Saxlanma tarixi: 20 yanvar 2011-ci il

İttiham: Cinayət Məcəlləsinin 28, 214.2.1 *(qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs, mütəşəkkil dəstə və ya cinayətkar birlik (cinayətkar təşkilat) tərəfindən cinayətə hazırlıq)*, 28, 214.2.3 *(odlu silahdan və silah qismində istifadə olunan predmetlərdən istifadə etməklə cinayətə hazırlıq)*, 228.3 *(qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı (yivsiz odlu ov silahı və həmin silah üçün döyüş sursatı istisna olmaqla), partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və ya gəzdirmə)* və 278-ci *(Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına zidd olaraq hakimiyyətin zorla ələ keçirilməsinə, yaxud hakimiyyətin zorla saxlanılmasına, habelə dövlətin konstitusiya quruluşunun zorla dəyişdirilməsinə yönələn hərəkətlər)* maddələri

Cəzasının müddəti: 12 il

Saxlandığı yer: Qobustan Qapalı Həbsxanası

---

57. Ruhulla Höcətullah oğlu AXUNDZADƏ

Saxlanma tarixi: 21 yanvar 2011-ci il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1 *(qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs, mütəşəkkil dəstə və ya cinayətkar birlik (cinayətkar təşkilat) tərəfindən cinayətə hazırlıq)*, 28, 214.2.3 *(odlu silahdan və silah qismində istifadə olunan predmetlərdən istifadə etməklə cinayətə hazırlıq)*, 228.3 *(qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı (yivsiz odlu ov silahı və həmin silah üçün döyüş sursatı istisna olmaqla), partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və ya gəzdirmə)*, 278 *(Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına zidd olaraq hakimiyyətin zorla ələ keçirilməsinə, yaxud hakimiyyətin zorla saxlanılmasına, habelə dövlətin konstitusiya quruluşunun zorla dəyişdirilməsinə yönələn hərəkətlər)* və 283.1-ci *(milli, irqi, sosial və ya dini nifrət və düşmənçiliyin salınmasına, milli ləyaqətin alçaldılmasına, habelə milli, irqi və ya dini mənsubiyyətindən asılı olaraq vətəndaşların hüquqlarının məhdudlaşdırılmasına və ya üstünlüklərinin müəyyən edilməsinə yönələn hərəkətlər, aşkar surətdə və ya kütləvi informasiya vasitələrindən istifadə olunmaqla törədildikdə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 11 il 6 ay

Saxlandığı yer: 15 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

58. Fəramiz Zeynal oğlu ABBASOV

Saxlanma tarixi: 24 yanvar 2011-ci il

İttiham: CM-in 28, 214.2.1 *(qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs, mütəşəkkil dəstə və ya cinayətkar birlik (cinayətkar təşkilat) tərəfindən cinayətə hazırlıq)*, 28, 214.2.3 *(odlu silahdan və silah qismində istifadə olunan predmetlərdən istifadə etməklə cinayətə hazırlıq)*, 228.3 *(qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı (yivsiz odlu ov silahı və həmin silah üçün döyüş sursatı istisna olmaqla), partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və ya gəzdirmə)* və 278-ci *(Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına zidd olaraq hakimiyyətin zorla ələ keçirilməsinə, yaxud hakimiyyətin zorla saxlanılmasına, habelə dövlətin konstitusiya quruluşunun zorla dəyişdirilməsinə yönələn hərəkətlər)* maddələri

Cəzasının müddəti: 11 il

Saxlandığı yer: 7 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

(4) Digər inanclı fəallar

59. Abgül Neymət oğlu SÜLEYMANOV

Saxlanma tarixi: 12 avqust 2011-ci il

İttiham: CM-in 228.1 *(qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı (yivsiz odlu ov silahı və həmin silah üçün döyüş sursatı istisna olmaqla), partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və ya gəzdirmə), 233 (ictimai qaydanı kobud surətdə pozan və ya hakimiyyət nümayəndəsinin qanuni tələblərinə tabe olmamaqla əlaqədar olan, yaxud nəqliyyatın, müəssisə, idarə və təşkilatın normal fəaliyyətinin pozulmasına səbəb olan hərəkətlərin bir qrup şəxs tərəfindən törədilməsini təşkil etmə və ya bu cür hərəkətlərdə fəal iştirak etmə), 234.1 (satış məqsədi olmadan qanunsuz olaraq narkotik vasitələri və ya psixotrop maddələri şəxsi istehlak miqdarından artıq miqdarda əldə etmə və ya saxlama), 234.4.3 (satış məqsədi ilə qanunsuz olaraq narkotik vasitələri və ya psixotrop maddələri əldə etmə və ya saxlama, hazırlama, istehsal etmə, emal etmə, daşıma, göndərmə, yaxud qanunsuz olaraq narkotik vasitələri və ya psixotrop maddələri satma, külli miqdarda törədildikdə) və 283.2.1-ci (zor tətbiq etməklə və ya zor tətbiq etmə hədəsi ilə milli, irqi, sosial və ya dini nifrət və düşmənçiliyin salınmasına, milli ləyaqətin alçaldılmasına, habelə milli, irqi və ya dini mənsubiyyətindən asılı olaraq vətəndaşların hüquqlarının məhdudlaşdırılmasına və ya üstünlüklərinin müəyyən edilməsinə yönələn hərəkətlər, aşkar surətdə və ya kütləvi informasiya vasitələrindən istifadə olunmaqla törədildikdə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 11 il

Saxlandığı yer: 2 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

İş üzrə qısa arayış: A.Süleymanov Azərbaycanda inanclı fəal və nüfuzlu ruhani kimi tanınır. 2001-ci ildən səyyar şəkildə "Qurani-kərim" və İslam dini üzrə dərslər deyən ruhani 2005-ci ildə "Milli-mənəvi dəyərlər" İctimai Birliyinin yaranmasında yaxından iştirak edib. Elə həmin il Danimarkada Məhəmməd Peyğəmbərin karikaturasının çəkilməsinə etiraz olaraq Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin qarşısında keçirilən aksiyanın fəallarından olub. 2006-2010-cu illər ərzində Beynəlxalq Qüds günü ilə bağlı İsrail Səfirliyi qarşısında keçirilmiş dinc aksiyalarda iştirak edib, 2009-cu ildə Fatimeyi Zəhra məscidinin sökülməsi ilə bağlı İqtisad Məhkəməsinin çıxardığı qərardan sonra Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin qarşısındakı dinc aksiya A.Süleymanovun təşəbbüsü ilə keçirilib. 2009-2010-cu illərdə başqa məscidlərin də sökülməsi ilə bağlı sərt tənqidi çıxışlar edib. 2010-cu ilin sonlarında Təhsil

Nazirliyinin qərarı ilə orta məktəblərdə hicaba qoyulmuş qadağaya etiraz olaraq keçirilmiş hər iki aksiyada iştirak edib, bu qərarın qanunsuz olması ilə bağlı mətbuata açıqlamalar verib. 2011-ci ilin mayında keçirilmiş "Hicaba azadlıq" aksiyasından sonra təqiblərlə üzləşən A.Süleymanov həmin ilin avqustunda həbs olunub.

Avqustun 12-də Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi və Baş Prokurorluq birgə məlumat yayaraq A.Süleymanovun onunla birgə həbs edilən jurnalist Ramin Cahangir oğlu Bayramov və Azərbaycan İslam Partiyasının üzvü Arif Gülsuvar oğlu Qəniyevlə birlikdə Azərbaycan Respublikasına qarşı düşmənçilik fəaliyyəti aparmaqda, xarici dövlətə və onun nümayəndələrinə kömək etməkdə, eləcə də, ölkədə iğtişaşların törədilməsində, ictimai təhlükəsizliyin pozulmasında, insanların itaətsizliyə təhrik edilməsində şübhəli bilindiklərini bildiriblər. Bu məlumatda eyni zamanda bildirilib ki, A.Süleymanov İran İslam Respublikasının Bakıda fəaliyyət göstərən Mədəniyyət Mərkəzinin maliyyə dəstəyi əsasında rəsmi dövlət qeydiyyatı olmayan "Cəfəri" adlı radikal dini qrup yaradaraq ona rəhbərlik edib. Qrupun üzvləri dini radikallığı təşviq edən təbliğatlar aparıb, həmçinin belə ifrat çağırışları, eləcə də dini təfriqəni, məzhəb ayrı-seçkiliyini aşılayan vərəqələrin hazırlanmasını və dindarlar arasında paylanmasını təşkil ediblər. "Cəfəri" adlı radikal dini qrupun apardığı təbliğat işinin genişləndirilməsi məqsədilə www.İslam-Azeri.az internet saytı yaradılıb və ona rəhbərlik Ramin Bayramova tapşırılıb.

Hər üç şəxs barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilib və hər üç şəxslə bağlı birgə istintaq aparılsa da, onların məhkəmələri avqustun 12-də yayılmış məlumata əksi olaraq ayrı-ayrılıqda keçirilib, rayon məhkəmələrinin qərarları ilə Ramin Bayramov və Arif Qəniyev 1 il 6 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edilib (Amnesty International Təşkilatı Ramin Bayramovu vicdan məhbusu kimi tanıyıb; o və Arif Qəniyev indi azadlıqdadırlar), A.Süleymanovun işinə isə Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində baxılıb. Məhkəmə prosesi 2012-ci ilin avqustunda başlayıb, A.Süleymanovun barəsində həbs qətimkan tədbiri ilə bağlı sonuncu qərarı Səbail Rayon Məhkəməsi 06 aprel 2012-ci ildə çıxarıb və bu qərarla A.Süleymanovun həbs müddəti 11 may 2012-ci ilə qədər artırılıb. Bu faktdan aşkar şəkildə görünür ki, A.Süleymanov 3 ay müddətində (2012-ci ilin mayından məhkəmənin başladığı 2012-ci ilin avqust ayına qədər) qanunsuz şəkildə, yəni məhkəmə qərarı olmadan həbsdə saxlanılıb.

*A.Süleymanov Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin 10 avqust 2012-ci il tarixli hökmü ilə **11 il** müddətinə azadlıqdan məhrumetmə cəzasına məhkum edilib. Bakı Apellyasiya Məhkəməsi (sədrlik edən hakim Mirpaşa Hüseynov) 23 yanvar 2013-cü il qərarı ilə, Ali Məhkəmə isə 20 noyabr 2014-cü il tarixli qərarı ilə bu hökmü qüvvədə saxlayıb.*

Məhkəmə istintaqı zamanı A.Süleymanovun üzərindən və evindən tapıldığı iddia edilən narkotik maddənin ona məxsusluğu, üzərindən tapılan narkotik maddənin satış məqsədi olmadan, lakin evindən tapılan narkotik maddənin satış məqsədilə saxlanması ilə bağlı gəlinən nəticənin səbəbləri aşkar olunmayıb. Bundan əlavə, ekspert rəsmi şəkildə A.Süleymanovun narkotik maddə istifadəçisi olmadığı və bundan əziyyət çəkmədiyi ilə bağlı rəy verib. Məhkəmə yalnız Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin əməkdaşlarına, həmçinin ziddiyyətli ifadələr verən və məsələnin mahiyyətindən xəbərsiz olan hal şahidlərinə inanıb, əlavə araşdırmalarda maraqlı olmayıb. A.Süleymanova qarşı irəli sürülmüş ittihamlardan biri həbsindən 8 ay əvvəl,

yəni 10 dekabr 2010-cu ildə Təhsil Nazirliyinin qarşısında dinc şəkildə keçirilmiş orta məktəblərdə hicab qadağasına qarşı aksiya ilə bağlıdır. Həmin aksiya nəticəsində polis onlarla inanclı şəxsi həbs etsə də, onların çoxu sonradan sərbəst buraxılıb, bir neçə nəfər isə inzibati qaydada həbs edilib, heç kim cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməyib. Bu aksiyaya görə A.Süleymanovun ittiham edilməsi onun həm məhz fəallığına görə təqib olunduğunu, həm də ona qarşı ittihamın saxtalığını sübut edir. A.Süleymanova qarşı irəli sürülmüş zor tətbiq etməklə və ya zor tətbiq etmək hədəsi ilə milli, sosial, dini nifrət və düşmənçilik salma ittihamı onun həbsindən 9 ay qabaq, yəni 2010-cu ilin noyabrında keçirilmiş dini məclisdəki çıxışı ilə bağlıdır. A.Süleymanov həmin çıxışında məscidlərin sökülməsini və orta məktəblərdə hicab qadağasını sərt tənqid edib, buna qarşı etiraz aksiyalarının keçirilməsinin zəruriliyini vurğulayıb. Bu çıxışı məclisdə iştirak edən şəxslər videoya çəkib və sonradan sosial şəbəkələrdə yayılıb. İstintaq aksiya etməyə çağırışı zor tətbiqinə çağırış kimi qiymətləndirib, dövlət qurumundan verilən ekspert rəyini mötəbər sübut kimi qəbul edib.

MTN və Baş Prokurorluğun 12 avqust 2011-ci il tarixli birgə məlumatında qeyd edilən məsələlər, xüsusən cinayətkar qrupun yaradılması, bu qrupun İrandan təlimatlar alması, R.Bayramovun baş redaktoru olduğu saytın fəaliyyəti və s. kimi məsələlərə nə istintaq zamanı, nə də məhkəmədə toxunulub. Bu fakt da A.Süleymanovun siyasi sifarişlə həbs edildiyini göstərir (bu məlumat hazırda da MTN-nin rəsmi veb-səhifəsində qalıb[47]).

A.Süleymanov ilkin olaraq, 13 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsinə köçürülsə də, o, dərhal karserə salınıb və Cəzaçəkmə Müəssisəsinin rəhbərliyi A.Süleymanovun burada daxili nizam-intizam qaydalarını pozması ilə bağlı təqdimatlar hazırlayıb. Məhz bu təqdimatlar əsasında Qaradağ Rayon Məhkəməsinin hakimi Fuad Həsənov 24 aprel 2013-cü ildə (A.Süleymanov cəzaçəkmə müəssisəsinə köçürüləndən 1 ay sonra) ruhaninin 6 ay müddətinə ağır saxlanma şəraiti olan Qobustan Qapalı Həbsxanasına köçürülməsi barədə qərar qəbul edib. Bakı Apellyasiya Məhkəməsi qərarı qüvvədə saxlasa da, Ali Məhkəmə Apellyasiya Məhkəməsinin qərarını ləğv edib və şikayətə yenidən baxılması üçün Apellyasiya Məhkəməsinə göndərib. Bakı Apellyasiya Məhkəməsi 10 yanvar 2014-cü il tarixli qərarı ilə şikayəti yenidən təmin etməyib. Amma Qaradağ Rayon Məhkəməsinin A.Süleymanovun Qobustan Qapalı Həbsxanasında çəza çəkmək üçün göstərdiyi müddət bitdiyindən o, Qobustan Qapalı Həbsxanasına deyil, yenidən 13 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsinə göndərilib. 13 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsinin rəhbərliyi onun qapalı rejimli cəzaçəkmə müəssisəsinə köçürülməsi üçün yenidən Qaradağ Rayon Məhkəməsinə təqdimat yazıb. Qaradağ Rayon Məhkəməsinin 5 dekabr 2014-cü il tarixli qərarı ilə A. Süleymanov ciddi rejimli 8 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsinə köçürülüb. 2018-ci ilin iyulunda o, barəsində seçilmiş ciddi rejimli cəzanın vaxtı bitdiyindən gücləndirilmiş ümumi rejimli 2 saylı Cəza Çəkmə Müəssisəsinə köçürülüb.

---

[47] http://bit.ly/1hiq3vA

60. Sərdar Akif oğlu BABAYEV

Saxlanma tarixi: 22 fevral 2017-cı il

İttiham: CM-in 168-1.3.1-ci *(islam dininə aid ayin və mərasimlərin xaricdə dini təhsil almış Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı tərəfindən aparılması, təkrar törədildikdə)* maddəsi

Cəzasının müddəti: 3 il

Saxlandığı yer: 17 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

İş üzrə qısa arayış: S.Babayev (Hacı Sərdar) Azərbaycanın və qonşu ölkələrin dini cameəsində tanınmış və hörmət edilən dindarlardan biridir. Masallı rayonunda yaşayan S.Babayev 2010-cu ildən məktəblərdə hicaba qoyulan qadağaya etiraz edən şəxslərdən biri olub, o cümlədən bu qadağaya etirazlarda iştirak edib, hakimiyyəti sərt tənqid edən dindarların həbsi zamanı bu addımlarına görə hakimiyyəti tənqid edib.

Bununla belə əsas işi ruhani olaraq yaşadığı regionda dini ayinləri aparmaqdan ibarət olub. Onun həbsi üçün də məhz bu amildən istifadə edilib. Belə ki, S.Babayevin təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilməsi barədə Masallı rayon Polis Şöbəsinin müstəniqi Sahil Alıyevin 22 fevral 2012-ci il tarixli qərarında da bu fakt qeyd edilir: 04.11.2016-cı ildə Masallı şəhər Cümə məscidinin həyətində heç bir rəsmi razılıq olmadan xütbə oxumuş və cümə namazına rəhbərlik edib. Qərarda Babayevin İranda 1991-ci ildə dini təhsil alması da qeyd edilib.

Lakin müstəntiq Babayevin Azərbaycanda da dini təhsil aldığını, ona qarşı irəli sürülmüş maddənin cinayət qanunvericiliyinə 2016-cı ilin mayında əlavə edildiyini və buna görə bu maddənin 2016-cı ilin mayından əvvəl xaricdə dini təhsil almış şəxslərə şamil edilib-edilməməsini araşdırmayıb. S.Babayevin ittiham edildiyi maddə az ağır cinayətlər kateqoriyasına aid edilsə də, onun dərhal həbs edilməsi üçün məhkəməyə təqdimat verilib və Masallı Rayon Məhkəməsi həmin gün araşdırma aparmadan Babayevi həbs edib. Şirvan Apellyasiya Məhkəməsi də sonradan bu qərarı qüvvədə saxlayıb.

*S.Babayev Masallı Rayon Məhkəməsinin (hakim Anar Alməmmədov) 03 iyul 2017-ci il tarixli hökmü ilə **3 il** müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Şirvan Apellyasiya Məhkəməsi (sədrlik edən Rafiq Cəfərov) 25 sentyabr 2017-ci ildə bu hökmü dəyişdirmədən qüvvədə saxlayıb.*

E. ÖMÜRLÜKLƏR

Keçmiş Xüsusi Təyinatlı Polis Dəstəsinin (XTPD) üzvləri

Xüsusi Təyinatlı Polis Dəstəsi (XTPD) 1988-ci ildən Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsində başlanan separatçı hadisələr və nəticədə 90-cı illərin əvvəllərində Sovet İttifaqının dağılması nəticəsində müstəqillik qazanmış Azərbaycan və Ermənistan arasında başlayan müharibəyə görə bu dəstənin komandiri Rövşən Cavadovun rəhbərliyi altında hərbi əməliyyatlarda iştirak edib. Münaqişə zamanı ilkin döyüşlərdən sonra R.Cavadova polkovnik rütbəsi verilib və onun rəhbərlik etdiyi hərbi birləşmə XTPD adını alıb. 1991-ci ildə müharibədə göstərdikləri qəhrəmanlığa görə bir sıra XTPD-çiyə Milli Qəhrəman adı verilib. 1993-cü ildə hakimiyyətə gəlməsində misilsiz rol oynadığına görə keçmiş prezident Heydər Əliyev (hazırkı Prezident İlham Əliyevin atası) R.Cavadovu daxili işlər nazirinin müavini təyin edib, XTPD isə nazirliyin tərkibində saxlanılıb. Siyahıda adı olan E.Əmiraslanov XTPD-nin Qazax bölməsinin komandiri təyin olunub. Bununla belə, bir müddətdən sonra Rövşən Cavadovla Heydər Əliyev arasında ciddi fikir ayrılığı yaranıb və getdikcə dərinləşməyə başlayıb. 1995-ci ilin yanvarında E.Əmiraslanov və Qazax XTPD-çiləri rayonun Şıxlı kəndindən Ermənistan ərazisinə neft keçirilməsinin qarşısını alıb, 22 neft çənini Qazax rayon Polis Şöbəsinə təhvil verib və bununla bağlı E.Əmiraslanov dövlət televiziyasında çıxış edərək neft keçirmək istəyən şəxslərin tutulmamasına görə tənqidi fikirlər səsləndirib. Məhz bundan sonra XTPD-çilərlə Heydər Əliyev arasında ziddiyyətlər açıq mübarizə müstəvisinə keçib. 1995-ci il martın 13-də XTPD-nin Qazax bölməsinə hücum olub və qanlı döyüş baş verib. Martın 14-də daxili işlər naziri Ramil Usubov (hazırda da bu vəzifəni daşıyır) XTPD-nin buraxılması və 3 gün ərzində silahların təhvil verilməsi barədə əmr imzalayıb. Bununla belə martın 16-dan 17-ə keçən gecə XTPD-nin Bakıdakı qərargahı ətrafında XTPD-çilərlə daxili qoşunlar arasında silahlı toqquşma baş verib, nəticədə XTPD-nin rəisi Rövşən Cavadov aldığı güllə yaraları nəticəsində Daxili İşlər Nazirliyinin hospitalında ölüb.

Bundan sonra ölkə boyu XTPD üzvlərinin həbsi başlayıb. Həbs edilən və sonradan azadlıqdan məhrum edilən çoxsaylı XTPD-çilərə qarşı qiyam ittihamı ilə yanaşı müxtəlif illərdə törədilmiş səs-küylü qətllərin törədilməsi ittihamları da irəli sürülüb. Azadlıqdan məhrum edilən XTPD-çilər ya həbsxanalarda ölüb, ya da sonrakı illərdə siyasi və ya ehtimal edilən siyasi məhbuslar qismində bir qayda olaraq əfv vasitəsilə azadlığa buraxılıb. Sonuncu dəfə əfv fərmanı ilə XTPD üzvü olmuş Şəmsi Abdullayev 2012-ci ilin dekabrında azadlığa buraxılıb. Bununla belə, bir neçə XTPD-çi hələ də həbsdə saxlanılır.

Məhbusların üzərinə qoyulmuş ittihama əsasən, E.Əmiraslanovun tapşırığı ilə Səfa Poladov və Arif Kazımov Qazax rayonunda yerləşən "Akasiya" restoranında Qazax rayon Polis Şöbəsinin rəisini və Qazax-Ağstafa rayonları üzrə MTN idarəsinin rəisini öldürüblər. Hər 3 məhbus vətənə xəyanət maddəsi ilə təqsirli bilinərək ölüm cəzasına məhkum edilsələr də, bu ittihamın mahiyyətini nə istintaq, nə də məhkəmə sübut edib. Daha sonra E.Əmiraslanov Xüsusi İdarənin rəisi Şəmsi Rəhimovun və Milli Məclisin sədr müavini Afiyəddin Cəlilovun qətlində iştirakçılıqda da ittiham edilib.

Məhkəmə iclaslarında Qazax rayonunda baş vermiş hadisə ilə bağlı ittiham sübuta yetirilməyib, ölən şəxslərin yaxınları həbs edilənlərə qarşı heç bir şikayət və

tələblərinin olmadığını, bu adamların onların yaxın qohumlarını öldürmədiklərini, onların Ermənistana neft keçirilməsi ilə bağlı istintaqla əlaqədar öldürüldüyünü bildiriblər.

Bununla belə, E.Əmiraslanov, A.Kazımov və S.Poladov Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin 28 noyabr 1997-ci il tarixli qərarı ilə Azərbaycan SSR-nin 08 dekabr 1960-cı il tarixli qanunu ilə təsdiq edilmiş Cinayət Məcəlləsinə əsasən ***ölüm cəzasına*** məhkum ediliblər. Ərizəçilər məhkum edilən vaxt onların hökmündən apellyasiya şikayətinin verilməsi qanunla nəzərdə tutulmurdu. Bundan əlavə, E.Əmiraslanov Ali Məhkəmənin 22 sentyabr 2000-ci il tarixli qərarı ilə ***15 il*** müddətinə azadlıqdan məhrum edilib və həmin qərara əsasən, onun əvvəlki ömürlük azadlıqdan məhrumetmə cəzası (ölüm cəzası bu cəza ilə əvəz edilmişdi) saxlanılıb.

Fransada yaşayan və siyasi sığınacaq alan MTN-nin keçmiş əməkdaşı Ramin Nağıyev 2010-2011-ci illərdə mətbuata verdiyi açıqlamalarında və yazılarında, XTPD-çilərin ittiham edildiyi qətlləri onların deyil, 2005-ci ildə həbs edilmiş DİN-nin Baş Cinayət Axtarış İdarəsinin sabiq baş əməliyyat müvəkkili Hacı Məmmədov və onun dəstəsinin törətdiyini bildirib. R.Nağıyev Şəmsi Rəhimov və Afiyəddin Cəlilovun qətli ilə bağlı istintaq qrupunun üzvlərindən biri olub və 1995-ci ildə heç bir səbəb göstərilmədən istintaqdan kənarlaşdırılıb[48]. R.Nağıyevin bəyanatları rəsmi şəkildə təkzib edilməyib.

Ömürlük azadlıqdan məhrumetmə cəzasının tətbiqi mübahisəlidir

10 fevral 1998-ci ildə Azərbaycanda ölüm cəzasının ləğv olunması ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının Cinayət, Cinayət-Prosessual və İslah-Əmək Məcəllələrinə dəyişikliklər və əlavələr edilməsi haqqında Milli Məclis Qanun qəbul edib. Qanunun 4-cü bəndində göstərilir ki, bu Qanun qüvvəyə mindiyi günədək ölüm cəzasına məhkum olunmuş şəxslərin cəzası ömürlük azadlıqdan məhrumetmə cəzası ilə əvəz edilsin. Faktiki olaraq ölüm cəzası həmin dövr üçün heç bir qanunvericilik aktında mövcud olmayan cəza növü ilə əvəz edilib.

1995-ci ilin noyabr ayının 12-də qəbul edilmiş Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 147-ci maddəsinə əsasən Konstitusiyasının ölkə ərazisində ən yüksək hüquqi qüvvəsi var. Konstitusiya birbaşa hüquqi qüvvəyə malikdir və Azərbaycanın qanunvericilik sisteminin əsasıdır. Konstitusiyanın 149-cu maddəsinin 7-ci hissəsinə əsasən fiziki və hüquqi şəxslərin hüquqi vəziyyətini yaxşılaşdıran, hüquq məsuliyyətini aradan qaldıran və ya yüngülləşdirən normativ hüquqi aktların qüvvəsi geriyə şamil edilir. Başqa normativ hüquqi aktların qüvvəsi geriyə şamil edilmir. XTPD-çilərin məhkum olunduqları Cinayət Məcəlləsinin 23-cü maddəsinə əsasən ölüm cəzası bağışlama qaydasında azadlıqdan məhrumetmə ilə əvəz edildikdə, azadlıqdan məhrumetmə 15 ildən çox müddətə, lakin 20 ildən çox olmayaraq təyin edilə bilərdi.

Göründüyü kimi, ölüm cəzasının ömürlük azadlıqdan məhrumetmə cəzası ilə əvəzlənməsi XTPD-çilərin məhkum olunduğu Azərbaycan SSR-nin 08 dekabr 1960-cı il tarixli qanunu ilə təsdiqlənmiş Cinayət Məcəlləsi ilə nəzərdə tutulmuş alternativ cəzalara nisbətdə onların hüquqi vəziyyətlərini ağırlaşdırır. Belə ki, Azərbaycan SSR-in 08 dekabr 1960-cı il tarixli qanunu ilə təsdiq edilmiş Cinayət Məcəlləsində ölüm

48 http://bit.ly/1f0C3kt

cəzası hər hansı bir formada ləğv edildikdə (bağışlandıqda, əfv edildikdə) həmin cəza 15 ildən çox, lakin 20 ildən çox olmayan azadlıqdan məhrumetmə cəzası ilə əvəz oluna bilərdi. Deməli, Azərbaycan SSR-nin 08 dekabr 1960-cı il tarixli qanunu ilə təsdiq edilmiş Cinayət Məcəlləsində ölüm cəzasının alternativi cəza 15 ildən çox, lakin 20 ildən çox olmayan azadlıqdan məhrumetmə cəzası olub. Yəni 1998-ci ildə ölüm cəzası maksimum 20 il müddətinə azadlıqdan məhrumetmə cəzası ilə dəyişdirilməli idi.

Konstitusiyanın 149-cu maddəsinin 7-ci hissəsinə əsasən, Milli Məclis 10 fevral 1998-ci il tarixli qanunla ölüm cəzasına məhkum olunan şəxslərin cəzasını ömürlük azadlıqdan məhrumetmə cəzası ilə əvəz edə bilməzdi. Çünki 10 fevral 1998-ci il tarixli qanun XTPD-çilərin məhkum olunduqları Azərbaycan SSR-nin 08 dekabr 1960-cı il tarixli Qanunu ilə təsdiq edilmiş Cinayət Məcəlləsində nəzərdə tutulanlara əsasən məhbusların hüquqi vəziyyətlərini ağırlaşdırıb.

Bundan başqa, XTPD-çilərin ölüm cəzasını ömürlük azadlıqdan məhrumetmə cəzası ilə əvəz edən 10 fevral 1998-ci il tarixli qanun yeni Cinayət Məcəlləsinin qüvvəyə minməsi ilə 01 sentyabr 2000-ci ildən qüvvədən düşüb. Hazırda XTPD-çilərin ölüm cəzasının ömürlük azadlıqdan məhrumetmə cəzası ilə əvəz olunması barədə qanun qüvvədən düşdüyündən onların ömürlük azadlıqdan məhrumetmə cəzası çəkməyə məcbur edilməsi qanunsuzdur. Çünki 10 fevral 1998-ci il tarixli Qanunun özü artıq qüvvədən düşüb.

Avropa Şurası da ömürlüklərdən 3-nü siyasi məhbus sayır

Azərbaycan və Ermənistan 2001-ci il yanvarın 25-də Avropa Şurasının (AŞ) üzvü olduqdan bir neçə gün sonra – yanvarın 31-də AŞ Nazirlər Komitəsinin Baş Katibi Valter Şvimmerin Azərbaycanda siyasi məhbus olduğu ehtimal edilən 716 nəfərlik siyahının araşdırılması üçün 3 müstəqil ekspert təyin etməsi ilə bağlı təşəbbüsünü təsdiqləyib. 2001-ci ilin fevralında Baş Katib bu ekspertləri təyin edib. Ekspertlər 2001-ci ilin iyulunda Azərbaycan və Ermənistanda ehtimal edilən siyasi məhbuslarla bağlı araşdırmalarının nəticələrini əks etdirən hesabat hazırlayaraq yayıblar. Bu hesabatın 19-cu bəndində ekspertlər qrupunun siyasi məhbus hesab etdiyi və etmədiyi 23 şəxsin siyahısı (vaxt məhdudiyyəti və zəruri informasiyalar olmadığından yalnız bu qədər iş araşdırılıb) verilib ki, E.Əmiraslanov və A.Kazımov burada yer alıb və onlar siyasi məhbus sayılıb[49]. Avropa Şurasının Parlament Assambleyası 2002-ci il yanvarın 24-də “Azərbaycanda siyasi məhbuslar” adlanan 1272 saylı Qətnamə qəbul edib və həmin Qətnamənin 10-cu bəndində AŞ PA Azərbaycan hakimiyyətini digər siyasi məhbuslar kimi E.Əmiraslanov və A.Kazımovu azad etməyə çağırıb[50].

Yeni mandatı üzrə fəaliyyətini davam etdirən müstəqil ekspertlər 12 may 2003-cü ildə hazırladıqları rəydə Ş.Poladovun da siyasi məhbus olduğu qənaətinə gəliblər[51]. AŞ PA 27 yanvar 2004-cü ildə “Azərbaycanda siyasi məhbuslar” adlanan 1359 saylı Qətnamə qəbul edib və bu sənəddə müstəqil ekspertlərin siyasi məhbus kimi tanınan şəxslərin azadlığa buraxılmasına çağırışı yer alıb[52]. AŞ PA 31 may 2005-ci ildə 1359 saylı Qətnamənin davamı olaraq hesabat qəbul edib və bu sənədin 26-cı bəndində

[49] http://bit.ly/1hEhLL3
[50] http://bit.ly/1h3hjoL
[51] http://bit.ly/P93b7e
[52] http://bit.ly/1dUqbwR

müstəqil ekspertlərin müəyyən etdiyi 3 siyasi məhbus – E.Əmiraslanov, A.Kazımov və Ş.Poladovun hələ də həbsdə qaldığı vurğulanıb və bundan narahatlıq bildirilib[53]. AŞ PA-nın sonrakı sənədlərində də hər 3 şəxsin siyasi məhbus olduğu vurğulanıb.

Müstəqil ekspertlər qrupunun siyasi məhbus hesab etmədiyi şəxslərin böyük hissəsi müxtəlif illərdə azadlığa buraxılıb. Ömürlük azadlıqdan məhrum edilmiş başqa XTPD-çilər Dəyanət Kərimovun və keçmiş Baş Nazir Surət Hüseynovun dayısı oğlu Kəramət Kərimovun cəzaları əfv fərmanı ilə 25 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilmə ilə əvəzlənsə də, bu münasibət E.Əmiraslanova, A.Kazımova və Ş.Poladova göstərilməyib.

Hər üç məhbus Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinə müraciət ediblər, səhhətlərində ciddi problemləri var, E.Əmiraslanov epilepsiya xəstəliyindən əziyyət çəkir, bir dəfə əməliyyat olunub. A.Kazımov başından, Ş.Poladov isə belindən əməliyyat olunub.

61. Elçin Səməd oğlu ƏMİRASLANOV

Saxlanma tarixi: 10 dekabr 1996-cı il

İttiham: 1960-cı il CM-in 57 *(vətənə xəyanət); 57-1-ci maddənin 2-ci hissəsi (Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrindən və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş digər silahlı birləşmələrdən Azərbaycan xalqına və ya konstitusiyalı dövlət orqanlarına qarşı istifadə etmə, ağır nəticələrə səbəb olduqda); 15 (cinayətə hazırlıq və cinayətə sui-qəsd), 59-cu maddəsinin 1-ci hissəsi (dövlət xadimini və ya ictimai xadimini yaxud hakimiyyət nümayəndəsini siyasi niyyətlərlə öldürmə); 17 (iştirakçılıq), 59-cu maddəsinin 1-ci hissəsi (dövlət xadimini və ya ictimai xadimini yaxud hakimiyyət nümayəndəsini siyasi niyyətlərlə öldürmə); 15 (cinayətə hazırlıq və cinayətə sui-qəsd), 17 (iştirakçılıq), 59 (dövlət xadimini və ya ictimai xadimini yaxud hakimiyyət nümayəndəsini siyasi niyyətlərlə öldürmə); 70 (dövlət müəssisələrinə, idarələrinə, təşkilatlarına və ya ictimai müəssisələrə, idarələrə, təşkilatlara, yaxud ayrı-ayrı şəxslərə basqın etmə məqsədilə silahlı bandalar təşkil etmə, habelə belə bandalarda və onların etdikləri basqınlarda iştirak etmə); 70-2-ci maddənin 1-ci hissəsi (qanunvericilikdə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələr və ya qruplar yaratma, eləcə də onların yaradılmasında və fəaliyyətində iştirak etmə, onları silahla, döyüş sursatı ilə, partlayıcı maddələrlə, hərbi texnika ilə, yaxud əsgəri ləvazimatla təchiz etmə); 70-2-ci maddənin 3-cü hissəsi (adamların həlak olmasına və ya başqa ağır nəticələrə səbəb olan qanunvericilikdə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələr və ya qrupların tərkibində dövlət və ya ictimai müəssisələrə, idarələrə, təşkilatlara, yaxud ayrı-ayrı şəxslərə basqın etmə); 71 (qaçaqmalçılıq, yəni malların və ya sair qiymətli şeylərin xüsusi saxlanc yerlərində gizlədilməsilə, yaxud gömrükxana sənədlərindən və başqa sənədlərdən aldatma yolu ilə istifadə etməklə, ya külli miqdarda, ya da kontrabanda ilə məşğul olmaq üçün təşkil olunmuş bir dəstə şəxs tərəfindən, ya qulluq mövqeyindən istifadə etməklə vəzifəli şəxs tərəfindən qanunsuz olaraq Azərbaycan Respublikası dövlət sərhədindən*

[53] http://bit.ly/1gJUxIg

keçirilməsi, habelə partlayıcı, bihuşedici, güclü təsir edən və zəhərləyici maddələrin, silah və döyüş sursatı, hərbi ləvazimatın qaçaqmalçılığı); 15 (cinayətə hazırlıq və cinayətə sui-qəsd), 17 (iştirakçılıq), 94-cü maddənin 3-cü bəndi (zərər çəkmiş şəxsi öz qulluq və ya ictimai vəzifəsini yerinə yetirməsilə əlaqədar öldürmə); 95 *(CM-in 94-cü maddəsində göstərilən ağırlaşdırıcı əlamətlər (tamah, xuliqanlıq, zərər çəkmiş şəxsi öz qulluq və ya ictimai vəzifəsini yerinə yetirməsilə əlaqədar öldürmə, iki və ya bir neçə şəxsi öldürmə, müqəssir üçün aşkar surətdə hamilə vəziyyətində olan qadını öldürmə, xüsusi amansızlıqla və ya bir çox şəxsin həyatı üçün təhlükəli olan üsulla adamöldürmə, başqa cinayəti gizlətmə və ya onun edilməsini yüngülləşdirmə məqsədilə, habelə zorlamaqla əlaqədar adamöldürmə, xüsusi təhlükəli residivist tərəfindən, yaxud əvvəllər qəsdən adam öldürmüş olan şəxs tərəfindən adamöldürmə) olmadan qəsdən adamöldürmə);* 120-ci maddənin 2-ci hissəsi *(zərər çəkən şəxsin həyatı və ya səhhəti üçün təhlükəli üsulla və ya ona fiziki iztirab verməklə azadlıqdan məhrumetmə);* 145-ci maddənin 2-ci hissəsinin 1, 2, 5 və 6-cı bəndləri *(qabaqcadan əlbir olan bir dəstə şəxs tərəfindən, silah və ya silah kimi istifadə olunan digər predmetlər işlətməklə, dövlət əmlakına və ya ictimai əmlaka və ya vətəndaşların şəxsi əmlakına sahib olmaq məqsədilə əvvəllər quldurluq etmiş, yaxud banditizm etmiş şəxs tərəfindən edilən, zərər çəkənə külli miqdarda zərər vuran quldurluq, yəni vətəndaşların şəxsi əmlakına sahib olma məqsədilə hücuma məruz qalmış şəxsin həyatı və ya səhhəti üçün təhlükəli zorakılıqla və ya belə zorakılıq tətbiq ediləcəyi hədəsi ilə bağlı olan basqın);* 146 *(hədə-qorxu ilə tələb etmə, yəni zərər çəkən şəxsin və ya onun yaxın adamlarının şəxsiyyəti üzərində zor göstərmə, onların haqqında rüsvayedici məlumat yayma və ya onların əmlakını tələf etmə hədəsi ilə vətəndaşların şəxsi əmlakını və ya əmlaka olan hüququnu və ya əmlak xarakteri daşıyan hər hansı hərəkətlər etməsini tələb etmə);* 194-cü maddənin 1-ci hissəsi *(hüquq verən və ya vəzifələrdən azad edən rəsmi sənədləri hazırlama, saxtalaşdırma, satma və ya saxtalaşdırılmış sənədlərdən bilə-bilə istifadə etmə, habelə saxta sənədlər tərtib etmə məqsədilə dövlət müəssisələrinin, idarələrinin, təşkilatlarının və ya ictimai müəssisələrin, idarələrin, təşkilatların saxta ştamplarını, möhürlərini və ya blanklarını hazırlama, satma və ya əldə etmə), 207-ci maddənin 2-ci hissəsi (qərəzli xuliqanlıq, yəni öz məzmununa görə müstəsna dərəcədə həyasızlıq və ya xüsusi azğınlıqla fərqlənən, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə və ya ictimai qaydanı qorumaq vəzifəsini yerinə yetirən ictimaiyyət nümayəndəsinə, yaxud da xuliqanlıq hərəkətlərini dəf edən başqa vətəndaşlara müqavimət göstərməklə əlaqədar olan, habelə əvvəllər xuliqanlıq üstündə məhkum olunmuş şəxs tərəfindən edilən hərəkətlər);* 207-ci maddənin 3-cü hissəsi *(odlu silah, yaxud bıçaq, beşbarmaq və ya digər soyuq silah, habelə bədənə xəsarət yetirmək üçün xüsusi düzəldilmiş başqa şeylər işlətmə və ya işlətməyə cəhd göstərmə ilə törədilən xuliqanlıq);* 220-ci maddəsinin 1-ci hissəsi *(müvafiq icazə olmadan odlu silah (yivsiz lüləli ov tüfəngindən başqa), döyüş sursatı və ya partlayıcı maddələr gəzdirmə, saxlama, əldə etmə, hazırlama və ya satma);* 220-ci maddəsinin 2-ci hissəsi *(milli geyim ləvazimatı hesab olunan hallar istisna edilməklə xəncər, fin bıçağı və sair soyuq silahı müvafiq icazə olmadan gəzdirmə, hazırlama və ya satma);* 220-1-ci maddəsinin 3-cü hissəsi *(odlu silahın (yivsiz lüləli ov silahından başqa), döyüş sursatının və ya partlayıcı maddələrin quldurcasına basqın yolu ilə, yaxud xüsusi təhlükəli residivist tərəfindən oğurlanması)*

Cəzasının müddəti: Ömürlük azadlıqdan məhrumetmə

Saxlandığı yer: Qobustan Qapalı Həbsxanası

62. Arif Nazir oğlu KAZIMOV

Saxlanma tarixi: 10 dekabr 1996-cı il

İttiham: 1960-cı il tarixli CM-in 57 *(vətənə xəyanət);* 59-cu maddəsinin 1-ci hissəsi *(dövlət xadimini və ya ictimai xadimini yaxud hakimiyyət nümayəndəsini siyasi niyyətlərlə öldürmə);* 15 *(cinayətə hazırlıq və cinayətə sui-qəsd),* 59-cu maddəsinin 1-ci hissəsi *(dövlət xadimini və ya ictimai xadimini yaxud hakimiyyət nümayəndəsini siyasi niyyətlərlə öldürmə);* 70 *(dövlət müəssisələrinə, idarələrinə, təşkilatlarına və ya ictimai müəssisələrə, idarələrə, təşkilatlara, yaxud ayrı-ayrı şəxslərə basqın etmə məqsədilə silahlı bandalar təşkil etmə, habelə belə bandalarda və onların etdikləri basqınlarda iştirak etmə);* 70-2-ci maddənin 1-ci hissəsi *(qanunvericilikdə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələr və ya qruplar yaratma, eləcə də onların yaradılmasında və fəaliyyətində iştirak etmə, onları silahla, döyüş sursatı ilə, partlayıcı maddələrlə, hərbi texnika ilə, yaxud əsgəri ləvazimatla təchiz etmə);* 70-2-ci maddənin 3-cü hissəsi *(adamların həlak olmasına və ya başqa ağır nəticələrə səbəb olan qanunvericilikdə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələr və ya qrupların tərkibində dövlət və ya ictimai müəssisələrə, idarələrə, təşkilatlara, yaxud ayrı-ayrı şəxslərə basqın etmə);* 71 *(qaçaqmalçılıq, yəni malların və ya sair qiymətli şeylərin xüsusi saxlanc yerlərində gizlədilməsilə, yaxud gömrükxana sənədlərindən və başqa sənədlərdən aldatma yolu ilə istifadə etməklə, ya külli miqdarda, ya da kontrabanda ilə məşğul olmaq üçün təşkil olunmuş bir dəstə şəxs tərəfindən, ya qulluq mövqeyindən istifadə etməklə vəzifəli şəxs tərəfindən qanunsuz olaraq Azərbaycan Respublikası dövlət sərhədindən keçirilməsi, habelə partlayıcı, bihuşedici, güclü təsir edən və zəhərləyici maddələrin, silah və döyüş sursatı, hərbi ləvazimatın qaçaqmalçılığı);* 145-ci maddənin 2-ci hissəsinin 1,2,5 və 6-cı bəndləri *(qabaqcadan əlbir olan bir dəstə şəxs tərəfindən, silah və ya silah kimi istifadə olunan digər predmetlər işlətməklə, dövlət əmlakına və ya ictimai əmlaka və ya vətəndaşların şəxsi əmlakına sahib olmaq məqsədilə əvvəllər quldurluq etmiş, yaxud banditizm etmiş şəxs tərəfindən edilən, zərər çəkənə külli miqdarda zərər vuran quldurluq, yəni vətəndaşların şəxsi əmlakına sahib olma məqsədilə hücuma məruz qalmış şəxsin həyatı və ya səhhəti üçün təhlükəli zorakılıqla və ya belə zorakılıq tətbiq ediləcəyi hədəsi ilə bağlı olan basqın);* 146 *(hədə-qorxu ilə tələb etmə, yəni zərər çəkən şəxsin və ya onun yaxın adamlarının şəxsiyyəti üzərində zor göstərmə, onların haqqında rüsvayedici məlumat yayma və ya onların əmlakını tələf etmə hədəsi ilə vətəndaşların şəxsi əmlakını və ya əmlaka olan hüququnu və ya əmlak xarakteri daşıyan hər hansı hərəkətlər etməsini tələb etmə);* 207-ci maddənin 2-ci hissəsi *(qərəzli xuliqanlıq, yəni öz məzmununa görə müstəsna dərəcədə həyasızlıq və ya xüsusi azğınlıqla fərqlənən, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə və ya ictimai qaydanı qorumaq vəzifəsini yerinə yetirən ictimaiyyət nümayəndəsinə, yaxud da xuliqanlıq hərəkətlərini dəf edən başqa vətəndaşlara müqavimət göstərməklə əlaqədar olan, habelə əvvəllər xuliqanlıq üstündə məhkum olunmuş şəxs tərəfindən edilən hərəkətlər);* 220-ci maddəsinin 1-ci hissəsi *(müvafiq icazə olmadan odlu silah (yivsiz lüləli ov tüfəngindən başqa), döyüş*

sursatı və ya partlayıcı maddələr gəzdirmə, saxlama, əldə etmə, hazırlama və ya satma); 220-ci maddəsinin 2-ci hissəsi *(milli geyim ləvazimatı hesab olunan hallar istisna edilməklə xəncər, fin bıçağı və sair soyuq silahı müvafiq icazə olmadan gəzdirmə, hazırlama və ya satma);* 220-1-ci maddəsinin 3-cü hissəsi *(odlu silahın (yivsiz lüləli ov silahından başqa), döyüş sursatının və ya partlayıcı maddələrin quldurcasına basqın yolu ilə, yaxud xüsusi təhlükəli residivist tərəfindən oğurlanması)*

Cəzasının müddəti: Ömürlük azadlıqdan məhrumetmə

Saxlandığı yer: Qobustan Qapalı Həbsxanası

---

63. Səfa Alim oğlu POLADOV

Saxlanma tarixi: 10 dekabr 1996-cı il

İttiham: 1960-cı il CM-in 59-cu maddəsinin 1-ci hissəsi *(dövlət xadimini və ya ictimai xadimini yaxud hakimiyyət nümayəndəsini siyasi niyyətlərlə öldürmə);* 15 *(cinayətə hazırlıq və cinayətə sui-qəsd),* 59-cu maddəsinin 1-ci hissəsi *(dövlət xadimini və ya ictimai xadimini yaxud hakimiyyət nümayəndəsini siyasi niyyətlərlə öldürmə);* 70-2-ci maddənin 1-ci hissəsi *(qanunvericilikdə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələr və ya qruplar yaratma, eləcə də onların yaradılmasında və fəaliyyətində iştirak etmə, onları silahla, döyüş sursatı ilə, partlayıcı maddələrlə, hərbi texnika ilə, yaxud əsgəri ləvazimatla təchiz etmə);* 71 *(qaçaqmalçılıq, yəni malların və ya sair qiymətli şeylərin xüsusi saxlanc yerlərində gizlədilməsilə, yaxud gömrükxana sənədlərindən və başqa sənədlərdən aldatma yolu ilə istifadə etməklə, ya külli miqdarda, ya da kontrabanda ilə məşğul olmaq üçün təşkil olunmuş bir dəstə şəxs tərəfindən, ya qulluq mövqeyindən istifadə etməklə vəzifəli şəxs tərəfindən qanunsuz olaraq Azərbaycan Respublikası dövlət sərhədindən keçirilməsi, habelə partlayıcı, bihuşedici, güclü təsir edən və zəhərləyici maddələrin, silah və döyüş sursatı, hərbi ləvazimatın qaçaqmalçılığı);* 220-ci maddəsinin 1-ci hissəsi *(müvafiq icazə olmadan odlu silah (yivsiz lüləli ov tüfəngindən başqa), döyüş sursatı və ya partlayıcı maddələr gəzdirmə, saxlama, əldə etmə, hazırlama və ya satma);* 120-ci maddənin 2-ci hissəsi *(zərər çəkən şəxsin həyatı və ya səhhəti üçün təhlükəli üsulla və ya ona fiziki iztirab verməklə azadlıqdan məhrumetmə)*

Cəzasının müddəti: Ömürlük azadlıqdan məhrumetmə

Saxlandığı yer: Qobustan Qapalı Həbsxanası

F. SİYASİ GİROVLAR

64. Emin Şahlar oğlu SAQİYEV

© Meydan TV

Saxlanma tarixi: 17 noyabr 2017-ci il

İttiham: CM-in 234.4.3-cü *(satış məqsədi ilə qanunsuz olaraq narkotik vasitələri və ya psixotrop maddələri əldə etmə və ya saxlama, hazırlama, istehsal etmə, emal etmə, daşıma, göndərmə, yaxud qanunsuz olaraq narkotik vasitələri və ya psixotrop maddələri satma, külli miqdarda törədildikdə)* maddəsi

Cəzasının müddəti: 7 il

Saxlandığı yer: 6 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

İş üzrə qısa arayış: Emin Saqiyev mühacirətdə yaşayan, ölkə xaricindən yayımlanan Turan TV-nin əməkdaşı Türkel Əlisoyun (Azərtürk) bacanağıdır.

Turan TV-nin əməkdaşlarına qarşı təzyiqlər haqqında qısa məlumat: Turan TV Azadlıq qəzetinin baş redaktoru Fransada mühacir həyatı yaşayan Qənimət Zayidov tərəfindən yaradılıb. Turan TV öncə Azərbaycan Saatı adlı proqram şəklində fəaliyyət göstərib. Bu proqram Bakı və İstanbuldan idarə olunub. Proqram hökuməti sərt tənqidi ilə seçilib və bu səbəbdən tezliklə hökumətin repressiyası ilə üz-üzə gəlib. Müxalif fəalların və müstəqil media nümayəndələrinin qohumları vasitəsilə susdurulma və cəzalandırılmasını praktikaya çevirən hakimiyyət qurumları həmin proqramın aparıcısı jurnalist Natiq Ədilova təzyiq etmək məqsədilə onun qardaşı Murad Ədilov 11 avqust 2014-ci ildə narkotik ittihamı ilə 6 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. 31 avqust 2014-cü ildə proqramın digər aparıcısı, jurnalist Seymur Həzi xuliqanlıq ittihamı ilə 5 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib (hər ikisi Amnesty International tərəfindən vicdan məhbusu kimi tanınıb). Ölkə daxilindəki təzyiqlər üzündən proqram ölkə xaricindən idarə olunmağa başlanıb. 20 iyul 2015-ci ildə proqramın rəhbəri Q.Zayidovun əmisi oğlu və qardaşı oğlu narkotik ittihamı ilə 6 il müddətinə azadlıqdan məhrum ediliblər (1 il 8 ay sonra hər ikisi prezidentin əfv sərəncamı ilə azadlığa buraxılıb). 8 aprel 2016-cı ildən Niderlandda mühacir həyatı yaşayan gənc fəal Türkel Əlisoy "Azərbaycan Saatı" ilə əməkdaşlığa başlayıb. 2016-cı ilin avqustunda "Azərbaycan Saatı" Turan TV adı altında yayılmağa başladığı vaxtdan T.Əlisoy həmin kanalda "Xəbər var" adlı proqramda aparıcılıq edir. T.Əlisoyun Azərbaycanda yaşayan qohumlarına təzyiqlərin onun bu fəaliyyəti ilə bağlı olduğu güman edilir. Polisin tez-tez onun Cəlilabadda yaşayan qohumlarının evinə getməsi və ya onları polis idarəsinə dəvət edərək T.Əlisoy və onun valideynləri haqqında sorğu-sual etmələri də bu iddiaları gücləndirir.

E.Saqiyevin həbsi: 17 noyabr 2017-ci ildə E.Saqiyev Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlığa qarşı Mübarizə İdarəsinin (Bandotdel) əməkdaşları tərəfindən yaşadığı evdən aparılıb. E.Saqiyev barəsində Nərimanov Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə 4 aylıq həbs

qətimkan tədbiri seçilib. 15 mart 2018-ci ildə Nərimanov Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə E.Saqiyevin həbs müddəti 2 ay uzadılıb. Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində gedən prosesdə dövlət ittihamçısı E.Saqiyevin 8 il azadlıqdan məhrum edilməsini istəyib. E.Saqiyev bundan sonra öz vəkilləri vasitəsilə hökümətə müraciət ünvanlayıb və heç vaxt T.Əlisoyla eyni mövqeyi bölüşmədiyini, onun hökümət əleyhinə fəaliyyətində iştirak etmədiyini bildirib. Dha sonra müraciətdə bildirib:

> "Əgər məni təkcə onun bacanağı olduğum üçün bu qədər ağır şəkildə cəzalandırırlarsa, onda gərək mən onunla ümumiyyətlə uzaq da olsa qohumluq əlaqələrimin olmaması üçün bu gün həyat yoldaşımdan da ayrılım. Əgər hər şey sizin üçün rəsmiyyətdirsə, onda mən bu rəsmiyyətə günü bu gündən son verirəm. Amma mənim iki azyaşlı uşağım var, onlardan heç bir halda imtina edə bilmərəm… Günahsız insanların, onların ailələrinin 3-cü dərəcəli qohumlara görə həyatının məhv edilməsi ədalət sayıla bilərmi?".

*Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin (sədrlik edən Eldar Mikayılov) 03 oktyabr 2018-ci il tarixli hökmü ilə E.Saqiyev **7 il** müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin (sədrlik edən Namiq Məmmədov) 10 dekabr 2018-ci il tarixli qərarı ilə hökm dəyişdirilmədən saxlanılıb.*

G. SƏİD DADAŞBƏYLİ VƏ ONUNLA BİRGƏ TUTULANLAR

Səid Dadaşbəyli Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində "İqtisadiyyat və istehsalın idarə olunması" ixtisası üzrə təhsil alıb. 1992-1998-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətində çalışıb. 1998-ci ildən "Azəri EM-AY Drillinq Flyuids" Azərbaycan-ABŞ birgə müəssisəsində material-texniki təchizat üzrə koordinator vəzifəsində çalışıb. Kanada hökuməti mütəxəssis fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq ona daimi yaşayış haqqında pasport verib. Evlidir, 2 azyaşlı uşağı var.

13-18 yanvar 2007-ci ildə "Səid Dadaşbəyli işi" üzrə təxminən 30 nəfər həbs edilib və tutulanlar "NİMA" (Mehdi Seyid əz-Zamanın Şimal Ordusu) adlı radikal dini qruplaşma yaradaraq İranın xüsusi xidmət orqanlarına casusluq etməklə dövlət əleyhinə cinayətlərin törədilməsində ittiham olunublar.

Bir müddət sonra həbs edilənlərin bəziləri Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin təcridxanasında saxlanılan 11 nəfərin əleyhinə izahat vermək şərti ilə azadlığa buraxılıblar. Həbslərin ilkin mərhələsindən başlayaraq ciddi qanun pozuntusuna yol verilib. İttiham olunanların mənzillərində axtarış aparılması barədə məhkəmə qərarları olmadan Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin əməkdaşları güc tətbiq edərək evlərə giriblər. Həbs edilənlərin valideynləri və qohumlarının etirazlarına baxmayaraq, MTN əməkdaşları nümayişkaranə şəkildə həbsi əsaslandırmaq üçün silah və lazım olan başqa "maddi sübut"ları mənzillərə qoyublar. Bu hərəkətlər cinayət-prosessual qanunvericiliyinin kobud şəkildə pozuntusudur. Bununla yanaşı, həbsin ilk günlərində saxlanılanlara vəkilləri ilə əlaqə yaratmaq imkanı verilməyib.

Həbs edilənlər istintaq zamanı məhkəməyə qədər – 13 yanvar 2007-ci ildən 11 dekabr 2007-ci ilədək MTN-nin təcridxanasında təkadamlıq kameralarda saxlanılıblar. Onlar davamlı olaraq döyülüb, yatmaqdan, yeməkdən və sudan məhrum ediliblər. Eyni zamanda həbs edilənlərə psixotrop maddələr verilib. Onları istintaqa gərək olan etiraf izahatları verməyəcəkləri təqdirdə azadlıqda olan qohumlarına işgəncə veriləcəyi ilə hədələyiblər.

Vəhşicəsinə edilən işgəncə zamanı Emin Məmmədov adlı məhbus 2007-ci ilin mart ayında ölüb. E.Məmmədovun ölümünün səbəbləri barədə tibbi arayış var. E.Məmmədovun ölümü bir neçə ay valideynlərindən və ictimaiyyətdən gizlədilib. Onun ailəsi E.Məmmədovun ölümü ilə bağlı hüquq müdafiəçilərinə müraciət edəcəkləri, ictimaiyyət qarşısında öldürülmüş şəxsin taleyi ilə bağlı məsələ qaldıracaqları halda yeni repressiyalarla üzləşəcəkləri ilə hədələnib. Vəkilin məhbus E.Məmmədovun saxlandığı yer barədə sorğusuna cavab verən MTN bildirib ki, bu adam haqqında heç bir məlumatları yoxdur və E.Məmmədov MTN-də heç bir zaman olmayıb. MTN təcridxanasında işgəncələrə məruz qalaraq həyatını itirən E.Məmmədov məhkəmə prosesləri zamanı da xatırlanmayıb. E.Məmmədov məhkəmə və ictimaiyyət üçün izsiz yoxa çıxıb.

Məhkəmə prosesləri qapalı keçirilib və həbs edilənlərin ailə üzvləri proseslərə buraxılmayıb. CPM-in 200-cü maddəsinə əsasən dövlət sirlərinin yayılmasının qarşısını almaq məqsədilə məhkəmə prosesləri qapalı keçirilə bilər. Lakin cinayət işində dövlət sirri barədə hər hansı qeyd yoxdur və CPM-in 200-cü maddəsinə istinad edilərək məhkəmə proseslərinin qapalı keçirilməsi əsaslandırılmayıb. Bu cinayət işi üzrə məhkəmə proseslərinin qapalı keçirilməsi qanuna zidd idi. Məhkəmə prosesi zamanı ittiham edilənlər onlara qarşı irəli sürülən ittihamları qəbul etməyib. Eyni zamanda, həbs müddətində işgəncələrə və başqa qanunazidd hərəkətlərə məruz qaldıqlarını bildiriblər. Məhkəmə prosesi zamanı məlum olub ki, terror təşkilatı yaratmaqda günahlandırılanların əksəriyyəti həbsə qədər bir-birlərini tanımayıblar. Həmçinin, irəli sürülən ittihamların heç biri məhkəmə araşdırması zamanı sübuta yetirilməyib və proses ittiham tərəfinin istəyinə uyğun şəkildə yekunlaşıb.

*Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin (sədrlik edən Ənvər Seyidov) 10 dekabr 2007-ci il tarixli hökmü ilə Səid Dadaşbəyli **14 il**, Rəşad Əliyev **14 il**, Ceyhun Əliyev **14 il**, Fərid Ağayev **13 il**, Cahangir Kərimov **14 il,** Samir Qocayev **13 il**, Bəybala Quliyev **13 il**, , Rasim Kərimov **13 il**, Emil Möhbalıyev **12 il**, Mikayıl İdrisov **12 il** müddətinə azadlıqdan məhrum ediliblər. Bakı Apellyasiya Məhkəməsi 25 fevral 2008-ci ildə, Ali Məhkəmə isə 16 sentyabr 2008-ci il tarixli qərarla hökmü qüvvədə saxlayıb.*

CM-ə dəyişikliklər edilməsi haqqında 06 may 2016-cı il tarixli Azərbaycan Respublikası Qanunundan sonra Bakı şəhər Nizami Rayon Məhkəməsi 18 sentyabr 2016-cı il tarixli qərarı ilə S.Dadaşbəylinin ittiham olunduğu CM-nin 204.3.1 və 204.3.2-ci maddələri yalnız 204.3.1-ci maddəyə tövsif edib. *Bununla S.Dadaşbəylinin cəzası 14 ildən **13 il 6 ya** endirilib.*

E.Möhbalıyev və M.İdrisov 15 yanvar 2019-cu ildə cəzasındın müddəti bitdiyi üçün, R.Əliyev, F.Ağayev, S.Qocayev, B.Quliyev və R.Kərimov isə Prezidentin 16 mart 2019-cu il tarixli əfv sərəncamı ilə azadlığa buraxılıb.

2 May 2019-cu ildə Nizami Rayon Məhkəməsi 15 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsində keçirdiyi səyyar iclasında S.Dadaşbəylinin vaxtından əvvəl azadlığa buraxılması ilə bağlı müraciətinə baxıb. Məhkəmə Ədliyyə Nazirliyi yanında İctimai Komitənin və Cəzaçəkmə Müəssisəsinin S.Dadaşbəyli haqqında mənfi rəyini nəzərə alaraq, müraciəti təmin etməyib.

65. Səid Ələkbər oğlu DADAŞBƏYLİ

© Ailəsi tərəfindən təqdim edilib

Saxlanma tarixi: 15 yanvar 2007-ci il

İttiham: CM-in 28.2-ci *(yalnız ağır və xüsusilə ağır cinayətlərin törədilməsinə yönəlmiş hazırlıq)*, 180.3.1 *(soyğunçuluq, mütəşəkkil dəstə tərəfindən törədildikdə); 204.3.1-ci (satış məqsədi ilə saxta pul, qiymətli dövlət kağızları və ya xarici valyuta, yaxud xarici valyutada ifadə olunan qiymətli kağızları hazırlama, habelə əldə etmə və ya satma, mütəşəkkil dəstə tərəfindən törədildikdə)*, 204.3.2 *(satış məqsədi ilə saxta pul, qiymətli dövlət kağızları və ya xarici valyuta, yaxud xarici valyutada ifadə olunan qiymətli kağızları hazırlama, habelə əldə etmə və ya satma, külli miqdarda törədildikdə)*, 218.1 *(ağır və ya xüsusilə ağır cinayətlər törətmək məqsədilə cinayətkar birlik (təşkilat) yaratma, habelə belə birliklərə (təşkilatlara) və ya onların tərkib hissəsi olan struktur bölmələrinə rəhbərlik etmə, həmçinin ağır və ya xüsusilə ağır cinayətlərin törədilməsi üçün plan və şərtlərin işlənib hazırlanması məqsədilə mütəşəkkil dəstələrin təşkilatçılarının, rəhbərlərinin və ya sair nümayəndələrinin birliyini yaratma)*, 228.1 *(qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı (yivsiz odlu ov silahı və həmin silah üçün döyüş sursatı istisna olmaqla), partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və ya gəzdirmə)*, 228.4 *(qanunsuz olaraq qaz silahını, soyuq silahı, o cümlədən soyuq atıcı silahı əldə etmə, satma və ya gəzdirmə, milli geyim ləvazimatı hesab olunan ərazilərdə və ya ovçuluq peşəsi ilə bağlı olaraq soyuq silahı gəzdirmə halları istisna olmaqla)*, 234.1 *(satış məqsədi olmadan qanunsuz olaraq narkotik vasitələri və ya psixotrop maddələri şəxsi istehlak miqdarından artıq miqdarda əldə etmə və ya saxlama)*, 274 *(dövlətə xəyanət, yəni Azərbaycan Respublikasının suverenliyi, ərazi toxunulmazlığı, dövlət təhlükəsizliyi və ya müdafiə qabiliyyəti zərərinə olaraq Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı tərəfindən qəsdən törədilən əməl: düşmən tərəfinə keçmə, casusluq, dövlət sirrini xarici dövlətə vermə, Azərbaycan Respublikasına qarşı düşmənçilik fəaliyyəti aparmaqda xarici dövlətə, təşkilata və ya onların nümayəndələrinə kömək etmə)* və 278-ci *(Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına zidd olaraq hakimiyyətin zorla ələ keçirilməsinə, yaxud hakimiyyətin zorla saxlanılmasına, habelə dövlətin konstitusiya quruluşunun zorla dəyişdirilməsinə yönələn hərəkətlər)* maddələri

Cəzasının müddəti: 13 il 6 ay

Saxlandığı yer: 15 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

66. Ceyhun Saleh oğlu ƏLİYEV

© *Ailəsi tərəfindən təqdim edilib*

Saxlanma tarixi: 15 yanvar 2007-ci il

İttiham: CM-in 28.*2 (yalnız ağır və xüsusilə ağır cinayətlərin törədilməsinə yönəlmiş hazırlıq)*, 180.3.1 *(soyğunçuluq, mütəşəkkil dəstə tərəfindən törədildikdə)*; 218.2 *(cinayətkar birlikdə (təşkilatda), habelə mütəşəkkil dəstələrin təşkilatçılarının, rəhbərlərinin və ya sair nümayəndələrinin birliyində iştirak etmə)*, 228.1 *(qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı (yivsiz odlu ov silahı və həmin silah üçün döyüş sursatı istisna olmaqla), partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və ya gəzdirmə)*, 274 *(dövlətə xəyanət, yəni Azərbaycan Respublikasının suverenliyi, ərazi toxunulmazlığı, dövlət təhlükəsizliyi və ya müdafiə qabiliyyəti zərərinə olaraq Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı tərəfindən qəsdən törədilən əməl: düşmən tərəfinə keçmə, casusluq, dövlət sirrini xarici dövlətə vermə, Azərbaycan Respublikasına qarşı düşmənçilik fəaliyyəti aparmaqda xarici dövlətə, təşkilata və ya onların nümayəndələrinə kömək etmə)* və 278-ci *(Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına zidd olaraq hakimiyyətin zorla ələ keçirilməsinə, yaxud hakimiyyətin zorla saxlanılmasına, habelə dövlətin konstitusiya quruluşunun zorla dəyişdirilməsinə yönələn hərəkətlər)* maddələri

Cəzasının müddəti: 14 il

Saxlandığı yer: 7 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

---

67. Cahangir Ramiz oğlu KƏRİMOV

© *Ailəsi tərəfindən təqdim edilib*

Saxlanma tarixi: 15 yanvar 2007-ci il

İttiham: CM-in 28.2 *(yalnız ağır və xüsusilə ağır cinayətlərin törədilməsinə yönəlmiş hazırlıq)*, 180.3.1 *(soyğunçuluq, mütəşəkkil dəstə tərəfindən törədildikdə)*; 218.2 *(cinayətkar birlikdə (təşkilatda), habelə mütəşəkkil dəstələrin təşkilatçılarının, rəhbərlərinin və ya sair nümayəndələrinin birliyində iştirak etmə)*, 228.1 *(qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı (yivsiz odlu ov silahı və həmin silah üçün döyüş sursatı istisna olmaqla), partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və ya gəzdirmə)*, 274 *(dövlətə*

xəyanət, yəni Azərbaycan Respublikasının suverenliyi, ərazi toxunulmazlığı, dövlət təhlükəsizliyi və ya müdafiə qabiliyyəti zərərinə olaraq Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı tərəfindən qəsdən törədilən əməl: düşmən tərəfinə keçmə, casusluq, dövlət sirrini xarici dövlətə vermə, Azərbaycan Respublikasına qarşı düşmənçilik fəaliyyəti aparmaqda xarici dövlətə, təşkilata və ya onların nümayəndələrinə kömək etmə) və 278-ci *(Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına zidd olaraq hakimiyyətin zorla ələ keçirilməsinə, yaxud hakimiyyətin zorla saxlanılmasına, habelə dövlətin konstitusiya quruluşunun zorla dəyişdirilməsinə yönələn hərəkətlər)* maddələri

Cəzasının müddəti: 13 il 6 ay

Saxlandığı yer: 1 saylı Cəzaçəkmə Müəssisəsi

H. GƏNCƏ İŞİ İLƏ BAĞLI HƏBS EDİLƏNLƏR

1. Ümumi məlumat

3 iyul 2018-ci ildə Gəncə şəhərində böyümüş Rusiya vətəndaşı olan Yunus Səfərov adlı şəxs Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Elmar Vəliyevə silahla hücum edərək onu və mühafizəçisini ağır yaralayıb. Hadisədən qısa müddət sonra Y.Səfərov saxlanılıb və onun saxlanıldıqdan sonra işgəncəyə məruz qalmasını əks etdirən fotogörüntülər sosial şəbəkələrdə yayılmağa başlayıb. Y.Səfərova qarşı törədilən işgəncələrə etiraz olaraq 10 iyulda Gəncə Şəhər İH qarşısında etiraz aksiyası keçirmək üçün sosial şəbəkələrdə çağırışlar edilib. Həmin gün axşam saat 20:00 radələrində İH-in qarşısına toplaşan bir qrup insan etiraz aksiyası keçirərək icra başçısı E.Vəliyevin tutduğu vəzifədən azad edilməsini tələb ediblər. Aksiya zamanı Rəşad Böyükkişiyev adlı şəxs xəncərlə polis əməkdaşlarına hücum edərək iki polis əməkdaşını öldürüb, birini yaralayıb. Qısa vaxt ərzində polis aksiyanı dağıdıb.

10 iyul 2018-ci ildə Azərbaycan Baş Prokurorluğu, Daxili İşlər Nazirliyi və Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin birgə məlumat yayaraq iyulun 10-da saat 20 radələrində 150-200 nəfərdən ibarət "radikal dini yönümlü bir qrup şəxs"in Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin inzibati binasının önündəki meydana toplaşaraq asayişi pozmağa cəhd etdiyini, bu zaman xidməti vəzifələrini yerinə yetirən polis əməkdaşlarına özləri ilə gətirdikləri küt və kəsici-deşici alətlərlə müqavimət göstərdiyini bildirib. [54] Açıqlamada asayişin 30 dəqiqə ərzində tam bərpa edildiyi, 40 nəfərin tutularaq Gəncə Şəhər Baş Polis İdarəsinə gətirildiyi, qalanlarının isə qaçaraq ərazini tərk etdiyi bildirilib. Birgə məlumatda qeyd edilib ki, hadisə zamanı xidməti vəzifələrini yerinə yetirən yüksək rütbəli iki polis zabiti – Gəncə Şəhər Baş Polis İdarəsinin rəis müavini, polis polkovniki İlqar Balakişiyev və Nizami Rayon Polis İdarəsinin rəis müavini, polis polkovnik-leytenantı Səməd Abbasov kəsici-deşici alətlərlə yetirilmiş zərbələr nəticəsində öldürülüb.

Daxili İşlər Nazirliyi 13 iyul 2018-ci ildə daha bir açıqlama verərək polis əməkdaşlarının öldürülməsində şübhəli bilinən Samir İbrahimovun yaxalandığını, digər şübhəli Rəşad Böyükkişiyevin isə gizləndiyi Şəmkir rayonunun Moranlı

[54] https://bit.ly/2HtLspm

kəndində keçirilən əməliyyat zamanı silahlı müqavimət göstərdiyi üçün öldürüldüyünü bildirib.[55]

Baş Prokurorluğun açıqlamasına görə, 3 və 10 iyul hadisələri ilə bağlı 77 nəfər cinayət məsuliyyətinə cəlb edilərək barələrində həbs qətimkan tədbiri seçilib, 11 nəfər haqqında isə axtarış elan edilib.[56]

Həbs edilənlərdən 59 nəfəri 10 iyulda baş verən etiraz aksiyası ilə bağlı cinayət məsuliyyətinə cəlb edilənlərdir. 7 cinayət işi ayrıca icraata ayrılaraq Gəncə Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib.

Keçirilən əməliyyat axtarış tədbirləri zamanı 6 nəfərin hüquq mühafizə orqanları tərəfindən öldürüldüyü təsdiqlənib.

Rəsmi açıqlamaya görə, bu şəxslər silahlı müqavimət göstərdiyi üçün öldürülüb. Amma hüquq mühafiz orqanları ölümcül güc tətbiqinin onların sonuncu variantı olduğunu ətraflı izah etməyə borclu olduğu halda bununla bağlı ağlabatan açıqlama verməyiblər.

İbtidai istintaq zamanı baş verən prosessual pozuntular və işgəncə iddiaları

Cinayət işləri ilə bağlı aparılan ibtidai istintaq prosesi kobud hüquq pozuntuları ilə müşayiət olunub. İş üzrə həbs edilənlər öncə Gəncədəki polis idarələrində, xüsusilə Nizami Rayon Polis İdarəsində, daha sonra Bakıda Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsində (BMCMİ) ağır işgəncələrə məruz qaldıqları ilə bağlı yaxınları vasitəsilə ictimaiyyəti məlumatlandırıblar. Həbs edilən şəxslər etiraf əldə edilməsi üçün aşağıdakı işgəncə metodlarına məruz qaldıqlarını bildiriblər:

- əl-ayaqlarının və ağızlarının skoçla və ya qandalla, gözlərinin dəsmalla bağlanıb döyülməsi;
- ayaqlarının altına dubinka ilə zərbələr endirilməsi;
- elektroşok verilməsi;
- alışqanla bədənlərinin müxtəlif yerlərinin yandırılması; barmaqlarının məngənə arasına qoyulub sıxılması;
- həbs edilənlərin dəhliz boyu yerə uzadılıb təpiklə döyülməsi, sinə sümüklərinə zərbələr endirilməsi və s.

Saxlanılan şəxslərdən bəziləri huşu itirənə qədər döyüldüklərini, üzlərinə su töküb ayıltdıqdan sonra yenidən döyüldüklərini iddia ediblər. Həbs edilən şəxslərdən Elvin Nəzərov məruz qaldığı işgəncəni belə təsvir edib:

> “O qədər döydülər ki, bütün bədənim göyərmişdi, mən qan içində idim, ağrıdan ayaqüstə dayana bilmirdim, oturmağa da qoymurdular. Kimsə dedi ki, bu adamı niyə ayaq üstə saxlamısız, qoyun otursun. Oturmaq istəyəndə otura bilmədim. Ayaqlarımın altına dubinka ilə o qədər döymüşdülər ki, ayağımı yerə basa və ayaqqabı geyinə bilmirdim.”[57]

BMCMİ-ə gətirilənlər orada daha şiddətli işgəncələrə məruz qaldıqlarını bildiriblər. Orada saxlanılan şəxslər bildirirlər ki, BMCMİ-nin üzlərinə maska keçirmiş

[55] https://bbc.in/2K0nuDR
[56] https://bit.ly/2JVQr3V
[57] https://bit.ly/30GQ5Uv

əməkdaşları istədikləri vaxt sərbəst onların saxlandığı yerə daxil olub onları amansızcasına döyüb müxtəlif işgəncələr verirdilər. Bəziləri qeyd edir ki, onların bədənlərinin müxtəlif yerlərinə, hətta cinsi orqanlarına elektrik cərəyanı verirdilər. BMCMİ-də saxlanılanlardan birinin yaxını bildirir ki, işgəncədən sonra uşaqlar yeyirə bilməmiş, öz kamera yoldaşlarının qulluğuna möhtac qalmış, onların köməyi ilə qaşıq-qaşıq yemək yedizdirilmiş, təbii ehtiyaclarını ödəmək üçün qollarından tutaraq aparıb-gətirilmişlər.[58]

Saxlanılanlara 9 gün müddətində yaxınları ilə əlaqə saxlamağa icazə verilməyib. Onlar həbsdən sonra ya vəkillə təmin olunmayıb, ya da dövlətin təyin etdiyi vəkil onları formal olaraq müdafiə edib. Bu iki fakt saxlanılanlara işgəncə verilməsi ilə bağlı ehtimalları daha da artırır.

Məhkəmə prosesləri zamanı baş verən prosessual pozuntular, işgəncə iddiaları ilə bağlı şikayətlər

10 iyulda baş verən hadisələrlə bağlı açılan cinayət işlərinə 10 yanvar 2019-cu il tarixdən Gəncə Ağır Cinayətlər Məhkəməsində baxılmasına başlanılıb. İşlərə Gəncə Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hakimləri baxsa da, proseslər Bakıda Sabunçu Rayon Məhkəməsinin inzibati binasında keçirilib. Məhkəmə proseslərinin ərazi yurisdikasiyasına uyğun olaraq Gəncə şəhərində keçirilməməsinin izahını verməyib və hökmdə bununla bağlı heç nə deyilməyib. Məhkəmə prosesləri rəsmi olaraq açıq olsa da, faktiki olaraq yarı-qapalı keçirilib, jurnalistlərin məhkəmədə iştirakı üçün akkreditasiya tələb edilib, məhkəmə prosesi zamanı qeydlər aparılmasına icazə verilməyib, prosesdə iştirak edən jurnalistləri hakimin məhkəmə zalından çıxarması halları olub.

Məhkəmənin çıxardığı hökmlərdə göstərilir ki, aksiyada iştirak edənlər bir-birilə cinayət əlaqəsinə girib qabaqcadan əlbir olub və qrup təşkil edib hakimiyyət nümayəndələrinə silah qismində əşyalar tətbiq etməklə kütləvi iğtişaşda iştirak ediblər və xidməti vəzifələrini yerinə yetirən hakimiyyət nümayəndələrinə zor tətbiq ediblər. Amma məhkəmə zamanı təqsirləndirilən şəxslərin 10 iyulda keçirilən aksiya ilə bağlı sosial şəbəkələrdən və ya ictimai yerlərdə xəbər tutduğu, əksəriyyətinin bir-birini öncədən tanımadığı bəlli olub, bəziləri sadəcə, izləyici olublar; məhkəmədə bunun əksini təsdiqləyəcək sübutlar ortaya qoyulmayıb.

Hökmdə təqsirləndirilən şəxslərin əməllərinin konkret faktlarla, zərərçəkmiş şəxslərin və şahidlərin ifadələri ilə, ekspertiza rəyləri və maddi sübutlarla doğrulandığı iddia edilsə də, hökmlərdə bu şəxslərin hansısa kütləvi iğtişaşda konkret iştirakı və kiminsə sağlamlığına zərər vurduqları mötəbər sübutlarla təsdiqlənməyib.

İş üzrə bütün zərərçəkmiş şəxslər və təqsirləndirilən şəxslərin əleyhinə ifadə verənlərin hamısı polis əməkdaşlarıdır. Polislər ifadələrində, əsasən, polis zabitlərini öldürən şəxsin əməllərini daha ətraflı təsvir ediblər, həbs edilən şəxslərlə bağlı verdikləri ifadələr ümumi xarakter daşıyıb.

Zərərçəkmiş və şahid polislərin ifadələri, demək olar, bir-birini təkrarlayıb, bəzən cümlələr də bir-birinin eyni olub, hadisələr eyni baxış bucağından təsvir olunub, sanki bir nəfər bir neçə polisin yerinə ifadə verib. Hətta bəzi polislərin ifadələrində polisin

58 https://bit.ly/2wgLA5c

güc tətbiq etdiyi, təqsirləndirilən şəxslərin isə cinayət əməli sayılmayacaq kiçik bir reaksiya verdiyi çox aydın görünür. Məsələn, məhkəmədə zərərçəkmiş qismində ifadə verən polis əməkdaşı Elnur Məmmədov bildirib ki, aksiya dağıdılarkən təqsirləndirilən şəxs Tural Bayramovun qaçıb avtobus dayanacağında dayanan şəxslərin arasına girdiyini görüb və onu tutmaq istəyərkən T.Bayramov onun sinəsini silkələyib və onu itələyib. T.Bayramovun etdiyi əməl yalnız bundan ibarətdir. Daha sonra digər polis əməkdaşlarının köməyilə T.Bayramovu tutublar. Hər iki şəxslə bağlı məhkəmə ekspertizasının nəticəsi olaraq E.Məmmədovun bədənində hər hansı xəsarət izi aşkar edilməsə də, T.Bayramovun bədənində qançırlar aşkar edilib. Bu fakt polisin deyil, təqsirləndirilən şəxsin zorakılığa məruz qaldığı iddiasını daha inandırıcı edir.

İttiham aktında təqsirləndirilən şəxslərin polislərə qarşı zorakılıq etdikləri və həm zorakılığa məruz qalanların, həm də bunu edənlərin adları konkret göstərilsə də, məhkəmə ekspertizasının rəylərində zərərçəkmiş polislərin əksəriyyətinin bədənində hər hansı xəsarət izlərini müəyyən edilmədiyi, əksinə, onlara xəsarət yetirdiyi iddia edilən təqsirləndirilən şəxslərdə çoxsaylı xəsarət izləri aşkar edildiyi qeyd olunub. Bu polisin dinc etirazçılara qarşı aşırı güc istifadə etdiyi, etirazçıların əksəriyyətinin isə buna reaksiya vermədiyi və ya yüngül müqavimət göstərdiyini təsdiq edir.

Hadisələr insanların çoxluq təşkil etdiyi şəhər meydanında baş versə də, şahid kimi ifadə verməyə yalnız polis əməkdaşları və ya onların hüquqi varisləri cəlb edilib, polis olmayan çox az sayda şahid cəlb edilib ki, onlar da əsasən təqsirləndirilən şəxslərin xeyrinə ifadə verib.

Təqsirləndirilən şəxslərin evində axtarışla bağlı protokollardan görünür ki, onların evlərindən bu şəxslərin öncədən kütləvi iğtişaşa hazırlıq gördüklərini, hər hansı ekstremist cərəyana bağlılıqlarını təsdiqləyən və ya iş üzrə ciddi əhəmiyyəti olan hər hansı sübutlar aşkar edilməyib.

Təqsirləndirilən şəxslər keçirilən aksiya zamanı heç bir zorakılığa yol vermədiklərini, aksiya yerinə özləri ilə hər hansı alət aparmadıqlarını, heç kimə xəsarət yetirmədiklərini, polis əməkdaşlarının öldürülməsində təqsirli bilinən Rəşad Böyükkişiyevi tanımadıqlarını bildiriblər. Təqsirləndirilən şəxslərdən yalnız biri aksiya zamanı ancaq dini şüar səsləndirdiyini, hər hansı zorakılığa yol verməsə belə, sanksiyalaşdırılmamış aksiyada iştirak etdiyi üçün özünü qismən təqsirli bildiyini və səmimi peşmanlıq keçirdiyini bildirib. Təqsirləndirilən şəxslər istintaq zamanı işgəncə və təzyiq altında ifadə verdiklərini, bu səbəbdən verdikləri ifadələri təsdiq etmədiklərini bildiriblər. Onlar işgəncələrin necə, hansı şəraitdə, kimlər tərəfindən, harada və nə zaman verildiyini, verilən işgəncə metodlarını, kimlərlə birlikdə işgəncəyə məruz qaldıqlarını ətraflı şəkildə və hətta detallarna qədər izah etsələr də, məhkəmələr bu iddiaları görməzdən gəlib.

Məhkəmələr digər siyasi motivli işlərdə olduğu kimi, bu işlərdə də heç bir səmərəli araşdırma aparmayıb. Hakimlər yalnız təqsirləndirilən şəxslərin əleyhinə ifadə verən polis əməkdaşlarının ifadələrini mötəbər mənbə kimi qəbul edərək hüquq mühafizə orqanlarının versiyasını əsas götürüb, ittiham aktlarını, demək olar, olduğu kimi təkrarlayıblar. Təqsirləndirilən şəxsləri müdafiə edən dövlətin təyin etdiyi vəkillər formal olduqlarını proses zamanı bir daha təsdiqləyiblər, işgəncə iddiaları ilə bağlı susublar, çox nadir hallarda hansısa məsələ ilə bağlı vəsatət qaldırıblar, qaldırdıqları vəsatətləri də, bir qayda olaraq, məhkəmələr rədd edib. Məsələn, diskə baxış keçirilməsi haqqında protokolda ümumi olaraq deyilir ki, təqsirləndirilən şəxslər

Mahir Hacıyev, Şahlar Rzayev, Orxan Yağnəliyev və Seymur Əliyev polisə müqavimət göstəriblər, amma protokolda bu müqavimətin necə, hansı formada olduğu haqqında heç bir məlumat verilmir. Videogörüntülərə məhkəmədə yenidən baxılması ilə bağlı vəkillərin vəsatəti isə təmin edilməyib.

ABŞ-ın Beynəlxalq Din Azadlıqları Komissiyası 2019-cu il aprelin 29-da yayımladığı özünün illik hesabatında Gəncə hadisələrinə toxunaraq, baş vermiş hadisələrin əsl mahiyyətini müəyyən etməyin çətin olduğunu, ancaq yerli hüquq müdafiəçilərinə görə hökumətin bu hadisələrdən siyasi fərqli düşüncə üzərinə hücum və İslam terroru xofu yaradılması üçün istifadə etdiyi qeyd edilib.[59] Hesabatda Azərbaycanda 68 vicdan məhbusunun Müsəlman Birliyi hərəkatının üzvü olduğu və ötən il ərzində bu hərəkat üzvlərinə işgəncə verilməsinin "sistematik və endemik" xarakter aldığı qeyd edilib. Komissiya bu faktlara görə Azərbaycanı "xüsusilə narahatlıq doğuran" ölkələr kateqoriyana saldığını bildirib.

Freedom House təşkilatı özünün Azərbaycanla bağlı illik hesabatında milli qanunvericiliyin sərbəst toplaşmaq azadlığına ağır məhdudiyyətlər gətirdiyini, sanksiyalaşdırılmamış mitinqlərin və aksiyaların polisin sərt müdaxiləsi ilə müşayiət olunduğundan danışarkən Gəncədəki 10 iyul hadisələrini də qeyd edib.[60]

Gəncə işi üzrə saxlanılanlar 7 qrupa ayrılıb və hər qrupun məhkəmə prosesi ayrı keçirilib.

2. Həbs edilənlərin siyasi məhbus sayılmaları üçün əsaslar

Gəncə işi üzrə məhbusların siyasi məhbus hesab edilməsi üçün əsaslar aşağıdakılardır. Həmin məhbuslar 10 iyul 2018-ci il tarixdə Gəncə şəhərində keçirilmiş nümayişlə əlaqədar azadlıqdan məhrum ediliblər. İş materialları göstərir ki, həmin məhbusların bir qismi həmin nümayişdə iştirak etdiklərini qəbul edirlər; digərləri isə nümayişdə iştirak etmədiklərini və onu kənardan izlədiklərini qeyd ediblər.

Cinayət işi materiallarından 40 müttəhimə Cinayət Məcəlləsinin 220.1 və 315.2-ci maddələri ilə ittiham verildiyi görünür. Bu ittihamların hüquqi əsasını kütləvi iğtişaşları təşkil etmə yaxud belə iğtişaşlarda iştirak etməni və hazırkı halda polis əməkdaşlarına zor tətbiq etmə təşkil edir.

Sübutlara dair. Prokurorluq verdiyi ittihamın faktiki əsasları kimi məhbusların, zərərçəkmiş və şahid qismində çıxış edən polis əməkdaşlarının ifadələrinə və digər yardımçı sübutlara (polis raportları, ekspert rəyləri, baxış protokolları) istinad edir. Onların bir qismi məhbusların cinayət əməlini törətdiyini birbaşa təsdiqləyən sübutlar deyillər. Bunlar daha çox fərziyyə xarakterli olmaqla ümumi mülahizələrdir və məhbusların konkret cinayətləri törətməsini nümayiş etdirmir.

Əksər zərərçəkmiş polislərin ifadələrində konkret məhbusların hərəkətlərinə dair məlumatlar yoxdur; bu ifadələrdə yalnız həmin günkü hadisələrə dair ümumi məsələlər göstərilir. Həmçinin məhkəmə araşdırması zamanı müttəhimlərin, demək olar, hamısı istintaq dövründə verdikləri ifadələri işgəncə, pis rəftar tətbiq etməklə onlardan alındığını bildirib və məhkəmədə onlardan imtina ediblər.

---

[59] https://www.uscirf.gov/sites/default/files/2019USCIRFAnnualReport.pdf
[60] https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/azerbaijan

Həmçinin məhkəmə araşdırması zamanı 10 iyul nümayişinə dair videogörüntülərin nəzərdən keçirilməsinə dair protokolda da müttəhimlərin konkret qanunsuz əməllər törətməsi göstərilmir. Həmin protokolda belə müttəhimlərə istinad edilən əməllər qeyri-müəyyən səciyyə daşıyır.

Müttəhimlərin qanunsuz əməllər törətməsinə dair əsas sübut polis əməkdaşlarının şahid ifadələridir. Yalnız həmin sübut növü müttəhimlərin qanunsuz əməllər törətməsini göstərir. Həmin sübutla bağlı problem ondan ibarətdir ki, müttəhimin şahid ifadələrini səmərəli dindirmə vasitəsilə yoxlamaq imkanı olmalıdır (Avropa Konvensiyası, maddə 6.3(d)). Bu iş üzrə məhbusların məhkəməsinin monitorinqi göstərir ki, məhkəmədə müttəhimlərə şahid polisləri səmərəli şəkildə dindirmək şəraiti yaradılmayıb. Bundan əlavə, həmin şəxslərin öz seçimləri əsasında olan müdafiəçiləri olmayıb. Onların əksəriyyətinin müdafiəçiləri dövlət hesabına olan müdafiəçilər olub. Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi Azərbaycanda dövlət hesabına xidmət göstərən vəkillərin səmərəli şəkildə hüquqi yardım göstərmədiklərini müəyyən edib (*Huseynli and Others v. Azerbaijan*, 67360/11 67964/11 69379/11, 11/02/2016, 125-134-cü paraqraflar).

Buradan da görünür ki, bu iş üzrə müttəhimlərə qarşı istifadə edilən əsas sübut olan polislərin şahid kimi verdiyi ifadələr məhkəmədə səmərəli yoxlanılmadığı və müttəhimlərə göstərilən dövlət hesabına hüquq yardımı səmərəli olmadığı üçün qüsurlu sübutdur. Ona görə də, həmin sübut növünün də məhbuslara istinad edilən qanunsuz əməlləri təsdiqləyən mötəbər dəlil kimi istifadəsi prosessual-hüquqi baxımdan qanuni deyil.

Beləliklə, bu nəticəyə gəlmək olar ki, müttəhimlərə verilmiş ittihamlar mötəbər olmayan sübutlara əsaslanıb.

Hadisələrin zəmininə dair. İş materialları arasında 10 iyul 2018-ci il tarixli nümayişin əvvəlcədən təşkil edilməklə zorakılıq məqsədi güddüyünü təsdiqləyən hər hansı sübutlar yoxdur. Nümayiş Yunis Səfərovun işgəncəyə məruz qalması sosial şəbəkələrdə yayılan məlumatlardan sonra spontan baş verib. İşdə olan və tədqiq olunan video-görüntülərdən görünür ki, toplantının başlanğıcında nümayişçilər pərakəndə şəkildə hərəkət edirdilər, dini şüarlar səsləndirib, hər hansı zorakılığa yol verməyiblər. Nümayişin müəyyən hissəsində və istintaqın aydınlaşdırmadığı şəraitdə zorakılıq meydana çıxıb. Lakin bu Siyahıda adları keçən məhbusların həmin zorakılıq hadisələrində iştirakını təsdiqləyən təkzibedilməz sübutlar işdə yoxdur.

Bu səbəbdən, Azərbaycan qanunvericiliyi baxımından da qadağan deyildi; qanunvericilik spontan aksiyalar üçün icazə alınması tələbi qoymur (Sərbəst toplaşmaq azadlığı haqqında Qanun, maddə 5). Həmçinin bu iş üzrə məhbusların aksiyanın gedişində baş vermiş zorakılıq hərəkətlərində iştirakını təsdiqləyən sübutlar mövcud deyil.

Motivə dair. Gəncə hadisələrində din faktoru qabardılsa da (tutulanların əksəriyyəti dindarlar olublar), əslində, etirazların kökündə dayanan əsas amil yerli hakimiyyət qurumlarının (özəl olaraq şəhər icra hakimiyyəti başçı Elmar Vəliyevin) özbaşınalığıdır. Hakimiyyət bu cür etirazları xüsusi amansızlıqla yatızdırmaqla və onların iştirakçılarını həbs etmək, işgəncələrə və uzunmüddətli həbslərə məruz qoymaq yolu ilə başqalarının da gözünü qorxudur.

Tutulanların işgəncə və digər pis rəftarın formalarına məruz qoyulmaları, onların müdafiə və digər prosessual hüquqlarının kobud şəkildə pozulması, bu hadisələrin və onların iştirakçılarının neqativ fonda ("terrorist", "cinayətkar" və s.) təqdim edilmələri, hakimiyyətin qanunsuz addımlarını tənqid edənlərə isə "xarici düşmən qüvvələrin əlaltıları" və s. adlarla damğa vurulması siyasi motivin göstəriciləridir.

Bundan əlavə, həmin şəxslərə qarşı adekvat olmayan yüksək cəzaların tətbiqi motivin "qisas cəzalandırması" xarakterini göstərir.

Nəticə. İQ yuxarıda qeyd olunanlara, o cümlədən cinayət işi ilə bağlı çoxsaylı sənədlərin araşdırılması, məhkəmə müşahidələrinin, özünün apardığı ictimai tədqiqatların nəticəsi olaraq topladığı faktlardan və gəldiyi nəticələrdən çıxış edərək bu qənaətə gəlib ki, aşağıdakı əsaslara görə bu iş üzrə əksər məhbusların cinayət təqibi və həbsi siyasi motivlidir.

- cinayət işi materialları məhbusların konkret qanunsuz əməllər törətdiyini sübut etmir və ya həmin sübutlar mötəbər sayıla bilməz;
- 10 iyul 2018-ci il tarixli nümayiş dinc xarakterli olub, hakimiyyət qurumları həmin gün həbs olunan şəxslərin zorakılıqlara aidiyyətini təsdiqəyən sübutlar təqdim edə bilməyiblər;
- məhbusların işgəncəyə və digər pis rəftara məruz qalmasına dair əsaslı şübhələr mövcuddur, hakimiyyət qurumları və məhkəmələr onları araşdırmaqdan imtina ediblər;
- iş üzrə siyasi motivi güman etmək üçün digər ciddi əsaslar (mediada qarayaxma kampaniyaları, baş verənləri müxalif və Azərbaycan əleyhinə fəaliyyət göstərən xarici qüvvələrlə bağlamaq cəhdləri, bu mövzuda yazan media təmsilçilərinə basqılar və s.) mövcuddur.

3. Gəncə işi ilə bağlı həbs edilənlər

<u>Birinci qrup</u>

*Gəncə Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin (sədrlik edən Dadaş İmanov) 22 fevral 2019-cu il tarixli qərarı ilə Samir İbrahimov, Xəyal Qafarov **10 il**, Kamal Quliyev, Əli Rzayev **8 il 6 ay**, Raul Süleymanov, Ülvi Həsənov, Vüqar Allahverdiyev **8 il** müddətinə azadlıqdan məhrum ediliblər.*

Bu qrupla bağlı hazırlanan ittiham aktında göstərilib ki, təqsirləndirilən şəxslərdən Ə.Rzayevlə Gəncədə həbs edilib və axtarış zamanı üzərindən narkotik tapılıb. Ancaq o, əvvəldən bu ittihamı rədd edib, Gəncədə tutulmadığını və üzərində də narkotik olmadığını bildirib. Apelyasiya Məhkəməsində məhbusun işlədiyi "Azəriqaz" SC-nin Samux şöbəsinin rəisi Süleyman Qarayev onun iş yerindən aparıldığını təsdiqləyib.

Proses zamanı çıxış edən dövlət ittihamçısı təqsirləndirilən şəxslərin cəzalarının azaldılmasını istəyib. Belə ki, dövlət ittihamçısı iki nəfərin cəzasının 7 ilə, 5 nəfərin cəzasının 5 il 6 aya, və 4 nəfərin cəzasının isə 2 ilə endirilməsini təklif edib.

*Gəncə Apelyasiya Məhkəməsinin 22 avqust 2019-cu il tarixli hökmü ilə S.İbrahimovun və X.Qafarovun cəzası **6 ilə**, K.Quliyev, Ə.Rzayev, R.Süleymanov, Ü.Həsənov və V.Allahverdiyevin cəzası **4 il 6 aya**, R.Qurbanzadə, M.Seyidov, K.Məmmədtağıyev və Q.Hüseynovun cəzası isə **1** ilə endirilib. Son 4 şəxs artıq onlara*

təyin edilən cəzaları çəkib bitirdikləri üçün həbsdən azad ediliblər. Məhkəmə Ə.Rzayeva qarşı irəli sürülən narkotik ittihamını qaldırıb.

68. Kamal Qüdrət oğlu QULİYEV

Saxlanma tarixi: 14 avqust 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 4 il 6 ay

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

69. Raul Fazil oğlu SÜLEYMANOV

Saxlanma tarixi: 14 avqust 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 4 il 6 ay

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

70. Ülvi Saləddin oğlu HƏSƏNOV

Saxlanma tarixi: 16 avqust 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 4 il 6 ay

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

71. Vüqar Rauf oğlu ALLAHVERDİYEV

Saxlanma tarixi: 16 iyul 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 4 il 6 ay

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

72. Samir Ramiz oğlu İBRAHİMOV

Saxlanma tarixi: 12 iyul 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)*, 228.1 *(Qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı (yivsiz odlu ov silahı və həmin silah üçün döyüş sursatı istisna olmaqla), partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və ya gəzdirmə)*, 234.4.3 *(satış məqsədi ilə qanunsuz olaraq narkotik vasitələri və ya psixotrop maddələri əldə etmə və ya saxlama, hazırlama, istehsal etmə, emal etmə, daşıma, göndərmə, yaxud qanunsuz olaraq narkotik vasitələri və ya psixotrop maddələri satma, külli miqdarda törədildikdə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 6 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

73. Xəyal Xaliq oğlu QAFAROV

Saxlanma tarixi: 24 iyul 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)*, 228.1 *(Qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı (yivsiz odlu ov silahı və*

həmin silah üçün döyüş sursatı istisna olmaqla), partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və ya gəzdirmə) və 234.4.3 *(satış məqsədi ilə qanunsuz olaraq narkotik vasitələri və ya psixotrop maddələri əldə etmə və ya saxlama, hazırlama, istehsal etmə, emal etmə, daşıma, göndərmə, yaxud qanunsuz olaraq narkotik vasitələri və ya psixotrop maddələri satma, külli miqdarda törədildikdə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 6 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

74. Əli Hüseyn oğlu RZAYEV

Saxlanma tarixi: 14 iyul 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 4 il 6 ay

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

İkinci qrup

Gəncə Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin (sədrlik edən Faiq Mahmudov) 22 fevral 2019-cu il tarixli hökmü ilə Kamal Məhərrəmov və Orxan Yağnəliyev ***8 il 6 ay,*** *Maarif Hacıyev, Şahlar Rzayev, Ruslan Həsənov, Tural Bayramov, Nizami Əkbərov, Toğrul Verdiyev, Seymur Əliyev və Vaqif Əşrəfov* ***8 il,*** *Araz Həsənov isə* ***7 il 6 ay*** *müddətinə azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum ediliblər.*

Təqsirləndirilən şəxslər hökmdən apelyasiya şikayəti veriblər. Apelyasiya şikayəti iə əlaqədar məhkəmə proseslərinə Gəncə Apelyasiya Məhkəməsinin hakimləri tərəfindən Bakı Apelyasiya Məhkəməsinin binasında baxılıb. 02 avqust 2019-cu ildə keçirilən proses zamanı dövlət ittihamçısı təqsirləndirilən şəxslərin təqsirli bilindiyi CM-nin 315.2-ci maddənin 315.1-ci maddəyə tövsif edilməsini təklif edib. Dövlət ittihamçısı, həmçinin M.Hacıyev, R.Həsənov, N.Əkbərov, T.Verdiyev və S.Əliyevin cəzasının 5 il 6 aya, Ş.Rzayev, T.Bayramov, K.Məhərrəmov, A.Həsənov və O.Yağnəliyevin cəzasının 5 ilə, V.Əşrəfovun cəzasının isə 4 il 6 aya endirilməsini təkif edib.

Gəncə Apelyasiya Məhkəməsi (sədrlik edən Məmmədov Çingiz) 15 avqust 2019-cu il tarixli hökmü ilə təqsirləndirilən şəxslərin təqsirli ittiham edildiyi 315.2-ci maddənin 315.1-ə tövsif edilməsinə qərar verib və M.Hacıyevin cəzasını ***5 ilə,*** *O.Yağnəliyevin cəzasını* ***4 il 7 aya,*** *S.Əliyev, N.Əkbərov, Ş.Rzayev, R.Həsənov və T.Verdiyevin*

*cəzasını **4 il 6 aya,** A.Həsənov, K.Məhərrəmov, T.Bayramov və V.Əşrəfovun czasını isə **4 il 1 aya** endirib.*

---

75. Maarif Cəmşid oğlu HACIYEV

Saxlanma tarixi: 11 iyul 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 8 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

76. Şahlar Eldar oğlu RZAYEV

Saxlanma tarixi: 11 iyul 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 8 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

77. Ruslan Rizvan oğlu HƏSƏNOV

Saxlanma tarixi: 11 iyul 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 8 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

78. Tural Arzu oğlu BAYRAMOV

Saxlanma tarixi: 12 iyul 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 8 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

79. Nizami Yusif oğlu ƏKBƏROV

Saxlanma tarixi: 12 iyul 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 8 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

80. Kamal Nasir oğlu MƏHƏRRƏMOV

Saxlanma tarixi: 12 iyul 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 8 il 6 ay

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

81. Seymur Ceyhun oğlu ƏLİYEV

Saxlanma tarixi: 13 iyul 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 8 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

82. Toğrul Mahir oğlu VERDİYEV

Saxlanma tarixi: 14 iyul 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 8 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

83. Orxan Zakir oğlu YAĞNƏLİYEV

Saxlanma tarixi: 15 iyul 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 8 il 6 ay

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

84. Araz Füzuli oğlu HƏSƏNOV

Saxlanma tarixi: 14 avqust 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 7 il 6 ay

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

85. Vaqif Arif oğlu ƏŞRƏFOV

Saxlanma tarixi: 14 avqust 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 8 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

Üçüncü qrup

*Gəncə Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin (sədrlik edən Xəqani Səmədov) 01 mart 2019-cu il tarixli hökmü ilə Elman Rüstəmov, Nemət Heydərli **8 il**, Elvin Allahverdiyev Elvin Nəzərov, Vüqar Xudiyev **7 il**, Renat Məmmədov isə **6 il** müddətinə azadlıqdan məhrumetmə cəzasına məhkum edilib. Gəncə Apelyasiya Məhkəməsinin 30 avqust 2019-cu il tarixli hökmü ilə E. Rüstəmovun cəzası **5 il**, E.Allahverdiyevin cəzası **4 il**, V.Xudiyevin cəzası **3 il**, E.Nəzərov və R.Məmmədovun cəzası **1 il 6 ay**, N.Heydərlinin cəzası isə **1 ilə** endirilib. Sonuncu ona təyin olunan cəzanı çəkdiyi üçün məhkəmə zalından azadlığa buraxılıb.*

Birinci insantiya məhkəməsinin qərarından verilən şikayətə Bakı Apelyasiya Məhkəməsinin binasında Gəncə Apelyasiya Məhkəməsinin hakimləri baxıblar. Proses zamanı təqsirləndirilən şəxslər istintaq zamanı işgəncələrə məruz qaldıqlarını bir daha ətraflı şəkildə proses iştirakçılarının diqqətinə çatdırıblar.

V.Xudiyev məhkəməyə ifadəsində həm Gəncə Şəhər Baş Polis İdarəsində, həm də Kəpəz Rayon Polis Şöbəsində polislərin onun əl-ayaqlarını bir-birinə, özünü də stula bağladıqlarını və stul qarışıq divara və yerə çırpdıqlarını bildirib.[61]

N.Heydərli ifadəsində 10 iyul aksiyasında iştirakını təsdiqləyən videogörüntü və ya hansısa sübut ortaya qoyulmasını, aksiya günü onunla birlikdə tutulan, sonradan buraxılan şəslərin dindirilməsini tələb edib.

Dövlət ittihamçısı təqsirləndirilən şəxslərin işgəncə iddilarının əsassız olduğunu bildirdikdə, E.Nəzərov işgəncə izlərinin hələ də əllərində, bədənində qaldığını bildirib. O, prokurordan yaxına gəlib həmin izlərə baxmasını istəyib.[62]

V.Xudiyevin vəkili Zibeydə Sadıqova təqsirləndirilən şəxslərin işgəncə şikayətlərinin araşdırılması üçün müxtəlif dövlət orqanlarına sorğular göndərilməsini, Gəncədəki Nizami və Kəpəz rayon polis idarələrindən və 2 saylı istintaq təcridxanasından videogörüntülər alınmasını xahiş edib. Lakin bu dəfə də hakimlər işgəncə iddialarını araşdırmaqdan imtina ediblər.

86. Elvin Nəriman oğlu ALLAHVERDİYEV

Saxlanma tarixi: 14 avqust 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1-ci *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* maddəsi

Cəzasının müddəti: 7 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

87. Elvin Novruz oğlu NƏZƏROV

Saxlanma tarixi: 14 avqust 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1-ci *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* maddəsi

Cəzasının müddəti: 7 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

88. Renat Miri oğlu MƏMMƏDOV

Saxlanma tarixi: 14 avqust 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1-ci *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi,*

[61] https://bit.ly/2YIa1cj
[62] https://bit.ly/2YIA7vV

yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə) maddəsi

Cəzasının müddəti: 6 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

89. Vüqar Məsim oğlu XUDİYEV

Saxlanma tarixi: 14 avqust 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1-ci *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* maddəsi

Cəzasının müddəti: 7 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

90. Elman İlham oğlu RÜSTƏMOV

Saxlanma tarixi: 14 avqust 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 8 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

Dördüncü qrup

*Gəncə Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin (sədrlik edən Elmin Rüstəmov) 10 may 2019-cu il tarixli qərarı ilə Yavər İsmayılzadə **9 il**, Zabil Məmmədov **8 il 6 ay**, İsa Məhərrəmzadə, Aydın Rüstəmov **8 il**, Qənbər Qarazadə və Alim Yusifov **7 il 6** ay müddətinə azadlıqdan məhrumetmə cəzasına məhkum ediliblər. Gəncə Apelyasiya Məhkəməsinin 23 avqust 2019-cu il tarixli qərarı ilə Y.İsmayılzadə, Z.Məmmədov və İ.Məhərrəmzadənin cəzası **5 ilə**, A.Rüstəmov, Q.Qarazadə, və A.Yusifovun cəzası **2 ilə**, E.Əliyevin cəzası isə **1 ilə** endirilib. E.Əliyev ona təyin olunan cəzanı çəkdiyi üçün məhkəmə zalından azad olunub.*

91. Yavər Azər oğlu İSMAYILZADƏ

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)*, 229.4 *(Qanunsuz olaraq qaz silahını, soyuq silahı, o cümlədən soyuq atıcı silahı hazırlama)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 9 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

92. Zabil Qabil oğlu MƏMMƏDOV

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 8 il 6 ay

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

93. Qənbər Cabbar oğlu QARAZADƏ

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 7 il 6 ay

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

94. İsa Yasin oğlu MƏHƏRRƏMZADƏ

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 8 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

95. Aydın Arif oğlu RÜSTƏMOV

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 8 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

96. Alim Vahid oğlu YUSİFOV

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1-ci *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* maddəsi

Cəzasının müddəti: 8 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

Beşinci qrup

97. Bəkrəm Xəqani oğlu ƏLİYEV

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: Məhkəmə prosesi davam edir

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

98. Həbib Fərhad oğlu QURBANOV

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: Məhkəmə prosesi davam edir

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

99. Mirzə Cehrun oğlu HÜSEYNOV

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: Məhkəmə prosesi davam edir

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

100. Asif Əli oğlu CAVADOV

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi,*

yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə) və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: Məhkəmə prosesi davam edir

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

101. Şahin Səməndər oğlu VERDİYEV

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: Məhkəmə prosesi davam edir

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

102. Elmir Natiq oğlu HÜSEYNZADƏ

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: Məhkəmə prosesi davam edir

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

103. Vüqar Riaz oğlu YUSİFOV

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan*

kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə) və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: Məhkəmə prosesi davam edir

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

104. Emil Cəmil oğlu MƏMMƏDOV

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: Məhkəmə prosesi davam edir

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

Altıncı qrup

105. Oktay Nazim oğlu HÜSEYNZADƏ

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: Məhkəmə prosesi davam edir

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

106. Eşqin Zahid oğlu QULİYEV

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi,*

yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə) və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: Məhkəmə prosesi davam edir

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

107. Ürfan Şahin oğlu MƏMMƏDOV

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: Məhkəmə prosesi davam edir

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

108. Hüseyn Rauf oğlu BAYRAMOV

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: Məhkəmə prosesi davam edir

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

109. Rauf Fazil oğlu BAYRAMOV

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan*

kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə) və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: Məhkəmə prosesi davam edir

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

110. Elşən Məmməd oğlu MƏMMƏDOV

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: Məhkəmə prosesi davam edir

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

111. Abbas Bəhlul oğlu ABBASOV

Saxlanma tarixi:

İttiham: CM-in 220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: Məhkəmə prosesi davam edir

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

Yeddinci qrup

*Gəncə Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin (sədrlik edən Məhəmməd Bağırov) 02 mart 2019-cu il tarixli hökmü ilə Elman Quliyev **8 il**, Eyruz Hacıyev **7 il**, Gülmirzə Nurzadə, Səbuhi Rəcəbov, Fikrət Mirzəliyev və Sabir Əzizov **6 il**, Riyad Nurzadə və Cabir Əzizov **5 il** müddətinə azadlıqdan məhrum ediliblər. Gəncə Apelyasiya Məhkəməsinin 26 avqust 2019-cu il tarixli qərarı ilə E.Quliyevin cəzası **5 il**,*

*E.Hacıyev, F.Mirzəliyev, S.Rəcəbov, G.Nurzadə və S.Əzizovun cəzaları **2 il 6 ay**, R.Nurzadə və C.Əzizovun cəzaları isə **1 il 6 aya** endirilib. E.Quliyev istisna olmaqla digərlərinə qarşı CM-nin 220.1 maddəsi ilə irəli sürülən ittiham CM-in 29.220.1-cu maddəsinə tövsif olunub.*

112. Sabir Mərdan oğlu ƏZİZOV

Saxlanma tarixi: 18 iyul 2018-ci il

İttiham: CM-in 29.220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə şəxsin iradəsindən asılı olmayan səbəblərə görə başa çatdırılmamışdırsa)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 1 il 6 ay

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

113. Gülmirzə Bədəl oğlu NURZADƏ

Saxlanma tarixi: 14 avqust 2018-ci il

İttiham: CM-in 29.220.1 *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə şəxsin iradəsindən asılı olmayan səbəblərə görə başa çatdırılmamışdırsa)* və 315.2-ci *(Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə)* maddələri

Cəzasının müddəti: 2 il 6 ay

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

114. Riya Bədəl oğlu NURİZADƏ

Saxlanma tarixi: 18 iyul 2018-ci il

İttiham: CM-in 29.220.1-ci *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə şəxsin iradəsindən asılı olmayan səbəblərə görə başa çatdırılmamışdırsa)* maddəsi

Cəzasının müddəti: 1 il 6 ay

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

115. Fikrət Hüseyn oğlu MİRZƏLİYEV

Saxlanma tarixi: 18 iyul 2018-ci il

İttiham: CM-in 29.220.1-ci *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə şəxsin iradəsindən asılı olmayan səbəblərə görə başa çatdırılmamışdırsa)* maddəsi

Cəzasının müddəti: 2 il 6 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

116. Eyruz Tofiq oğlu HACIYEV

Saxlanma tarixi: 14 avqust 2018-ci il

İttiham: CM-in 29.220.1-ci *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə şəxsin iradəsindən asılı olmayan səbəblərə görə başa çatdırılmamışdırsa)* maddəsi

Cəzasının müddəti: 2 il 6 ay

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

117. Səbuhi Sərdar oğlu RƏCƏBOV

Saxlanma tarixi: 14 avqust 2018-ci il

İttiham: CM-in 29.220.1-ci *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə şəxsin iradəsindən asılı olmayan səbəblərə görə başa çatdırılmamışdırsa)* maddəsi

Cəzasının müddəti: 2 il 6 ay

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

118. Elman Telman oğlu QULİYEV

Saxlanma tarixi: 18 iyul 2018-ci il

İttiham: CM-in 220.1-ci *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi,*

yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə) maddəsi

Cəzasının müddəti: 5 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

---

119. Cabir Mərdan oğlu ƏZİZOV

Saxlanma tarixi: 18 iyul 2018-ci il

İttiham: CM-in 29.220.1-ci *(Zorakılıqların, talanların, yanğınların törədilməsi, əmlakın məhv edilməsi, odlu silahın, partlayıcı maddələrin və ya qurğuların tətbiq edilməsi, yaxud hakimiyyət nümayəndəsinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişaşları təşkil etmə və ya belə iğtişaşlarda iştirak etmə şəxsin iradəsindən asılı olmayan səbəblərə görə başa çatdırılmamışdırsa)* maddəsi

Cəzasının müddəti: 1 il 6 il

Saxlandığı yer: Bakı İstintaq Təcridxanası

NƏTİCƏ/TÖVSİYƏLƏR

Azərbaycanda siyasi motivlərlə cinayət təqibinin aparılması, nəticədə, vətəndaşlarımızın qanunsuz, hüquqi əsaslar olmadan həbsi və azadlıqdan məhrum edilməsi bizi təəssüfləndirir və narahat edir.

Araşdırılan işlər göstərir ki, hakimiyyətin siyasətini və ya hakimiyyətdə təmsil olunan yüksək çinli məmurları tənqid edən, araşdırma yazıları və tənqidi məqalələrlə çıxış edən, sosial şəbəkələrdə fəallıq nümayiş etdirən, söz, mətbuat, sərbəst toplaşmaq, birləşmək, vicdan və digər azadlıqlar uğrunda mübarizə aparan, ümumilikdə ictimai-siyasi proseslərdə fəal olan və hakimiyyətin mövqeyini bölüşməyən istənilən şəxsin uydurma ittihamlarla həbsi mümkündür.

Siyasi motivli həbs və azadlıqdan məhrumetmə qərarları ölkə vətəndaşlarına maddi və mənəvi zərər vurmaqla yanaşı Azərbaycan dövlətinin imicinə də böyük zərbə vurmuş olur. Bu, Azərbaycanın üzvü olduğu beynəlxalq təşkilatlar, xüsusən də Avropa Şurası qarşısında könüllü olaraq götürdüyü öhdəliklərə ziddir. Hələ 2001-ci ildə Azərbaycanın Avropa Şurası qarşısında götürdüyü öhdəliklərdən[63] biri siyasi məhbus kimi tanınan şəxslərin azadlığa buraxılması ilə bağlı idi. Bu problem indiyə qədər həllini tapmayıb, əksinə, siyasi məhbusların sayı üzvlükdən sonra daha da artıb.

Yaranmış vəziyyətdən çıxış yolu kimi aşağıdakıları təklif edirik:

Azərbaycan hakimiyyətinə:

- Siyahıda olan siyasi məhbusların azadlığa buraxılması istiqamətində təxirəsalınmaz addımlar atmaq;

---

[63] http://bit.ly/2cNAbOo

- Siyasi məhbusların istintaq təcridxanalarında və cəzaçəkmə müəssisələrində təhlükəsizliyini təmin etmək;

- Problemin müzakirəsi və həlli üçün siyahını hazırlayan, dəstəkləyən şəxslərlə dialoqa başlamaq.

Beynəlxalq ictimaiyyətə:

- Azərbaycan hökumətini beynəlxalq təşkilatlar qarşısında götürdüyü öhdəliklərə əməl etməyə və siyasi məhbusları azadlığa buraxmağa çağırmaq;

- Bakıya səfərlər zamanı və ya Azərbaycan hökumətinin rəsmilərinin səfəri zamanı siyasi məhbuslar məsələsini davamlı olaraq diqqətdə saxlamaq;

- Qısa müddətdə siyasi məhbus probleminin həlli istiqamətində ciddi və əsaslı addım atılmayaçağı təqdirdə Azərbaycan hakimiyyətinə sanksiyalar tətbiq etmək.

ƏLAVƏ

İşləri monitorinq altında olan məhbuslar

Bu bölmədə yer alan 11 nəfərin işini İşçi Qrup diqqətlə araşdırır, zəruri sənədlər toplanır.

İşçi Qrup "İşləri monitorinq altında olan məhbuslar"dan 3 iyul 2018-ci ildə Gəncə İcra Hakimiyyəti başçısına qarşı sui-qəsd, daha sonra 10 iyulda Gəncədə iki polis əməkdaşının qətli ilə bağlı həbs edilənlərdən 52 nəfərini siyasi məhbus kimi tanısa da, bu hadisələr zamanı həbs olunan digər şəxslərin sənədlərini əldə edə bilməməsi və digər üzrlü səbəblərlə bağlı bu siyahı tam deyil. İQ bu yöndə araşdırmalarını davam etdirəcək.

Hazırda monitorinq altında olan işlər üzrə məhbuslar aşağıdakılardır:

1. Şəfəq Ağacan qızı AĞABALAYEVA
2. Renad Mahir oğlu ƏLİYEV
3. Firudin Etibar oğlu ZEYNALOV
4. Orxan Nəriman oğlu HÜSEYNOV
5. Səxavət Vaqif oğlu ƏHMƏDOV
6. Rasim Rafiq oğlu HEYDƏROV
7. Mirməcid Akif oğlu ABBASOV
8. Ariz Mübariz oğlu FEYZİ-ZADƏ
9. Elmir Elxan oğlu MƏMMƏDOV
10. Nofəl Əfləddin oğlu MƏMMƏDOV
11. Eltun Ceyhun oğlu ƏLİYEV

Təşəkkürlər

Hesabatın hazırlanmasında yaxından iştirak edən, işlər barədə zəruri məlumatları və hüquqi sənədləri təqdim edən vəkillərə təşəkkürümüzü bildiririk[64].

Hesabatın üz səhifəsi üçün karikatura hazırlayan və hazırda siyasi mühacir həyatı yaşayan karikaturaçı Gündüz Ağayevə təşəkkür edirik.

Hesabatın ingilis dilinə tərcüməsində iştirak edən bütün şəxslərə (təhlükəsizlik baxımından adlarının açıqlanmasını istəmirlər), xüsusən, hazırda siyasi məhbus həyatı yaşayan Fuad Əhmədliyə minnətdarlığımızı çatdırırıq.

İşçi Qrupun üzvləri

Siyasi Məhbusların Vahid Siyahısı üzrə İşçi Qrupuna aşağıdakı şəxslər daxildir:

Akif Qurbanov
Anar Məmmədli
Günay İsmayılova
Xalid Ağaliyev
Xədicə İsmayıl (əlaqələndirici)
İntiqam Əliyev (əlaqələndirici)
Rövşən Hacıbəyli
Samir Kazımlı
Sevinc Vaqifqızı
Səməd Rəhimli

[64] 2017-ci ilin sonundan etibarən vəkillərə qarşı intensivləşən təzyiq və təqiblərin nəticəsi olaraq, İşçi Qrup ilə əməkdaşlıq edən vəkillərdən bir çoxunun vəkillik fəaliyyəti dayandırılıb. Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyəti 22 noyabr 2017-ci ildə İşçi Qrup ilə əməkdaşlıq edən Yalçın İmanovun vəkillik fəaliyyətinə xitam verilməsi üçün məhkəməyə müraciət edib; məhkəmə qərar verənədək Y.İmanovun vəkillik fəaliyyətini dayandırıb. Həmçinin VK RH-nin 22 yanvar 2018-ci il tarixli qərarı ilə Fəxrəddin Mehdiyevin, 23 aprel 2018-ci il tarixli qərarı ilə Əsabəli Mustafayev və Nemət Kərimlinin vəkillik fəaliyyəti bir il müddətinə dayandırıb (bu ilin uyğun tarixlərində bir illik müddətin başa çatması ilə əlaqədar həmin şəxslərin vəkillik dəaliyyəti bərpa olunub).